MT 2020

26

Rapport Speċjali

Ambjent tal-baħar: il-protezzjoni tal-UE hija wiesgħa iżda mhux approfondita

QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI

Werrej

Paragrafu

Sommarju eżekuttiv I-VII

Introduzzjoni 01-24

L-ibħra u l-oċeani tal-UE 01-08

Azzjoni tal-UE 09-24

Politika komuni tas-sajd 10-15

Politiki ambjentali 16-21

Responsabbiltajiet tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri 22-23

Finanzjament mill-UE 24

Ambitu u approċċ tal-awditjar 25-29

Osservazzjonijiet 30-82

L-Istati Membri jiffaċċjaw sfidi fl-applikazzjoni tal-qafas tal-UE għall-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar 30-51

Iż-żoni tal-baħar protetti tal-UE fil-prattika jipprovdu protezzjoni limitata 31-39

L-għodod regolatorji li jorbtu l-politika tal-UE dwar il-bijodiversità tal-baħar mal-PKS tagħha ma ħadmux tajjeb fil-prattika 40-46

Ir-regoli tal-UE dwar il-protezzjoni ma wasslux għall-irkupru ta' ammont sinifikanti ta' ekosistemi u ta' ħabitats tal-baħar. 47-51

Progress fl-Atlantiku, iżda r-riżultati fil-Mediterran mhumiex sodisfaċenti 52-75

Titjib li jista' jitkejjel fl-Atlantiku 55-58

Għadd kbir ta' azzjonijiet tal-UE ma naqqsux is-sajd eċċessiv fil-Mediterran 59-71

L-għodod tal-UE biex tiġi indirizzata l-kapaċità żejda tas-sajd mhumiex allinjati mill-qrib mal-ħtiġijiet reġjonali u mal-impatti ambjentali 72-75

Sehem żgħir mill-finanzjament mill-UE jintuża għall-appoġġ tal-konservazzjoni tal-baħar 76-82

Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet 83-97

Annessi

Anness I — Tekniki tas-sajd

Anness II — MPAs magħżula

Akronimi u abbrevjazzjonijiet

Glossarju

Risposti tal-Kummissjoni

Tim tal-awditjar

Kronoloġija

Sommarju eżekuttiv

I L-ibħra tal-Unjoni Ewropea (UE) huma vasti, u fihom abbundanza ta' ħabitats u speċijiet. L-UE għandha politika għall-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar u l-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-baħar. Ix-xjenzati u dawk li jfasslu l-politika rrikonoxxew li s-sajd, permezz tal-estrazzjoni tar-riżorsi u l-ħsara li ssir lill-qiegħ il-baħar, huwa pressjoni ewlenija fuq l-ambjent tal-baħar.

II Il-politika komuni tas-sajd tal-UE tkopri s-sajd fl-ibħra tal-UE, u għandha l-għan li tiżgura li l-attivitajiet tas-sajd ikunu ambjentalment sostenibbli. Il-Kummissjoni għandha rwol akbar fil-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar milli għandha għall-politiki ambjentali, fejn hija u l-Istati Membri jikkondividu r-responsabbiltà. Il-politiki ambjentali marittimi l-aktar rilevanti huma stipulati fid-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marittima, u fid-Direttivi dwar l-Għasafar u l-Ħabitats. Il-finanzjament mill-UE huwa mifrux fuq strumenti ta' finanzjament differenti.

III Is-sena 2020 kienet waħda importanti għall-UE f'termini ta' lħuq tal-objettivi għall-ambjent tal-baħar, u fl-2021 se ssir laqgħa tal-konferenza rigward il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Bijodiversità. Ir-rapport tagħna jista' jgħin biex jipprovdi informazzjoni għad-diskussjonijiet ta' politika fil-ġejjieni.

IV Dan l-awditu eżamina jekk il-qafas tal-UE li jindirizza l-pressjonijiet prinċipali fuq il-bijodiversità u l-ħabitats tal-baħar kienx ġie imfassal u applikat tajjeb fil-prattika f'partijiet magħżula tal-Atlantiku u tal-Mediterran, u jekk kinux inkisbu riżultati mill-użu tal-fondi tal-UE.

V Aħna sibna li, b'mod ġenerali, filwaqt li kien hemm qafas fis-seħħ għall-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar, l-azzjonijiet li ttieħdu mill-UE ma kinux ippermettew li l-ibħra jiġu restawrati għal status ambjentali tajjeb, u lanqas li s-sajd imur lura għal livelli sostenibbli fl-ibħra kollha: din il-valutazzjoni hija appoġġata minn rapport mill-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, ippubblikat hekk kif ikkonkludejna x-xogħol tal-awditjar tagħna, li identifika li l-bijodiversità tal-baħar fl-ibħra Ewropej għadha taħt theddida. Proporzjon għoli ta' valutazzjonijiet tal-ispeċijiet u l-ħabitats tal-baħar qed ikomplu juru "status ta' konservazzjoni mhux favorevoli" jew status li "mhuwiex magħruf". Filwaqt li sibna li l-azzjoni li ttieħdet mill-UE fir-rigward tal-Atlantiku kienet irriżultat fi progress li jista' jitkejjel, fil-Mediterran baqa' jsir ammont sinifikanti ta' sajd eċċessiv; u sehem żgħir mill-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd intuża biex tiġi appoġġata l-konservazzjoni tal-baħar.

VI B’mod partikolari, aħna sibna li:

(a) Ir-regoli tal-UE dwar il-protezzjoni ma wasslux għall-irkupru ta’ ammont sinifikanti ta’ ekosistemi u ħabitats. In-network ta’ żoni tal-baħar protetti ma kienx rappreżentattiv tad-diversi ibħra tal-UE u xi drabi ftit li xejn ipprovda protezzjoni. Fil-prattika, id-dispożizzjonijiet għall-koordinazzjoni tal-politika tas-sajd mal-politika ambjentali ma kinux ħadmu kif kien intenzjonat, u l-ispeċijiet u l-ħabitats li huma protetti permezz tad-Direttivi dwar l-Għasafar u l-Ħabitats kienu bbażati fuq valutazzjonijiet tat-theddid li ma kinux aġġornati.

(b) Fl-Atlantiku, fejn il-ġestjoni tas-sajd hija fil-biċċa l-kbira marbuta ma’ limiti fuq il-qabdiet permissibbli, kien hemm titjib li jista’ jitkejjel. Is-sajd għall-maġġoranza tal-istokkijiet tal-ħut kien sostenibbli. Madankollu, għal ħafna stokkijiet kien għadu qed isir sajd eċċessiv.

(c) Fil-Mediterran, fejn il-ġestjoni tas-sajd hija fil-biċċa l-kbira marbuta ma’ limiti fuq l-isforz tas-sajd (u mhux fuq il-qabdiet), ir-rati tas-sajd kienu laħqu livelli li kienu darbtejn ogħla minn dawk sostenibbli.

(d) L-Istati Membri li żorna użaw 6 % tal-finanzjament tagħhom permezz tal-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd fuq miżuri li huma direttament relatati mal-miżuri ta’ konservazzjoni, u 8 % oħra fuq miżuri li huma indirettament relatati mal-miżuri ta’ konservazzjoni; u aħna rajna eżempji tajba ta’ proġetti ffinanzjati mill-programmi LIFE u Interreg.

VII Ibbażat fuq dawn is-sejbiet, aħna nagħmlu rakkomandazzjonijiet li għandhom l-għan li:

(1) jidentifikaw il-bidliet regolatorji u amministrattivi meħtieġa biex jiġu protetti l-ispeċijiet u l-ħabitats sensittivi,

(2) itejbu l-miżuri ta’ protezzjoni fil-Mediterran, u

(3) iżidu l-potenzjal tal-finanzjament mill-UE.

Introduzzjoni

L-ibħra u l-oċeani tal-UE

01 L-Unjoni Ewropea (UE) hija impenjata li tippromwovi l-użu sostenibbli tal-oċeani u li tipproteġi l-ekosistemi tal-baħar. Kemm l-UE bħala korp kif ukoll l-Istati Membri individwali tagħha huma partijiet għal bosta ftehimiet internazzjonali rilevanti għall-protezzjoni tal-ħabitats u l-ispeċijiet tal-baħar. Dawn jinkludu konvenzjonijiet dwar il-Liġi tal-baħar, id-Diversità Bijoloġika, l-Ispeċi Migratorji tal-Annimali Selvaġġi (Konvenzjoni ta' Bonn), u l- Konservazzjoni tal-Ħajja Ferjali Ewropea u tal-Abitati Naturali (Konvenzjoni ta' Bern). Il-konvenzjonijiet dwar l-ibħra reġjonali u l-organizzazzjonijiet reġjonali tal-ġestjoni tas-sajd (RFMOs) ukoll għandhom rwol ewlieni.

02 Fl-2015, in-NU adottat Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli, li jistabbilixxu miri relatati mal-"ħajja taħt l-ilma" (ara l-***Kaxxa 1***). L-UE hija impenjata li tilħaq dawn l-għanijiet fl-ibħra tagħha.

Kaxxa 1

Għan ta' Żvilupp Sostenibbli 14 tan-NU: il-ħajja taħt l-ilma

Dan l-għan huwa mmirat lejn il-konservazzjoni u l-użu sostenibbli tal-ibħra u r-riżorsi tal-baħar. Huwa jkopri:

- il-kisba tal-mira ta' Aichi li, sal-2020, jiġu koperti 10 % tal-ilmijiet tal-baħar permezz ta' żoni protetti jew miżuri ta' konservazzjoni oħra li jkunu effettivi;
- it-tmiem tas-sajd eċċessiv, illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat, kif ukoll tal-prattiki tas-sajd distruttivi sal-2020;
- il-projbizzjoni ta' ċerti forom ta' sussidji tas-sajd sal-2020; u
- il-permess għal sajjieda artiġjanali li jaħdmu fuq skala żgħira biex ikollhom aċċess għar-riżorsi tal-baħar u għas-swieq.

03 L-ibħra tal-UE huma vasti (it-terminu "ibħra" jintuża f'dan ir-rapport biex ikopri kemm l-Oċean Atlantiku kif ukoll ibħra oħra). Huma fihom abbundanza ta' ħabitats u speċijiet u huma ekonomikament, soċjalment u ambjentalment importanti għall-UE, hekk kif jintwera fil-***Figura 1***.

Figura 1 – L-importanza tal-ibħra tal-UE

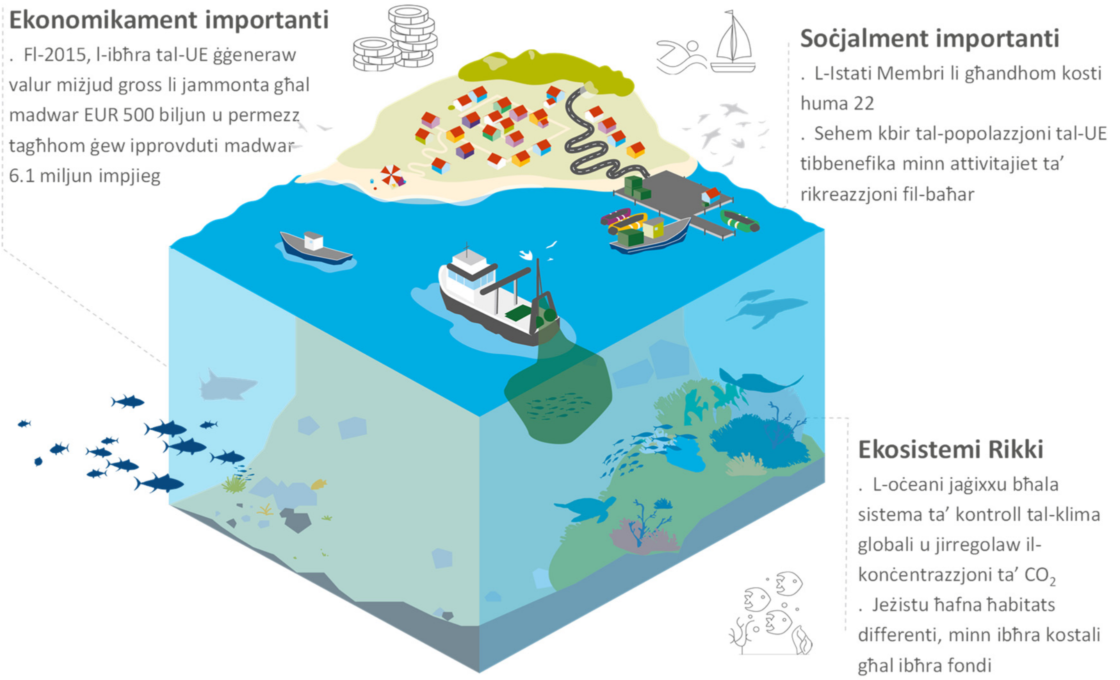

Sorsi: il-QEA, ibbażat fuq is-sit web tad-DĠ ENV u "State of Europe's Seas", l-EEA, 2015.

04 It-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) jirrikjedi li l-UE tintegra l-protezzjoni ambjentali u l-iżvilupp sostenibbli fil-politiki tagħha[1].

05 Skont it-TFUE, l-UE għandha kompetenza esklużiva fuq il-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar permezz tal-politika komuni tas-sajd tagħha[2] (PKS). Il-Kummissjoni u l-Istati Membri[3]jikkondividu r-responsabbiltà għall-politiki ambjentali, li fosthom dawk l-aktar rilevanti għall-ibħra huma stipulati f'direttivi: id-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marittima[4] (MSFD) u d-Direttivi dwar l-Għasafar u l-Ħabitats[5] (BHDs).

---

1 L-Artikoli 7 u 11 tat-TFUE.

2 L-Artikolu 3 tat-TFUE: "1. L-Unjoni għandha kompetenza esklużiva fl-oqsma li ġejjin: (…) il-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar fil-qafas tal-politika komuni tas-sajd".

3 L-Artikolu 4 tat-TFUE: "2. Il-kompetenza kondiviża bejn l-Unjoni u l-Istati Membri tapplika għall-oqsma prinċipali li ġejjin: (…) (e) l-ambjent".

4 Id-Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 2008 li tistabbilixxi Qafas għal Azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-Politika tal-Ambjent Marin (Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina). ĠU L 164, 25.6.2008.

5 Rispettivament, id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-għasafar selvaġġi u d-Direttiva tal-Kunsill

06 Fl-2015, l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA) irrappurtat dwar il-fatt li l-istat ta' ħafna speċijiet u ħabitats tal-baħar mhuwiex sodisfaċenti, u kkonkludiet li ma setgħetx tqis li l-ibħra tal-Ewropa huma "b'saħħithom" jew "nodfa"[6]. Fl-2020, l-EEA rrappurtat li t-telfien tal-bijodiversità tal-baħar fl-ibħra tal-Ewropa ma kienx twaqqaf, u li proporzjon għoli ta' valutazzjonijiet tal-ispeċijiet u tal-ħabitats tal-baħar juru status ta' konservazzjoni mhux favorevoli jew status li ma kienx magħruf[7]. Il-***Figura 2*** turi l-klassifikazzjoni tal-EEA tal-kundizzjoni tal-bijodiversità fl-ibħra tal-Ewropa.

92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-ħabitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa.

[6] L-EEA: State of Europe's Seas, 2015.

[7] Ir-Rapport Nru 17/2019 tal-EEA: Marine messages II, Navigating the course towards clean, healthy and productive seas through implementation of an ecosystem-based approach, 2020.

Figura 2 – Il-klassifikazzjoni tal-EEA tal-kundizzjoni tal-bijodiversità fl-ibħra tal-Ewropa

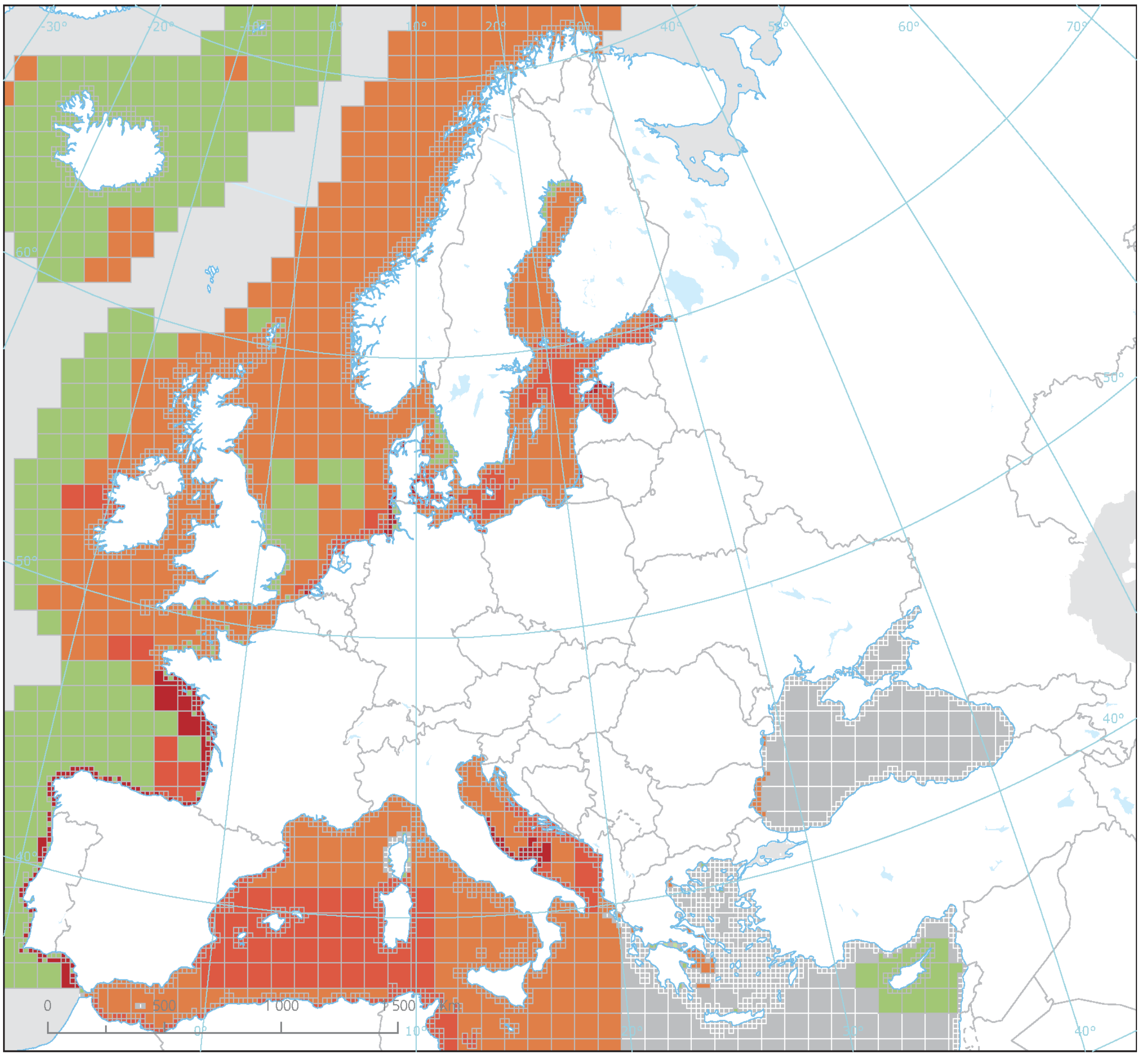

Klassifikazzjonijiet ibbażati fuq BEAT+ tal-Klassifikazzjoni integrata tal-kundizzjoni tal-bijodiversità fl-ibħra tal-Ewropa

Għolja
Tajba
Moderata
Mhux sodisfaċenti
Ħażina
Data insuffiċjenti
Barra mill-kopertura

100x100 km fiż-żoni lil hinn mill-kosta (> 20 km mill-kosta)

20x20 km f'żoni kostali (≤ 20 km mill-kosta)

Sors: © L-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, ir-Rapport tal-EEA, Marine messages II, 2020, il-Figura 3.1, p. 27.

07 Is-sajd, permezz tal-estrazzjoni tar-riżorsi u l-ħsara li ssir lill-qiegħ il-baħar, huwa waħda mill-pressjonijiet ewlenin fuq l-ambjent tal-baħar. L-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent irrappurtat fl-2020[8] li l-attivitajiet tas-sajd kienu responsabbli għal xi wħud mill-pressjonijiet prinċipali fuq l-ekosistemi fl-ibħra Ewropej, u l-Pjattaforma Intergovernattiva tal-Politika tax-Xjenza dwar il-Bijodiversità u s-Servizzi Ekosistemiċi rrappurtat fl-2019[9] li s-sajd kellu l-akbar impatt fuq l-ekosistemi tal-baħar. L-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti (FAO) tosserva li l-bastimenti tat-tkarkir għandhom effetti drammatiċi fuq l-ekosistema, li jinkludu ħsara fiżika f'qiegħ il-baħar, is-sajd eċċessiv ta' riżorsi demersali, l-ammont kbir ta' qabdiet aċċessorji u l-qbid skartat[10]. Il-***Figura 3*** turi r-relazzjoni bejn is-sajd u l-konservazzjoni, u l-***Anness I*** jiddeskrivi fil-qosor xi tekniki tas-sajd.

Figura 3 – L-impatti tas-sajd eċċessiv

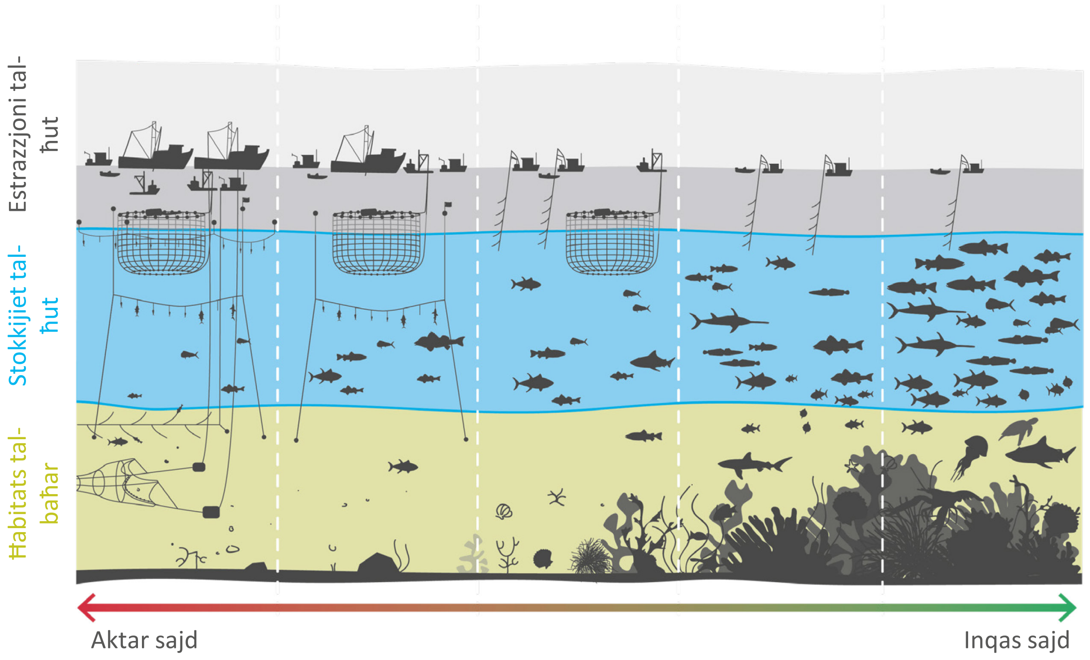

Sors: il-QEA.

08 Is-sajd jista' jinvolvi l-qbid aċċessorju ta' speċijiet vulnerabbli (bħal klieb il-baħar), jew ta' mammiferi tal-baħar, tjur tal-baħar, u fkieren. It-tibdil fil-klima, it-tniġġis, l-iżvilupp kostali, id-disturb ta' qiegħ il-baħar u t-tixrid ta' speċijiet mhux indiġeni wkoll għandhom impatt fuq il-bijodiversità tal-baħar. Fl-2015, l-Unjoni Internazzjonali għall-

---

[8] Ir-Rapport Nru 17/2019 tal-EEA: Marine messages II, il-Figura 4.1.

[9] IPBES 2019: Global assessment report on biodiversity and ecosystem services.

[10] Ara l-istudju tal-FAO: "Ecosystem Effects of Fishing in the Mediterranean: An Analysis of the Major Threats of Fishing Gear and Practices to Biodiversity and Marine Habits", 2004.

Konservazzjoni tan-Natura (IUCN) irrappurtat li 7.5 % tal-ispeċijiet ta' ħut tal-baħar Ewropej ġew mhedda bl-estinzjoni, u li ma kienx hemm biżżejjed informazzjoni xjentifika disponibbli biex jiġi evalwat ir-riskju ta' estinzjoni għal 20.6 % oħra ta' speċijiet ta' ħut[11].

Azzjoni tal-UE

09 L-UE għandha qafas fis-seħħ għall-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar. Dan jinkludi diversi direttivi ambjentali u regolamenti dwar is-sajd. Il-*Figura 4* tagħti ħarsa ġenerali lejn il-politiki tal-UE l-aktar rilevanti għal dan l-awditu.

Figura 4 – Ħarsa ġenerali lejn il-politiki

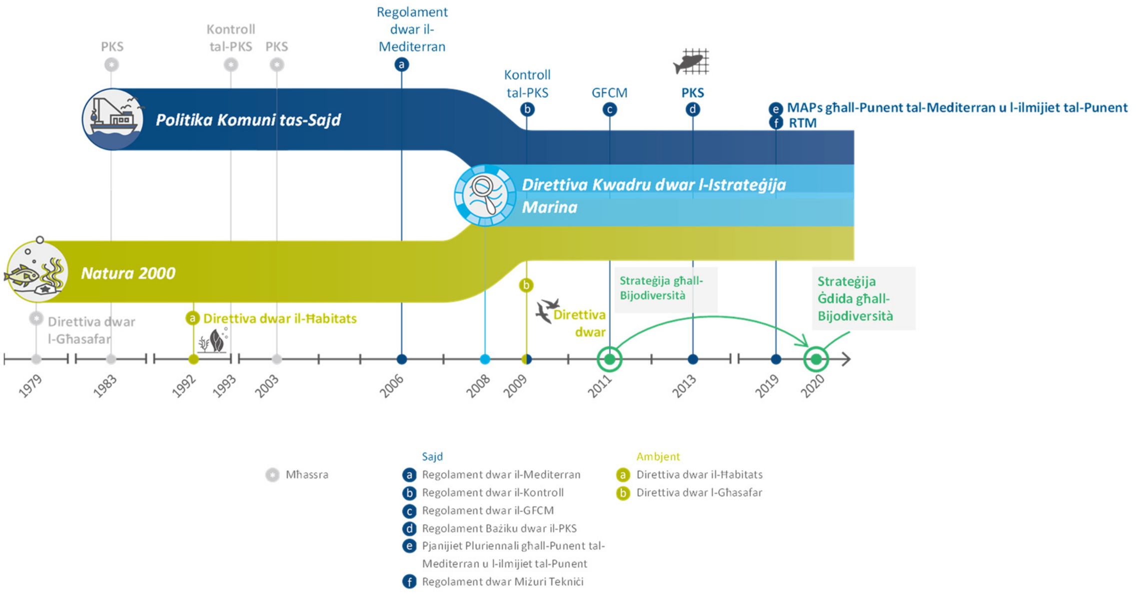

Sors: il-QEA.

Politika komuni tas-sajd

10 Il-politika komuni tas-sajd (PKS)[12] tistabbilixxi r-regoli għas-sajd tal-UE. Hija għandha wkoll l-għan li tiżgura li l-attivitajiet tas-sajd ikunu ambjentalment sostenibbli, u li timminimizza kemm jista' jkun l-impatti negattivi tagħhom fuq l-ekosistema tal-

---

[11] L-IUCN: "European Red List of Marine Fishes", 2015.

[12] Ir-Regolament (UE) Nru 1380/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar il-Politika Komuni tas-Sajd. ĠU L 354, 28.12.2013. Dan ir-regolament huwa l-att bażiku tal-politika u huwa kkomplementat minn ħafna atti legali oħra. Għal skopijiet ta' simplifikazzjoni, aħna se nirreferu għal dan ir-Regolament bħala "PKS".

baħar[13]. Il-PKS għandha l-għan li tiżgura li, sal-2020, ir-rata tas-sajd ma taqbiżx ir-"rendiment massimu sostenibbli"[14] (ara l-***Kaxxa 2***).

Kaxxa 2

Rendiment Massimu Sostenibbli (MSY)

Jenħtieġ li l-applikazzjoni tal-MSY tikseb livelli għolja ta' qabdiet filwaqt li jinżammu l-istokkijiet tal-ħut produttivi fi ħdan ekosistemi tal-baħar b'saħħithom: jekk il-ħut li jinqabad jaqbeż dan il-livell, l-istokkijiet tal-ħut jonqsu. L-applikazzjoni tal-MSY tinvolvi li l-istokkijiet tal-ħut jinżammu f'livelli li jkunu ogħla mill-"approċċ prekawzjonarju" meħtieġ mill-Konferenza tan-NU dwar l-Ambjent u l-Iżvilupp u mill-Ftehim tan-NU dwar il-Ħażniet ta' Ħut. L-approċċ prekawzjonarju għandu l-għan li jżomm l-istokkijiet tal-ħut 'il fuq mil-limiti bijoloġiċi sikuri u huwa kundizzjoni neċessarja, iżda mhux suffiċjenti, għall-MSY. Kemm l-approċċ prekawzjonarju kif ukoll l-MSY huma integrati fi ħdan l-approċċ ekosistemiku għall-ġestjoni tas-sajd, u jinvolvu t-teħid ta' livelli dejjem jonqsu ta' qabdiet tal-ħut:

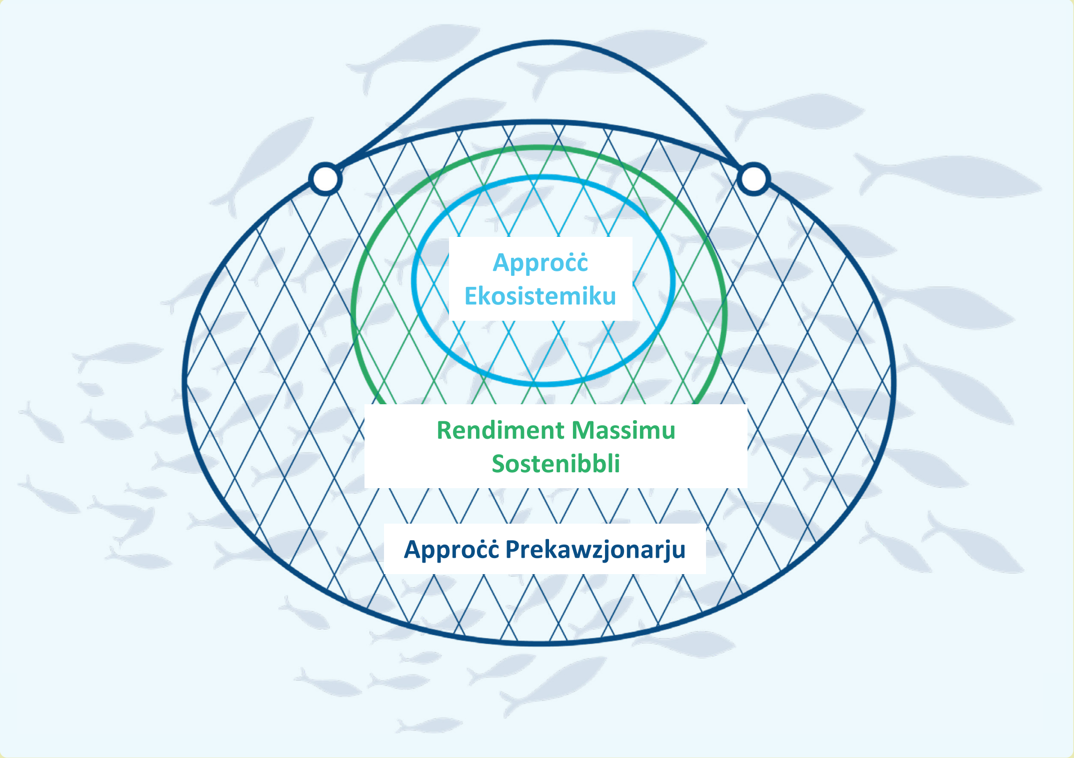

Sors: il-QEA, ibbażat fuq Parir mogħti mill-ICES, Ġunju 2012 (ICES, 2012. Report of the ICES Advisory Committee 2012. ICES Advice, 2012. Book 1.).

[13] L-Artikolu 2 tal-PKS.

[14] Il-paragrafi 1 u 2 tal-Artikolu 2 tal-PKS.

11 Il-PKS kellha l-objettiv li tikseb l-MSY “fejn possibbli, [...] sal-2015 u, fuq bażi progressiva u inkrementali sa mhux aktar tard mill-2020 għall-istokkijiet kollha.” Fl-2019, l-EEA qieset li kien improbabbli li l-UE tilħaq l-objettiv tagħha tal-politika tal-PKS għall-2020 fil-Mediterran[15].

12 Suġġett għar-regoli tal-PKS, il-bastimenti tas-sajd tal-UE jistgħu jistadu fl-ibħra kollha tal-UE. Fl-ilmijiet kostali, l-Istati Membri jimmaniġġjaw l-aċċess skont eċċezzjoni temporanja li mill-1983 ’il hawn ġiet suċċessivament imġedda[16].

13 Il-ġestjoni tas-sajd tal-UE hija organizzata b’mod differenti fl-Atlantiku u l-Mediterran: fl-Atlantiku, fil-biċċa l-kbira, tiġi applikata sistema ta’ kwoti; filwaqt li l-Mediterran huwa fil-biċċa l-kbira regolat minn reġim tal-isforz tas-sajd. Għall-Atlantiku, kull sena, l-UE tistabbilixxi limiti ta’ qbid, deżinjati bħala “Qabdiet Totali Permissibbli” (TACs), u tallokahom [17] fost l-Istati Membri u skont iż-żona tas-sajd. Fil-Mediterran, japplikaw ukoll żewġ Regolamenti tal-UE: ir-Regolament dwar il-Mediterran (“MedReg”)[18] u r-Regolament għas-sajd fiż-żona tal-Ftehim li jistabbilixxi l-Kummissjoni Ġenerali tas-Sajd għall-Mediterran (“Regolament dwar il-GFCM”)[19], li fihom kemm miżuri ta’ ġestjoni kif ukoll miżuri tekniċi. Il-***Kaxxa 3*** tagħti eżempju ta’ TACs u ta’ sforz tas-sajd.

---

[15] L-EEA: “Status of marine fish and shellfish stocks in European seas”, 2019.

[16] L-Artikolu 5 tal-PKS.

[17] Għall-opportunitajiet tas-sajd għall-2020, ara r-Regolament tal-Kunsill (UE) 2020/123 tas-27 ta’ Jannar 2020 li jistabbilixxi għall-2020 l-opportunitajiet tas-sajd għal ċerti stokkijiet tal-ħut u ċerti gruppi ta’ stokkijiet tal-ħut, applikabbli fl-ilmijiet tal-Unjoni u, għal bastimenti tas-sajd tal-Unjoni, f’ċerti ilmijiet mhux tal-Unjoni, ĠU L 25, 30.1.2020.

[18] Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1967/2006 tal-21 ta’ Diċembru 2006 dwar miżuri ta’ ġestjoni għall-isfruttament sostenibbli ta’ riżorsi tas-sajd fil-Baħar Mediterran. ĠU L 409, 30.12.2006.

[19] Ir-Regolament (UE) Nru 1343/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta’ Diċembru 2011 dwar ċerti dispożizzjonijiet għas-sajd fiż-żona tal-ftehim tal-GFCM (Kummissjoni Ġenerali tas-Sajd għall-Baħar Mediterran). ĠU L 347, 30.12.2011.

Kaxxa 3

"Qabdiet totali permissibbli" bi tqabbil mal-"isforz tas-sajd"

F'Jannar 2020, il-Kunsill stabbilixxa l-**qabdiet totali permissibbli** għal ċerti stokkijiet tal-ħut fl-Atlantiku għall-2020. Dawn jinkludu 922 064 tunnellata ta' Kavalli (*Scomber scombrus*) li jiġu kondiviżi bejn 14-il Stat Membru tal-UE, in-Norveġja u l-Gżejjer Faeroe, skont iż-żoni tal-baħar iddefiniti. Għal dan l-istokk, ma kien hemm l-ebda limitu rigward l-għadd ta' jiem fuq il-baħar għad-dgħajjes tas-sajd.

F'Diċembru 2019, il-Kunsill stabbilixxa l-**isforz tas-sajd** massimu permissibbli għal ċerti stokkijiet tal-ħut fil-Mediterran u fil-Baħar l-Iswed għall-2020. Dan kien jinkludi massimu ta' 108 349 jum fuq il-baħar għad-dgħajjes tas-sajd Taljani, u 39 257 jum għad-dgħajjes Kroati, biex jistadu għall-merluzz, il-gamblu abjad, l-iskampu, u t-trilja tal-ħama fil-Baħar Adrijatiku. Għal dawn l-istokkijiet, ma kien hemm l-ebda limitu fuq il-qabdiet.

14 Sal-2019, meta daħal fis-seħħ il-pjan ta' ġestjoni pluriennali (MAP) tal-UE għall-Punent tal-Mediterran u ġie adottat il-MAP tal-GFCM għall-istokkijiet tal-ħut tal-qiegħ fl-Adrijatiku, il-pjanijiet ta' ġestjoni nazzjonali kienu jistabbilixxu limitazzjonijiet tal-isforz skont l-Istat Membru u ma kien hemm l-ebda qafas għall-monitoraġġ tat-tnaqqis tal-isforz fil-livell tal-UE.

15 L-UE, l-Istati Membri Mediterranji tagħha, u nazzjonijiet Mediterranji oħra huma partijiet għall-GFCM. L-objettivi tal-GCFM jinkludu l-iżgurar tal-konservazzjoni u tal-użu sostenibbli tar-riżorsi ħajjin tal-baħar fil-Baħar Mediterran[20]. Fl-2017, il-partijiet għall-GFCM, inkluża l-UE, iffirmaw id-Dikjarazzjoni Ministerjali ta' Malta MedFish4Ever[21].

---

[20] L-Artikolu 2 tal-GFCM: "L-objettiv tal-Ftehim huwa li jiżgura l-konservazzjoni u l-użu sostenibbli, fil-livell bijoloġiku, soċjali, ekonomiku u ambjentali, tar-riżorsi ħajjin tal-baħar, […] fiż-Żona ta' Applikazzjoni".

[21] Konferenza ministerjali tal-2017 dwar is-sostenibbiltà tas-sajd fil-Mediterran, id-dikjarazzjoni ministerjali ta' Malta MedFish4Ever. L-Eġittu ma ffirmax din id-dikjarazzjoni.

Politiki ambjentali

Żoni tal-baħar protetti tal-UE (Natura 2000)

16 Id-Direttiva dwar l-Għasafar (1979) u d-Direttiva dwar il-Ħabitats (1992) għandhom l-għan li jipproteġu l-ispeċijiet u l-ħabitats mhedda fl-UE kollha, u flimkien joħolqu n-network ta' żoni protetti "Natura 2000". L-Istati Membri jiddeżinjaw u jimmaniġġjaw is-siti ta' Natura 2000. Iż-żoni protetti fil-baħar jissejħu żoni tal-baħar protetti (MPAs). Fi tmiem l-2019, kien hemm aktar minn 3 000 MPA ta' dan it-tip.

Id-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina (MSFD)

17 Fl-2007, il-Kummissjoni adottat politika marittima integrata[22], li għandha l-għan li ssaħħaħ il-koordinazzjoni bejn oqsma ta' politika differenti. L-MSFD tal-2008 hija l-pilastru ambjentali ta' din il-politika.

18 L-MSFD tistabbilixxi reġjuni u sottoreġjuni tal-baħar (ara l-***Figura 5***) u tirrikjedi li l-Istati Membri jiksbu "status ambjentali tajjeb" fl-ibħra tagħhom sal-2020[23]. L-Istati Membri jridu jimplimentaw strateġiji għall-ibħra tagħhom, f'kooperazzjoni ma' Stati Membri oħra li jikkondividu reġjun jew sottoreġjun tal-baħar.

---

[22] COM(2007) 575 final tal-10 ta' Ottubru 2007: Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni "Politika Marittima Integrata għall-Unjoni Ewropea".

[23] L-Artikolu 1 tal-MSFD.

Figura 5 – Reġjuni u sottoreġjuni tal-baħar skont l-MSFD

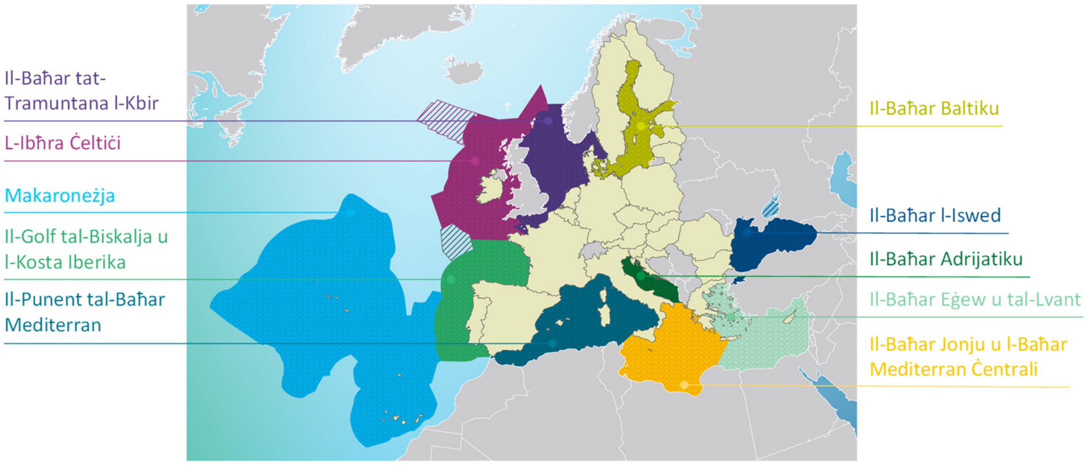

Sors: il-QEA, ibbażat fuq id-dokument tekniku Delineation of the MSFD Article 4 marine regions and subregions.

19 L-Istati Membri kellhom jivvalutaw l-ilmijiet tal-baħar tagħhom abbażi ta' 11-il deskrittur kwalitattiv (ara l-***Kaxxa 4***) u kellhom iressqu programmi ta' monitoraġġ u miżuri biex jinkiseb status ambjentali tajjeb sal-2020.

Kaxxa 4

Sommarju tad-deskritturi kwalitattivi għad-determinazzjoni ta' status ambjentali tajjeb

(1) Id-diversità bijoloġika hija miżmuma.

(2) L-ispeċijiet mhux indiġeni huma f'livelli li ma jbiddlux negattivament l-ekosistemi.

(3) Il-popolazzjonijiet tal-ħut u tal-frott tal-baħar kollu sfruttati b'mod kummerċjali huma fi ħdan limiti bijoloġiċi sikuri.

(4) L-elementi kollha tas-sistemi marini tal-ikel, sa fejn huma magħrufa, kapaċi jiżguraw l-abbundanza tal-ispeċijiet fuq perjodu twil.

(5) L-ewtrofikazzjoni indotta mill-bniedem hi minimizzata.

(6) L-integrità ta' qiegħ il-baħar tkun f'livell li jiżgura li l-ekosistemi huma salvagwardjati.

(7) L-alterazzjoni permanenti tal-kundizzjonijiet idrografiċi ma taffettwax b'mod negattiv lill-ekosistemi tal-baħar

(8) Il-konċentrazzjonijiet ta' kontaminanti mhumiex f'livelli li jagħmlu l-ħsara.

(9) Il-kontaminanti f'ħut u fi frott tal-baħar ieħor huma baxxi.

(10) L-iskart fil-baħar ma jikkawżax ħsara.

(11) L-introduzzjoni tal-enerġija, inkluż storbju ta' taħt il-baħar, ma taffettwax b'mod negattiv lill-ambjent tal-baħar.

20 Fl-2018, il-Kummissjoni kkonkludiet[24] li kien meħtieġ titjib fil-programmi kollha ta' miżuri, u li x'aktarx ma kienx se jinkiseb status ambjentali tajjeb sal-2020 fir-reġjuni kollha tal-baħar u għad-deskritturi kollha[25]. Fl-2020, il-Kummissjoni rrikonoxxiet[26] li l-progress fl-ilħuq ta' status ambjentali tajjeb ma kienx mgħaġġel biżżejjed, u identifikat oqsma kritiċi fejn jista' jsir titjib.

Strateġiji għall-Bijodiversità

21 Fl-2011, il-Kummissjoni adottat komunikazzjoni dwar l-istrateġija għall-bijodiversità sal-2020[27], li stabbiliet il-mira li jitwaqqaf it-telfien tal-bijodiversità u d-degradazzjoni tal-ekosistema tal-art u tal-baħar tal-UE sal-2020. Fl-2015, ir-rieżami ta' nofs il-mandat tal-istrateġija rrikonoxxa li l-ispeċijiet u l-ekosistemi tal-baħar kienu għadhom qed jonqsu fl-ibħra tal-UE u li n-network tal-baħar ta' Natura 2000 baqa' ma ġiex ikkompletat[28]. F'Mejju 2020, il-Kummissjoni ħarġet Strateġija dwar il-Bijodiversità ġdida. Din għandha l-għan li tipproteġi mill-inqas 30 % taż-żona tal-baħar tagħha sal-2030, u li tipproteġi b'mod strett mill-inqas 10 %.

[24] COM(2018) 562 final tal-31 ta' Lulju 2018: Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill li jivvaluta l-programmi ta' miżuri tal-Istati Membri skont id-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina.

[25] COM(2018) 562 final tal-31 ta' Lulju 2018: Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill li jivvaluta l-programmi ta' miżuri tal-Istati Membri skont id-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina.

[26] COM(2020) 259 final tal-25 ta' Ġunju 2020: Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-implimentazzjoni tad-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina.

[27] COM(2011) 244 tat-3 ta' Mejju 2011: Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali u lill-Kumitat tar-Reġjuni "L-assigurazzjoni ta' ħajjitna, il-kapital naturali tagħna: strateġija tal-UE għall-bijodiversità sal-2020".

[28] COM(2015) 478 final tat-2 ta' Ottubru 2015: Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill "Ir-Rieżami ta' Nofs il-Mandat dwar l-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità sal-2020".

Responsabbiltajiet tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri

22 Billi l-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar hija kompetenza esklużiva tal-UE, il-Kummissjoni għandha rwol akbar f'dan il-qasam milli għandha għall-ambjent tal-baħar, fejn ir-responsabbiltajiet jiġu kondiviżi mal-Istati Membri. Il-Kummissjoni tipproponi Regolamenti għall-ġestjoni tas-sajd (b'mod notevoli rigward il-qabdiet permissibbli, il-metodi u l-kontrolli tas-sajd, u l-finanzjament). Il-Kummissjoni tissorvelja l-implimentazzjoni, min-naħa tal-Istati Membri, għaż-żewġ oqsma ta' politika: għas-sajd, permezz tad-Direttorat Ġenerali għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (DĠ MARE) u, għall-ambjent tal-baħar, permezz tad-Direttorat Ġenerali għall-Ambjent (DĠ ENV). Il-Kumitat Xjentifiku, Tekniku u Ekonomiku għas-Sajd (STECF) huwa grupp ta' esperti li jipprovdi pariri lill-Kummissjoni dwar il-ġestjoni tas-sajd; u l-Kunsill Internazzjonali għall-Esplorazzjoni tal-Baħar (ICES) huwa korp intergovernattiv tar-riċerka dwar il-baħar fl-Atlantiku tat-Tramuntana, li jipprovdi pariri xjentifiċi lill-Kummissjoni.

23 It-***Tabella 1*** turi kif ir-responsabbiltajiet għall-politiki ambjentali u tas-sajd jinqasmu bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri f'żoni tal-baħar differenti. L-Istati Membri huma responsabbli għal miżuri għall-implimentazzjoni tad-direttivi ambjentali, u għall-applikazzjoni tar-regoli stipulati fil-PKS. Dawn jinkludu d-dritt li jittieħdu miżuri protettivi fl-ilmijiet tal-baħar tagħha (pereżempju, bl-użu tal-Artikoli 11 u 20 tal-PKS).

Tabella 1 – Responsabbiltajiet għall-politiki ambjentali u tas-sajd

		Sajd	*Ambjent*
12-il mil nawtiku 100 mil nawtiku fil-Makaroneżja [a]	**Ibħra territorjali**	Stati Membri[b] Unjoni Ewropea[c]	Stati Membri Kostali
12-200 mil nawtiku 100-200 mil nawtiku fil-Makaroneżja	**ŻEE ddikjarati**	L-Unjoni Ewropea	Stati Membri Kostali
Żoni oħra[d]	**Żoni lil hinn miż-ŻEE**	RFMOs[e]	RSCs u RFMOs (jekk ikunu ilmijiet internazzjonali) Stati Membri (jekk ikunu ilmijiet ta' stati sovrani)

[a] Din ir-regola tapplika għar-reġjuni ultraperiferiċi kollha tal-UE.

[b] L-Istati Membri jirregolaw l-aċċess tal-bastimenti tas-sajd għal dawn l-ilmijiet skont eċċezzjoni temporanja

[c] Il-PKS tagħti kompetenzi lill-UE fuq l-ilmijiet kollha tal-UE

[d] Ir-regoli tal-PKS japplikaw għall-bastimenti tal-UE u għaċ-ċittadini tal-UE f'ilmijiet internazzjonali

[e] Il-GFCM hija kompetenti għal ilmijiet territorjali, taż-ŻEE u dawk internazzjonali fil-Baħar tal-Mediterran u fil-Baħar l-Iswed

Sors: il-QEA.

Finanzjament mill-UE

24 Il-finanzjament mill-UE jista' jappoġġa l-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar permezz ta' bosta strumenti (bħall-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS), il-programmi LIFE u Interreg), iżda l-ebda wieħed ma huwa speċifiku għall-protezzjoni tal-baħar. Skont l-Artikolu 6 tar-Regolament 508/2014, il-kamp ta' applikazzjoni tal-FEMS jinkludi appoġġ għall-PKS għall-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar. Il-Kummissjoni ma tirrappurtax b'mod espliċitu dwar it-total tal-finanzjament mill-UE ddedikat għall-ambjent tal-baħar.

Ambitu u approċċ tal-awditjar

25 Aħna analizzajna l-qafas ta’ politika u ta’ nfiq tal-UE, u kif dan indirizza l-pressjonijiet prinċipali fuq il-bijodiversità u l-ħabitats tal-baħar, filwaqt li ffukajna fuq il-pressjoni li tirriżulta mis-sajd kummerċjali. Aħna eżaminajna jekk:

- il-qafas tal-UE kienx imfassal u applikat tajjeb mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri,
- kienx sar progress fl-Atlantiku u fil-Mediterran, u
- il-Kummissjoni u l-Istati Membri kisbux riżultati mill-użu li għamlu mill-fondi tal-UE.

26 L-awditu li wettaqna kopra l-perjodu mill-adozzjoni tal-MSFD fl-2008 sal-1 ta’ Marzu 2020. Aħna ffukajna fuq il-Golf tal-Biskalja u l-Kosta Iberika, kif ukoll fuq il-Makaroneżja u l-Punent tal-Baħar Mediterran, u żorna l-Istati Membri li għandhom kosti f’dawn iż-żoni tal-baħar – Spanja, Franza, l-Italja u l-Portugall. Il-***Figura 6*** turi l-ambitu ġeografiku tal-awditu li wettaqna.

Figura 6 – Ambitu ġeografiku tal-awditu

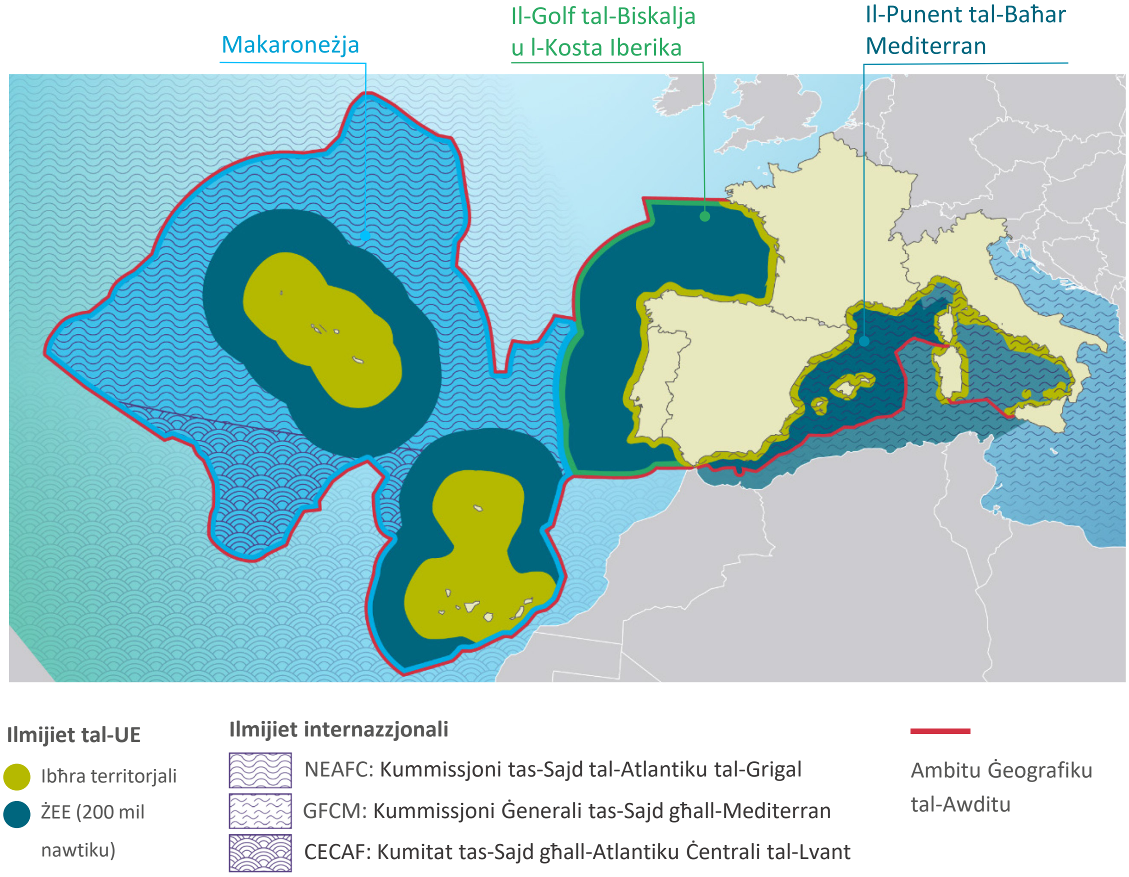

Sors: il-QEA, ibbażat fuq id-dokument tekniku Delineation of the MSFD Article 4 marine regions and subregions.

27 L-awditu li wettaqna ma kienx ikopri d-Direttiva dwar l-Ippjanar tal-Ispazju Marittimu[29] u l-Istrateġija tat-Tkabbir Blu, billi l-Istati Membri mhux se jagħtu rendikont lill-Kummissjoni dwar l-ippjanar tal-ispazju marittimu qabel l-2021.

[29] Id-Direttiva 2014/89/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 li tistabbilixxi qafas għal ippjanar tal-ispazju marittimu.

28 Fix-xogħol tal-awditjar li wettaqna aħna:

— eżaminajna l-proposti, il-linji gwida u r-rapporti rilevanti tal-Kummissjoni;

— żorna lill-awtoritajiet nazzjonali u reġjonali, kif ukoll lir-rappreżentanti mis-settur tas-sajd u minn organizzazzjonijiet ambjentali fi Spanja, Franza, l-Italja u l-Portugall;

— irrieżaminajna l-finanzjament mill-UE għal proġetti li jipproteġu l-ambjent tal-baħar u eżaminajna tali proġetti u 21 żona tal-baħar protetta li kienu ilhom stabbiliti, b'objettivi ta' protezzjoni li jvarjaw, miż-żoni tal-baħar magħżula;

— ikkonsultajna ma' bord ta' esperti biex nużaw l-għarfien espert tagħhom sabiex nanalizzaw ir-rabtiet bejn il-politiki ambjentali u tas-sajd;

— irrieżaminajna studji u rapporti rilevanti, inklużi dawk mill-Kumitat Xjentifiku, Tekniku u Ekonomiku għas-Sajd (STECF) u mill-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent.

29 Is-sena 2020 hija waħda importanti għall-UE f'termini ta' lħuq tal-objettivi ta' konservazzjoni skont l-istrateġija għall-bijodiversità tal-2011, il-PKS u l-MSFD. Fl-2021, huwa mistenni li ssir il-Konferenza tal-Partijiet għall-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika. Dan ir-rapport jipprovdi analiżi tar-riżultati li nkisbu sa issa dwar il-protezzjoni tal-bijodiversità tal-baħar u, għaldaqstant, jista' jikkontribwixxi għad-diskussjoni dwar l-għażliet fil-ġejjieni.

Osservazzjonijiet

L-Istati Membri jiffaċċjaw sfidi fl-applikazzjoni tal-qafas tal-UE għall-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar

30 Il-qafas legali tal-UE jirrikjedi li l-Istati Membri jipproteġu l-ambjent tal-baħar. Aħna eżaminajna jekk il-qafas tal-UE kienx ġie stabbilit u applikat biex jiffaċilita dan. Għal dan il-għan, aħna eżaminajna jekk il-qafas kienx jipprovdi għodod effettivi biex jiġu protetti ż-żoni tal-baħar, kienx stabbilixxa bażi ċara għall-azzjonijiet, kienx ġie integrat ma' oqsma oħra ta' politika li għandhom impatt fuq l-ambjent tal-baħar, u kienx ibbażat fuq pariri xjentifiċi aġġornati li jidentifikaw l-ispeċijiet u l-ħabitats li huma l-aktar fil-periklu.

Iż-żoni tal-baħar protetti tal-UE fil-prattika jipprovdu protezzjoni limitata

31 Il-Kummissjoni tiddefinixxi l-MPAs bħala żoni tal-baħar li nħolqu bl-objettiv primarju ta' konservazzjoni tan-natura. Biex ikunu effettivi, l-MPAs jeħtieġu objettivi ċari b'azzjonijiet immaniġġjati tajjeb ibbażati fuq l-aqwa xjenza disponibbli[30]. L-MSFD tirrikjedi li l-Istati Membri jinkludu fl-istrateġiji tagħhom miżuri ta' protezzjoni ta' spazji, b'mod li jikkontribwixxu għal networks koerenti u rappreżentattivi ta' żoni marini protetti[31].

32 L-MPAs ikopru ħafna objettivi ta' konservazzjoni permezz ta' varjetà ta' miżuri protettivi, li jistgħu jinkludu restrizzjonijiet fuq is-sajd. L-Istati Membri japplikaw bosta livelli ta' restrizzjonijiet fuq is-sajd fi ħdan l-MPAs (ara l-***Kaxxa 5*** għal eżempju). Fl-2018, l-EEA kkonkludiet li n-network ta' MPAs ma kienx ekoloġikament rappreżentattiv[32].

---

[30] COM(2015) 481 final tal-1 ta' Ottubru 2015: Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-progress fit-twaqqif ta' żoni protetti tal-baħar (kif mitlub mill-Artikolu 21 tad-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina (id-Direttiva 2008/56/KE)).

[31] L-Artikolu 13(4).

[32] L-EEA: "Marine Protected Areas: Designed to conserve Europe's marine life, marine protected areas are a globally recognised tool for managing and enhancing our marine ecosystems", 2018.

Kaxxa 5

Livelli ta' protezzjoni differenti fl-MPA ta' Cinque Terre (l-Italja)

Sors: il-QEA, addattat minn stampa oriġinali © Ente Parco Nazionale delle Cinque Terre.

L-MPA tkopri 4 554 ha, bi 3 saffi ta' protezzjoni. Iż-żona A (is-sajd huwa pprojbit) tkopri biss 104 ha (2.3 % tal-MPA). Fiż-żoni B u C, is-sajjieda lokali huma awtorizzati jistadu dment li jkollhom awtorizzazzjoni minn qabel mill-awtorità maniġerjali. Iż-żona C hija żona ta' lqugħ bejn iż-żoni tal-akbar interess għall-bijodiversità u ż-żoni barra mill-MPA fejn ir-restrizzjonijiet huma inqas stretti.

33 L-MPAs ma jikkwalifikawx għal deżinjazzjoni tal-UE taħt in-network Natura 2000, sakemm ma jkunux jirreferu għal ħabitats jew speċijiet li huma elenkati fil-BHDs. MPAs iddeżinjati spiss jikkoinċidu ma' xulxin u ma' żoni protetti nazzjonali. Il-***Figura 7*** turi kif dawn iż-żoni jistgħu jkunu relatati ma' xulxin.

Figura 7 – Żoni protetti f'Korsika ta' Fuq (Franza)

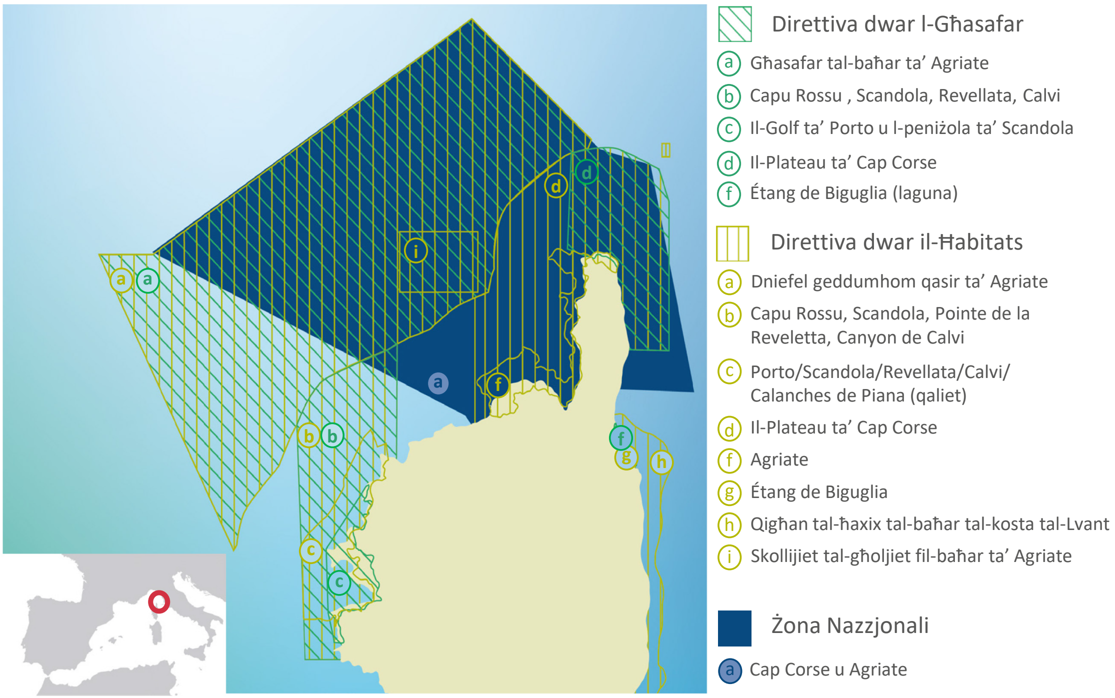

Sorsi: INPN, Cartographie des espaces naturels ou protégés: https://inpn.mnhn.fr/viewer-carto/espaces/I056FR9100008 u Natura 2000 Network Viewer: https://natura2000.eea.europa.eu/.

34 Fejn l-MPAs jindirizzaw il-pressjonijiet tas-sajd, huma jipprovdu diversi livelli ta' protezzjoni. Aħna eżaminajna kif id-dispożizzjonijiet legali tal-Istati Membri pproteġew 21 MPA ta' Natura 2000 li kienu ilhom stabbiliti (ara l-***Anness II***), u sibna li:

(a) Għal 3 (14 %), kien hemm projbizzjonijiet fuq is-sajd fil-biċċa l-kbira miż-żona protetta (MPA);

(b) Għal 9 (43 %), kien hemm xi restrizzjonijiet fuq l-attivitajiet tas-sajd – il-projbizzjoni ta' ċerti metodi tas-sajd; il-ħtieġa ta' awtorizzazzjonijiet; jew is-sajd kien awtorizzat fil-biċċa l-kbira mill-MPA; u

(c) F'9 MPAs (43 %), l-Istati Membri kienu imponew ftit jew xejn restrizzjonijiet speċifiċi fuq l-attivitajiet tas-sajd.

35 Il-leġiżlazzjoni tal-UE ma tirrikjedix li l-MPAs ikollhom pjanijiet ta' ġestjoni, iżda l-OECD[33] identifikat li dawn il-pjanijiet huma prattika tajba. Il-pjanijiet ta' ġestjoni jiddefinixxu l-azzjonijiet meħtieġa għall-protezzjoni tal-MPAs u l-awtoritajiet li huma responsabbli milli jagħmlu dan. Ftit aktar minn nofs l-MPAs li eżaminajna kellhom tali pjanijiet. Fl-2019, il-Fond Dinji għan-Natura (WWF)[34] irrapporta li filwaqt li l-MPAs kienu jkopru 12.4 % taż-żona tal-baħar tal-UE, 1.8 % biss kienu koperti minn pjanijiet ta' ġestjoni ta' MPA. Fl-2020, l-EEA rrappurtat li inqas minn 1 % tal-MPAs Ewropej setgħu jitqiesu bħala riżervi tal-baħar bi protezzjoni sħiħa (eż. permezz ta' projbizzjonijiet fuq is-sajd), u li kien jeħtieġ li l-ġestjoni tal-MPAs tissaħħaħ[35].

36 L-Istati Membri jistgħu jużaw l-MPAs biex jipproteġu ż-żoni tal-baħar kontra firxa wiesgħa ta' pressjonijiet oħra minbarra s-sajd (bħat-tħammil, l-estrazzjoni, l-esplorazzjoni għaż-żejt u l-gass, l-iskariki industrijali, l-ankrar, it-tbaħħir jew il-kejbils ta' taħt il-baħar).

37 Fl-2019, studju xjentifiku[36] kkonkluda li f'59 % tal-MPAs analizzati kien qed jitwettaq sajd tat-tkarkir għal skopijiet kummerċjali f'livelli li kienu ogħla minn dawk ta' żoni mhux protetti, u li ħafna mill-MPAs ma pproteġewx l-ispeċijiet vulnerabbli. Fl-istudju ġie osservat li ħafna min-network ta' MPAs tal-UE, spazjalment impressjonanti, jipprovdi sens falz ta' sigurtà fir-rigward tal-azzjonijiet ta' konservazzjoni pożittivi li qed jittieħdu. Fejn l-MPAs kienu jinvolvu restrizzjonijiet fuq is-sajd, aħna sibna eżempji ta' prattiki ta' protezzjoni addizzjonali (ara l-***Kaxxa 6***).

[33] Marine Protected Areas Economics, Management and Effective Policy Mixes https://www.oecd.org/environment/resources/Marine-Protected-Areas-Policy-Highlights.pdf.

[34] Id-WWF: Protecting Our Ocean - Europe's Challenges to Meet the 2020 Deadlines", 2019.

[35] L-EEA: Marine messages II, il-Kaxxa 3.2, 2020.

[36] Dureuil *et al.*: "Elevated trawling inside protected areas undermines conservation outcomes in a global fishing hot spot", *Science*, Vol. 362, il-Ħarġa 6421, pp. 1403-1407, 2018.

Kaxxa 6

Żoni tal-baħar protetti (MPAs) u protezzjoni mis-sajd

Fl-MPA ta' Cinque Terre (l-Italja), għalkemm jeżistu projbizzjonijiet fuq is-sajd, il-maniġers kienu konxji minn episodji frekwenti ta' sajd bit-tkarkir illegali ġewwa ż-żona protetta. Fl-2009, huma poġġew bolards kontra t-tkarkir (ara l-Istampa) biex inaqqsu s-sajd illegali. Dawn il-bolards jimblukkaw it-tkarkir u jħabblu x-xbieki.

Sors: © Parco Nazionale delle Cinque Terre.

38 Fl-2018, l-EEA rrappurtat[37] li l-UE kienet laħqet il-mira tal-kopertura spazjali li tiddeżinja minimu ta' 10 % tal-ilmijiet tagħha bħala MPAs sal-2020, iżda li ż-żoni protetti kienu żbilanċjati favur l-ilmijiet kostali u ma kinux ikopru l-baħar fond b'mod suffiċjenti. Hija kkonkludiet li n-network ta' MPAs kien għadu ma kienx rappreżentattiv tal-firxa sħiħa tal-bijodiversità fiż-żoni koperti u li kien jeħtieġ li l-bijodiversità tal-baħar tiġi protetta b'mod aħjar[38]. Fl-2020, il-Kummissjoni stmat li inqas minn 1 % taż-żoni tal-baħar fl-UE kienu protetti b'mod strett[39].

[37] L-EEA: "EU reaches the Aichi target of protecting ten percent of Europe's seas", 2018.

[38] L-EEA: "Marine Protected Areas", 2018.

[39] COM(2020) 380 final tal-20 ta' Mejju 2020. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni. Strateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030. Inreġġgħu n-natura lura f'ħajjitna.

39 It-*Tabella 1* turi l-varjazzjoni fir-responsabbiltajiet għall-politiki ambjentali u tas-sajd skont it-tip ta' żona tal-baħar. L-Istati Membri jridu jikkonformaw mal-impenji ta' konservazzjoni tal-baħar stipulati fl-MSFD u fil-BHDs, u għal dan il-għan, huma jistabbilixxu MPAs u jimponu restrizzjonijiet fuq il-bastimenti tas-sajd proprji tagħhom. Fl-ibħra territorjali tagħhom, huma jistgħu wkoll jillimitaw l-aċċess għas-sajd għal bastimenti li tradizzjonalment jistadu f'dawk l-ilmijiet u li jiġu minn portijiet li jinsabu fuq il-kosta maġenb tagħhom, iżda ma jistgħux jagħmlu dan b'mod unilaterali għal MPAs li jinsabu barra minn din iż-żona kostali (ara l-*Figura 8*) u jeħtieġ li jinvolvu lilhom infushom f'diskussjonijiet multilaterali skont il-PKS.

Figura 8 – L-MPAs li jinsabu barra miż-żoni kostali huma inqas protetti

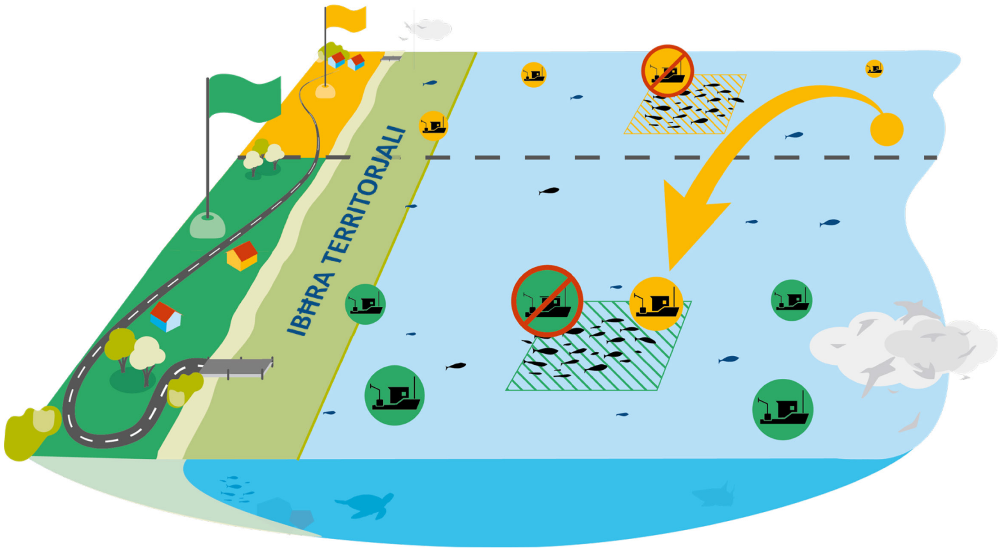

1. Biex jikkonformaw mal-MSFD u l-BHDs, l-Istati Membri jadottaw liġijiet nazzjonali li jillimitaw is-sajd f'żoni protetti għall-bastimenti tagħhom...

2. ...iżda l-PKS tagħti lil Stat Membru d-dritt li jwettaq sajd f'ilmijiet ta' Stat Membru ieħor. Ir-restrizzjonijiet adottati mil-liġijiet nazzjonali ma japplikawx awtomatikament għal dawn il-bastimenti barranin, għaldaqstant huma jistgħu jistadu f'żoni fejn sajjieda nazzjonali ma jistgħux.

Sors: il-QEA.

L-għodod regolatorji li jorbtu l-politika tal-UE dwar il-bijodiversità tal-baħar mal-PKS tagħha ma ħadmux tajjeb fil-prattika

40 Id-dritt tal-UE rigward il-PKS u l-bijodiversità tal-baħar fih dispożizzjonijiet biex il-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar (fejn l-Istati Membri huma prinċipalment responsabbli) tintrabat ma' miżuri ta' konservazzjoni tas-sajd (li jaqgħu taħt il-kompetenza esklużiva tal-UE). Aħna eżaminajna kif dawn id-dispożizzjonijiet ħadmu fil-prattika fiż-żoni tal-baħar li eżaminajna u li huma ppreżentati fil-paragrafu *26*.

L-Artikolu 11 tal-PKS

41 L-Istati Membri huma responsabbli mill-ħolqien ta' żoni tal-baħar protetti u jridu jirrispettaw l-impenji ta' konservazzjoni skont il-BHDs u l-MSFD. Madankollu, billi s-sajd huwa kompetenza fil-livell tal-UE, l-Artikolu 11 tal-PKS jippermetti li l-Istati Membri, meta jfittxu li jillimitaw l-impatti minn bastimenti tas-sajd minn Stati Membri oħra, jippreżentaw rakkomandazzjonijiet konġunti biex il-Kummissjoni tkun tista' tieħu miżuri.

42 L-Istati Membri li żorna ma fittxewx li jużaw l-Artikolu 11 tal-PKS. Huma spjegawlna li raġuni ewlenija kienet li l-proċess, ibbażat fuq rakkomandazzjonijiet konġunti segwiti minn atti legali delegati tal-Kummissjoni, kien ikkumplikat biex jiġi applikat u seta':

- iwassal għal restrizzjonijiet finali li jkunu aktar dgħajfa minn dawk inizjalment imressqa mill-Istat Membru li jkun qed jagħmel il-proposta,
- jirrikjedi diskussjoni twila li matulha ż-żona tkun tibqa' miftuħa għall-bastimenti ta' Stati Membri oħra u setgħet tkompli ssir aktar ħsara lill-ħabitats sensittivi (ara l-eżempju fil-*Kaxxa 7*).

Kaxxa 7

Eżempju tad-diffikultajiet fl-applikazzjoni tal-Artikolu 11 tal-PKS

Jekk, pereżempju, Franza kienet teħtieġ timponi restrizzjonijiet fuq is-sajd biex tkun konformi mal-MSFD fi kwalunkwe żona żgħira li tinsab fl-ilmijiet tagħha taż-Żona 8.a tal-ICES (ara hawn taħt), hija tista' tapplikahom għall-bastimenti Franċiżi. Biex ir-restrizzjonijiet jiġu estiżi għall-bastimenti kollha tal-UE, Franza trid tilħaq qbil dwar rakkomandazzjoni konġunta mal-Istati Membri kollha l-oħra li jkollhom interess ta' ġestjoni diretta fiż-żona (il-Kummissjoni infurmatna li tmien Stati Membri jiddikjaraw il-qabdiet fiż-Żona 8a).

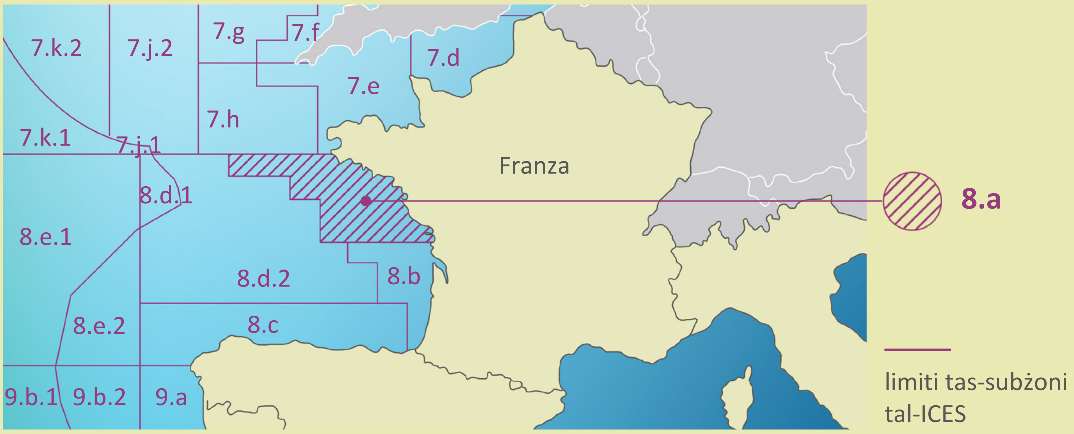

Sors: il-QEA, adattat minn Original Scientific Illustrations Archive tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti. Riproduzzjoni awtorizzata.

Madankollu, ma hemm l-ebda limitu ta' żmien għall-Istati Membri kkonsultati biex jirreaġixxu għall-proposta ta' Franza. Jekk u meta jirreaġixxu, huma jistgħu jaċċettaw rakkomandazzjoni konġunta b'miżuri li jkunu aktar dgħajfa minn dawk proposti. Jekk Franza ma taqbilx, hija trid tappoġġa t-talba tagħha b'evidenza xjentifika, u huwa diffiċli li tintwera evidenza konkreta tal-benefiċċji tal-miżuri protettivi fuq l-ambjent tal-baħar. Il-proċess kollu jista' jdum bosta snin.

43 Il-Kummissjoni rrikonoxxiet li r-rakkomandazzjonijiet konġunti skont l-Artikolu 11 tal-PKS “damu aktar biex jitfasslu u jkopru biss ċerti żoni tal-Baħar tat-Tramuntana u tal-Baħar Baltiku”[40]. F’seba’ snin, il-Kummissjoni adottat sitt rakkomandazzjonijiet konġunti relatati mal-Baħar tat-Tramuntana u l-Baħar Baltiku[41], u l-ebda waħda minnhom ma kienet tirrigwarda żoni inklużi fl-ambitu ġeografiku tal-awditu li wettaqna, u lanqas fil-Mediterran. Inqisu li din il-proċedura ma tistax tiżgura protezzjoni f’waqtha mis-sajd għal għadd kbir ta’ MPAs ta’ Natura 2000. Aħna nosservaw li l-EEA rrappurtat fl-2020 li l-proċedura tal-Artikolu 11 spiss kellha l-konsegwenza li jiġu ppreferuti l-interessi tas-sajd kummerċjali aktar milli r-rekwiżiti tal-konservazzjoni tan-natura[42].

44 Fl-2018, il-Kummissjoni pproponiet li d-definizzjoni taż-żoni ristretti għas-sajd tiġi estiża għal kwalunkwe żona protetta stabbilita mill-Istati Membri. Jekk dawn tal-aħħar jingħataw is-setgħa biex jikkontrollaw l-attivitajiet tas-sajd f’dawn iż-żoni[43], kieku jiġi ssimplifikat il-proċess li attwalment huwa meħtieġ skont l-Artikolu 11.

L-Artikolu 15 tal-MSFD

45 Meta, biex jilħqu l-objettiv tal-MSFD li jikkonsisti fil-ksib ta’ status ambjentali tajjeb fiż-żoni tal-baħar tagħhom, l-Istati Membri jidentifikaw miżuri li jmorru lil hinn mis-setgħat tagħhom (pereżempju, li jkunu relatati mal-politika tas-sajd), huma jistgħu jqajmu l-kwistjoni fil-livell tal-UE skont l-Artikolu 15 tal-MSFD (Rakkomandazzjonijiet għal azzjoni Komunitarja). Mill-erba’ Stati Membri li żorna, il-Portugall biss kien għamel dan.

---

[40] COM(2019) 274 final tas-7 ta’ Ġunju 2019: Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar is-Sitwazzjoni Attwali tal-Politika Komuni tas-Sajd u dwar Konsultazzjoni b’rabta mal-Opportunitajiet tas-Sajd għall-2020.

[41] Ara https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/fishing_rules_mt.

[42] L-EEA: Marine messages II, il-Kaxxa 3.2, 2020.

[43] COM(2018) 368 final tat-30 ta’ Mejju 2018: Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009, u li jemenda r-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 768/2005, (KE) Nru 1967/2006, (KE) Nru 1005/2008, u r-Regolament (UE) Nru 2016/1139 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tal-kontroll tas-sajd.

46 Fl-2014, biex jissodisfa l-impenji tiegħu skont il-BHDs u l-MFSD, il-Portugall ipprojbixxa lill-bastimenti tiegħu milli jwettqu tkarkir tal-qiegħ f'parti kbira miż-ŻEE u mill-blata kontinentali tiegħu (ara l-***Figura 9***). F'Lulju 2015, il-Portugall talab lill-Kummissjoni biex tindirizza l-NEAFC sabiex il-projbizzjoni tiġi estiża għal bastimenti oħra tal-UE u mhux tal-UE, skont l-Artikolu 15 tal-MSFD. Fl-2016, il-Kummissjoni talbet lill-Portugall biex jipprovdi aktar studji xjentifiċi, li l-awtoritajiet Portugiżi qalulna li ma kinux iqisu li dawn kienu meħtieġa. B'riżultat ta' dan, il-bastimenti Portugiżi mhumiex awtorizzati li jużaw ix-xbieki tat-tkarkir tal-qiegħ f'dik iż-żona, filwaqt li, fiż-żmien meta wettaqna l-awditu, l-bastimenti tal-Istati Membri l-oħra komplew jagħmlu dan.

Figura 9 – Żona ristretta għall-bastimenti tat-tkarkir tal-qiegħ Portugiżi

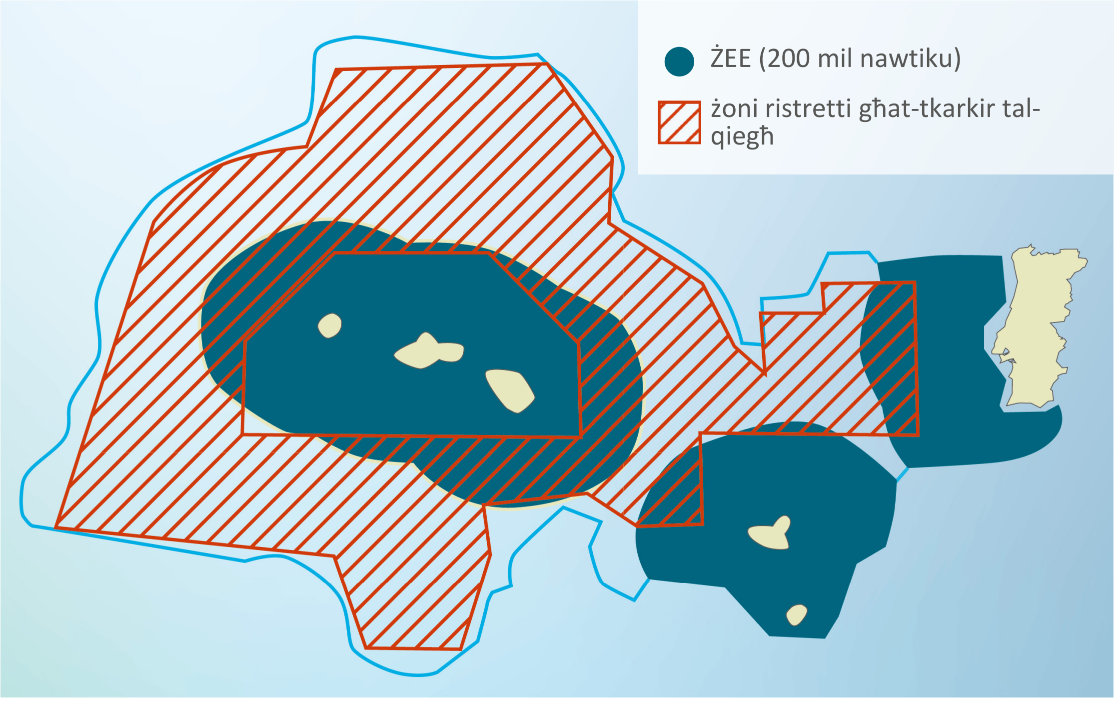

Sors: il-QEA, adattat mill-ordni ministerjali Portugiż Nru 114/2014 (© Ministério do Mar).

Ir-regoli tal-UE dwar il-protezzjoni ma wasslux għall-irkupru ta' ammont sinifikanti ta' ekosistemi u ta' ħabitats tal-baħar.

47 Id-dritt tal-UE jipproteġi speċijiet u ħabitats speċifiċi li huma mhedda u li huma elenkati fl-annessi tal-BHDs, filwaqt li xi speċijiet mhedda (bħall-klieb il-baħar) jibbenefikaw minn restrizzjonijiet fuq il-qbid skont il-PKS. L-MFSD tippermetti li l-Istati Membri jipproteġu speċijiet jew ħabitats mhedda, u tħalli f'idejhom id-deċiżjoni dwar liema għandhom jiġu protetti.

48 L-UE laħqet qbil rigward l-annessi tal-BHDS aktar minn 25 sena ilu, u dawn ma jinkorporawx l-għarfien xjentifiku reċenti u lanqas ma jkopru l-ħabitats tal-baħar b'mod suffiċjenti. Pereżempju, ir-raja ta' Malta (*Leucoraja melitensis*) – speċi meqjusa mill-IUCN bħala f'periklu kritiku[44] – u l-ħabitats ta' trawwim tagħha (qigħan ramlija u bit-tajn taħt 60 metru) mhumiex koperti mill-BHDs. Dawn id-direttivi fihom proċeduri biex jiġu aġġornati l-listi ta' speċijiet u ħabitats protetti, iżda l-Kummissjoni għadha ma użathomx[45].

49 Fl-2015, l-EEA[46] rrappurtat li d-direttivi dwar in-natura jeskludu aspetti sinifikanti tal-ekosistema tal-baħar mill-iskemi ta' protezzjoni formali, b'referenza b'mod partikolari għall-ħut tal-baħar (eż. l-ispeċijiet sfruttati b'mod kummerċjali), l-ispeċijiet invertebrati (eż. il-molluski u l-istilel tal-baħar) u l-ħabitats tal-baħar lil hinn mill-kosta (eż. is-sikek tar-ramel taħt 20 m jew il-ħabitats ta' qiegħ artab) u l-komunitajiet assoċjati tagħhom ta' fawna u flora.

50 Iż-żieda ta' speċijiet fl-annessi tal-BHDs tkun tagħmilha aktar faċli li dawn jinġiebu taħt il-protezzjoni tar-regoli tal-PKS. Pereżempju, ir-Regolament dwar il-Mediterran (MedReg) jipprojbixxi l-qbid ta' speċijiet li huma elenkati fid-Direttiva dwar il-Ħabitats[47]. Skont ir-Regolament dwar il-Mediterran, il-qbid ta' speċijiet mhedda (eż. sponoż u qroll), li mhumiex elenkati fl-Anness ta' din id-Direttiva, għadu legali. Bl-istess mod, ir-Regolament dwar Miżuri Tekniċi (RMT)[48] spiss jirreferi għall-ispeċijiet elenkati fid-Direttiva.

51 L-UE ħadet inizjattivi biex tipproteġi l-klieb il-baħar (ara l-***Kaxxa 8***), iżda ma ddeżinjatx żoni protetti. B'kuntrast ma' dan, l-Istati Uniti tal-Amerka ilhom mill-2006 li ddefinew il-Ħabitats Essenzjali tal-Ħut għall-Ispeċijiet Migratorji Ħafna tal-Atlantiku, inklużi l-klieb il-baħar.

---

[44] L-IUCN: "European Red List of Marine Fishes", 2015.

[45] L-Artikolu 19 tad-Direttiva dwar il-Ħabitats; l-Artikoli 15 u 16 tad-Direttiva dwar l-Għasafar.

[46] Ir-Rapport Nru 3/2015 tal-EEA: "Marine protected areas in Europe's seas".

[47] L-Artikolu 3 tar-Regolament dwar il-Mediterran.

[48] Ir-Regolament (UE) 2019/1241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar il-konservazzjoni ta' riżorsi tas-sajd u l-protezzjoni ta' ekosistemi tal-baħar permezz ta' miżuri tekniċi. ĠU L 198, 25.7.2019.

Kaxxa 8

Inizjattivi tal-UE dwar il-protezzjoni tal-klieb il-baħar

Il-PKS tipprojbixxi s-sajd dirett għal ċerti speċijiet ta' klieb il-baħar, li jenħtieġ li jiġu skartati mejtin jew ħajjin jekk jinqabdu b'mod mhux intenzjonat.

Fl-2009, il-Kummissjoni adottat Pjan ta' Azzjoni għall-Konservazzjoni u l-Ġestjoni tal-Klieb il-Baħar, li ġie approvat mill-Kunsill tal-Ministri tal-UE[49]. Fl-2019, l-STECF irrapporta sinjali ta' progress fil-ġestjoni u l-konservazzjoni tal-klieb il-baħar f'dawn l-aħħar 10 snin, iżda enfasizza wkoll li l-istatus ta' ħafna popolazzjonijiet tal-klieb il-baħar kien għadu sors ta' tħassib[50].

Mill-2003 'l hawn, l-UE pprojbiet it-tneħħija tal-pinen tal-klieb il-baħar abbord bastimenti ("tneħħija tal-pinen tal-kelb il-baħar"), waħda mit-theddidiet prinċipali għall-konservazzjoni tal-klieb il-baħar[51].

Progress fl-Atlantiku, iżda r-riżultati fil-Mediterran mhumiex sodisfaċenti

52 Il-PKS tirrikjedi l-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar u l-ġestjoni sostenibbli tas-sajd, billi dan tal-aħħar jitwettaq fi ħdan il-livelli tal-MSY. Aħna eżaminajna jekk l-implimentazzjoni tal-PKS kinitx appoġġat il-konservazzjoni tar-riżorsi u l-ħabitats tal-baħar. Sabiex niksbu dan, aħna nosservaw li jenħtieġ li l-PKS tistabbilixxi miżuri skont l-aħjar pariri xjentifiċi disponibbli biex jiġi indirizzat is-sajd eċċessiv, u tipprevieni l-isfruttament eċċessiv tar-riżorsi tal-baħar billi taġġusta l-kapaċità tal-flotot tas-sajd għal-livelli ta' qabdiet li jkunu konsistenti mas-sajd sostenibbli[52]. Aħna nqisu li l-eżistenza ta' sistema ta' kontroll tas-sajd effettiva hija element kritiku.

---

[49] COM(2009) 40 final tal-5 ta' Frar 2009: "Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar Pjan ta' Azzjoni tal-Komunità għall-Konservazzjoni u l-Ġestjoni tal-Klieb il-Baħar".

[50] STECF 19-17.

[51] Ir-Regolament tal-Kunsill 1185/2003 (kif emendat), tat-23 ta' Ġunju 2003 dwar it-tneħħija tal-pinen ta' klieb il-baħar abbord bastimenti. ĠU L 167, 4.7.2003.

[52] L-Artikoli 2 u 3 tal-PKS.

53 Fl-2020, l-EEA rrappurtat li l-objettiv tal-PKS, li l-istokkijiet kollha jinstadu fi ħdan il-livelli tal-MSY sal-2020, x'aktarx ma kienx se jintlaħaq[53]. Fl-istess rapport ġie osservat li minkejja xi livelli ta' inċertezza, il-messaġġ huwa ċar – l-UE ma rnexxilhiex twaqqaf it-telfien tal-bijodiversità tal-baħar sal-2020[54]. Dan jintwera fil-*Figura 10*, flimkien mal-insuffiċjenza tad-*data* biex jiġu vvalutati l-kundizzjonijiet tal-bijodiversità disponibbli f'ħafna oqsma.

Figura 10 – Kundizzjonijiet u xejriet ġenerali tal-bijodiversità fl-ibħra tal-Ewropa

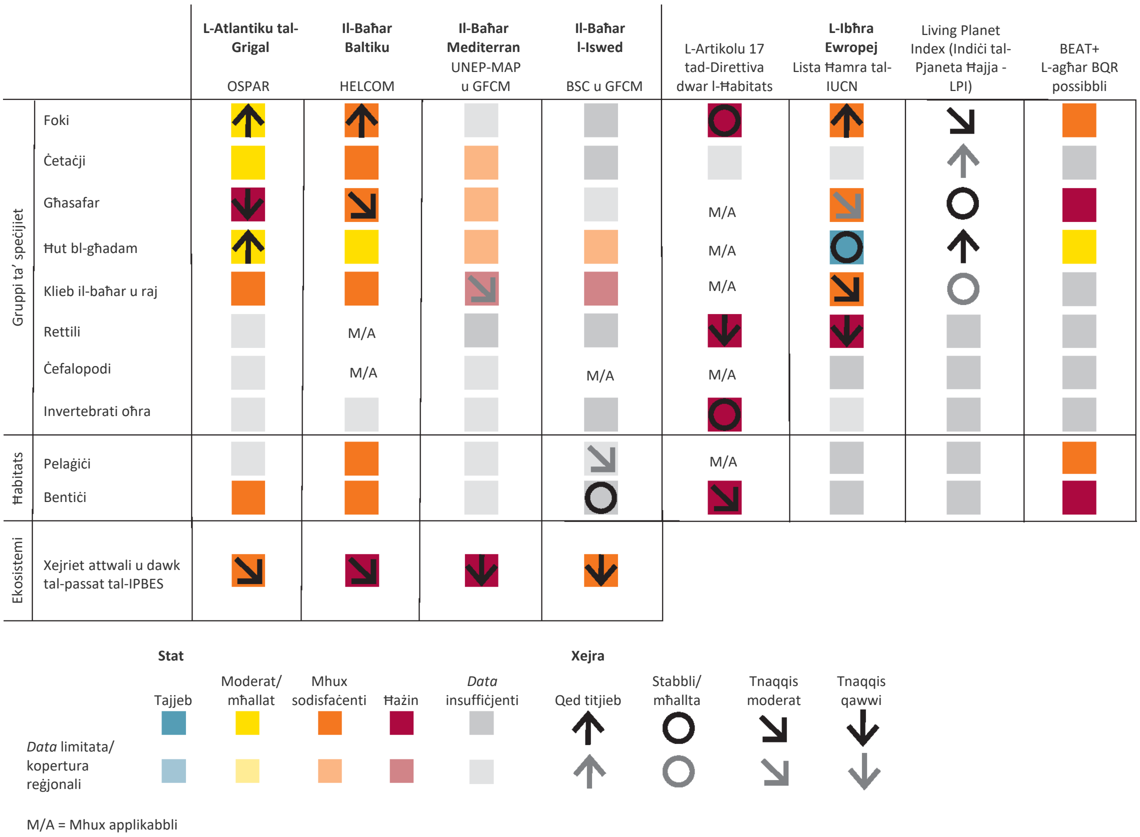

Noti: UNEP-MAP: Programm tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ambjent – Pjan ta' Azzjoni għall-Mediterran; BSC: Kummissjoni tal-Baħar l-Iswed; BEAT+: għodda għall-valutazzjoni tal-varjabbiltà spazjali tal-bijodiversità billi jiġu kkombinati indikaturi eżistenti; BQR: Proporzjon tal-Kwalità tal-Bijodiversità. Abbrevjazzjonijiet oħra ssir referenza għalihom f'partijiet oħra ta' dan ir-rapport tal-awditjar.

Sors: © L-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, ir-Rapport tal-EEA: Marine messages II, 2020, it-Tabella 3.1, p. 26.

[53] L-EEA: Marine messages II, 2020, p. 11.

[54] L-EEA: Marine messages II, 2020, p. 25.

54 Fl-Atlantiku, il-PKS bdiet tnaqqas is-sajd eċċessiv fi snin reċenti. Fil-Mediterran, is-sajd eċċessiv għadu f'livelli għolja li mhumiex sostenibbli. Aħna eżaminajna fatturi li nqisu li kkontribwew għal dawn ir-riżultati ta' konservazzjoni mħallta.

Titjib li jista' jitkejjel fl-Atlantiku

55 Għal stokkijiet fejn hemm pariri xjentifiċi disponibbli rigward l-MSY, l-għadd ta' limiti tal-qabdiet totali permissibbli (TAC) stabbiliti f'konformità ma' dawn il-pariri żdied fi snin reċenti[55]. Il-Kummissjoni kkonkludiet li s-sajd sostenibbli se jkopri 99 %, skont il-volum, tal-ħut li nqabad fl-2020; u 73 % tal-istokkijiet bijoloġiċi.

56 Fl-2019, l-STECF osserva li fl-Atlantiku tal-Grigal, fuq medja, il-bijomassa tal-istokkijiet kienet qed titjieb[56]. L-istokkijiet fil-Kosta Iberika u fil-Golf tal-Biskalja wrew żieda konsiderevoli f'dak li jirrigwarda l-bijomassa. Madankollu, l-STECF irrapporta li, b'mod ġenerali, ħafna stokkijiet – li għalihom kien hemm informazzjoni ta' valutazzjoni disponibbli – baqgħu suġġetti għal sajd eċċessiv fl-2017 (40 %) jew barra mil-limiti bijoloġiċi sikuri (35 %), u l-progress kien jidher miexi bil-mod wisq biex l-MSY jinkiseb sal-2020.

57 L-ICES jipprovdi pariri għal ħafna stokkijiet bijoloġiċi tal-ħut. Fl-2017, l-STECF osserva li minħabba limitazzjonijiet fid-*data*, l-ICES ma setax jipprovdi stima tal-MSY għal aktar minn nofs l-istokkijiet[57]. Għall-156 stokk ta' ħut suġġetti għal kwota, l-ICES seta' jipprovdi pariri dwar l-MSY f'86, jew f'55 %, tal-każijiet[58]. Fil-każijiet l-oħra, l-ICES applika l-approċċ prekawzjonarju, li jista' jwassal għal rati ta' sajd li jkunu ogħla minn dawk taħt l-MSY (ara l-***Kaxxa 2***).

58 Rapporti wrew li fil-passat il-Kummissjoni pproponiet limiti ta' qbid li xi drabi qabżu l-pariri xjentifiċi li kienet irċeviet mingħand l-ICES. Min-naħa l-oħra, il-Kunsill xi drabi żied il-limiti proposti mill-Kummissjoni (ara l-***Kaxxa 9***).

---

[55] Dokument ta' ħidma tal-persunal tal-Kummissjoni, ara p. 9.

[56] STECF: Monitoring the performance of the Common Fisheries Policy (STECF-Adhoc-19-01). Dan huwa rapport li ġie ppreżentat minn grupp ta' esperti lill-STECF f'Marzu 2019. *Data* li tmur lura għas-snin sal-2017. Ara pp. 7, 11.

[57] STECF 19-01, p. 11.

[58] Dokument ta' ħidma tal-persunal tal-Kummissjoni li jakkumpanja COM(2019) 274 final, ara p. 7.

Kaxxa 9

Xi rapporti kkritikaw il-limiti ta’ qbid tas-sajd stabbiliti fl-Atlantiku

Fir-rapport mill-2019 intitolat “Taking stock – are TACs set to achieve MSY?”, l-organizzazzjoni ClientEarth indikat li l-perċentwal tal-limiti ta’ qbid fejn il-proposta tal-Kummissjoni kienet taqbeż il-livelli mogħtija mill-pariri xjentifiċi kien ivarja bejn 41 % u 47 % bejn l-2015 u l-2019, u li l-perċentwal tal-limiti ta’ qbid maqbula mill-Kunsill u li qabżu l-livelli mogħtija mill-pariri xjentifiċi kienu ogħla.

Fir-rapport mill-2019 intitolat “EU fisheries management improves but still lags behind scientific advice”, l-organizzazzjoni Pew Charitable Trusts indikat li l-perċentwal tal-limiti ta’ qbid fejn il-proposta tal-Kummissjoni kienet taqbeż il-livelli mogħtija mill-pariri xjentifiċi kien qed jonqos matul iż-żmien. Ir-rapport identifika li l-perċentwal tal-limiti ta’ qbid stabbiliti mill-Kunsill, li qabżu dawk mogħtija skont il-pariri xjentifiċi, kien qed jonqos ukoll, iżda kien għadu jirrappreżenta 42 % tal-istokkijiet fl-Atlantiku tal-Grigal fl-2019.

Għadd kbir ta’ azzjonijiet tal-UE ma naqqsux is-sajd eċċessiv fil-Mediterran

59 Fir-rapport tiegħu tal-2019 dwar il-monitoraġġ tal-prestazzjoni tal-PKS, l-STECF ikkonkluda li l-istokkijiet tas-sajd fil-Mediterran kienu għadhom f’sitwazzjoni li ma kinitx sodisfaċenti[59]. Il-Kummissjoni vvalutat li l-Baħar tal-Mediterran u l-Baħar l-Iswed qed jiġu sfruttati b’rati li huma 2.2 darbiet ogħla minn dawk kompatibbli mas-sajd fi ħdan il-livelli tal-MSY; u li mill-2003 sal-2016 il-bijomassa tal-istokkijiet tal-ħut ma wriet l-ebda żieda sinifikanti[60]. Fl-2020, l-EEA rrappurtat li 6 % biss tal-istokkijiet li ġew ivvalutati fil-Mediterran kienu jissodisfaw il-kriterji tal-MSY[61].

60 L-STECF osserva l-limitazzjonijiet tar-**reġim tal-isforz tas-sajd** użat fil-Mediterran u ssuġġerixxa li jitqiesu alternattivi bbażati fuq il-qabdiet (TACs). Il-Kummissjoni pproponiet tali miżuri fil-proposti tagħha għall-MAPs tal-UE fil-Punent tal-Baħar Mediterran u fil-Baħar Adrijatiku, iżda dawn ġew irrifjutati mill-koleġiżlaturi. L-STECF irrapporta li tnaqqis fl-isforz tas-sajd ma jirriżultax awtomatikament f’inqas qabdiet[62].

[59] STECF-ADhoc-19-01.

[60] COM(2019) 274 final tas-7 ta’ Ġunju 2016.

[61] L-EEA: Marine messages II, 2020, p. 17.

[62] Ara r-Rapporti tal-STECF: PLEN 17-02, PLEN 18-01, STECF 18-09 u STECF 18-13.

61 L-STECF jistma li, fl-2016, il-flotta kostali fuq skala żgħira tal-UE li topera fil-Mediterran kienet tinkludi madwar 17 500 bastiment[63]. Il-bastimenti l-kbar jaqbdu ammont ta' ħut li huwa sinifikattivament aktar minn dak li jinqabad minn bastimenti żgħar. Il-***Figura 11*** turi s-sehem approssimattiv tal-għadd totali tal-flotta u tal-piż totali tal-qabdiet minn bastimenti żgħar u kbar.

Figura 11 – Bastimenti tal-UE fil-Mediterran

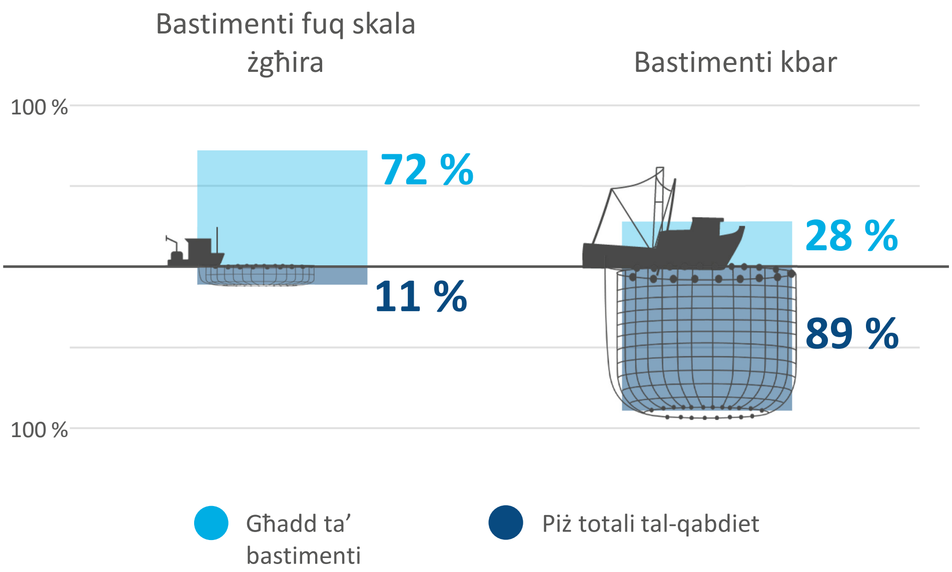

Sors: il-QEA, (abbażi ta' informazzjoni inkluża fl-STECF 18-07).

62 Jenħtieġ li l-Istati Membri jimmonitorjaw l-ħatt l-art fil-portijiet tagħhom u li l-liġijiet tal-UE jirrikjedu li l-prodotti kollha tas-sajd jiġu kummerċjalizzati jew reġistrati għall-ewwel darba f'ċentru tal-irkant jew lil xerrejja reġistrati jew lil organizzazzjonijiet tal-produtturi[64]. Konsegwentement, jenħtieġ li l-awtoritajiet tal-Istati Membri u l-maniġers tal-postijiet tal-ħatt l-art ikunu jistgħu jipproduċu bażijiet ta' *data* komprensivi dwar il-qabdiet. Fl-2017, l-STECF osserva progress fil-valutazzjoni tal-istokkijiet fil-Mediterran, iżda li d-*data* disponibbli mhijiex affidabbli biżżejjed billi l-informazzjoni dwar is-sajd hija spiss parzjali u impreċiża u s-serje kronoloġika hija relattivament qasira[65]. Huwa osserva wkoll li l-monitoraġġ imwettaq mill-Istati Membri fir-rigward tal-livelli tal-isforz ta' parti kbira mill-flotta Mediterranja tal-UE ma kienx sodisfaċenti[66].

---

[63] STECF: "The 2018 Annual economic report on the EU fishing fleets" (STECF 18-07), p. 163.

[64] Ara l-Preambolu (21) u l-Artikolu 59 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009.

[65] Ara l-STECF 17-02.

[66] Ara l-STECF PLEN 17-02.

63 Fl-2019, l-STECF wettaq rieżaminar *ex post* ta’ 22 **pjan nazzjonali ta’ ġestjoni** li ġew adottati skont ir-Regolament dwar il-Mediterran. L-STECF ikkonkluda li l-pjanijiet nazzjonali ta’ ġestjoni antiki skont ir-Regolament dwar il-Mediterran, fil-biċċa l-kbira mill-każijiet, ma kkontribwewx għat-titjib tal-istatus mhux sodisfaċenti tal-istokkijiet tal-Mediterran. Barra minn hekk, huwa osserva li t-tnedija ta’ xi wħud minn dawn il-pjanijiet kienet assoċjata ma’ talbiet għal derogi minn dispożizzjonijiet tar-Regolament dwar il-Mediterran[67].

64 Ir-Regolament dwar il-Mediterran għandu l-għan li jipproteġi ż-żoni fejn jitrabbew il-ħut u l-**ħabitats sensittivi**[68]. Huwa kien jirrikjedi li l-Istati Membri jipprovdu lill-Kummissjoni, sal-31 ta’ Diċembru 2007, informazzjoni rilevanti biex jiġu stabbiliti tali żoni, u biex, sa tmiem l-2008, il-Kunsill jiddeżinja “żoni ta’ sajd protetti li essenzjalment jinsabu lil hinn mill-ibħra territorjali tal-Istati Membri, dwar it-tipi ta’ attivitajiet ta’ sajd ipprojbiti jew awtorizzati f’tali żoni”. L-Istati Membri ma pprovdewx din l-informazzjoni lill-Kummissjoni.

65 Fl-2019, l-UE adottat **pjan pluriennali** għal sitt speċijiet li jgħixu qrib qiegħ il-baħar fil-Punent tal-Baħar Mediterran[69]. Il-pjan fih dispożizzjonijiet ta’ salvagwardja[70] biex jittieħdu miżuri ta’ rimedju (bħal għeluq) fil-każijiet fejn il-pariri xjentifiċi juru li l-istokkijiet huma mhedda, iżda hemm diffikultajiet fil-monitoraġġ tal-qabdiet u fil-ksib ta’ *data* tajba (ara l-paragrafu ***62***). Il-Kummissjoni se tevalwa l-pjan fl-2024, jiġifieri qrib ħafna tad-data mmirata tal-1 ta’ Jannar 2025, sa meta jridu jinkisbu l-livelli tas-sajd tal-MSY.

66 Il-**miżuri tekniċi** huma r-regoli li jirregolaw kif, meta u fejn is-sajjieda kummerċjali jistgħu jistadu. Fl-2019, l-UE adottat ir-Regolament dwar Miżuri Tekniċi (RTM)[71], li huwa applikabbli fl-ilmijiet kollha tal-UE. Wieħed mill-objettivi tal-RTM huwa li jenħtieġ li l-ġestjoni tas-sajd tikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tal-MSFD u tal-BHDs[72].

---

[67] Ara l-STECF PLEN 19-01.

[68] Ara l-Preambolu (18) u l-Artikoli 5 u 6 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1967/2006.

[69] Ir-Regolament (UE) 2019/1022, li ġie adottat fl-20 ta’ Ġunju 2019.

[70] L-Artikoli 17 u 6.

[71] Ir-Regolament (UE) 2019/1241.

[72] Ara l-Artikolu 3(d).

67 Qabel l-adozzjoni tal-RTM, ma kien hemm l-ebda mekkaniżmu għall-monitoraġġ tal-progress. L-RTM jagħti s-setgħa lill-Kummissjoni biex tadotta atti delegati, fejn ikun meħtieġ[73], u jintroduċi rappurtar triennali. L-ewwel rapport triennali huwa mistenni fl-2020.

68 Ir-regolamenti dwar il-Mediterran[74] u dwar il-GFCM[75] fihom ukoll miżuri tekniċi li japplikaw biss f'dawn l-oqsma. L-UE hija parti għall-GFCM, iżda għandha d-dritt li tadotta regoli aktar stretti jekk tqis li l-miżuri tal-GFCM ma jkunux biżżejjed biex jipprevienu l-impatti distruttivi tas-sajd[76]. Hemm lok għal Miżuri Tekniċi biex jikkontribwixxu b'mod aktar effettiv sabiex jiġi minimizzat l-impatt ambjentali negattiv tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar fil-Mediterran.

69 Id-*data* dwar is-sajd tinkiseb skont ir-Regolament dwar il-kontroll[77] u skont ir-Regolament dwar il-Qafas tal-Ġbir ta' *Data*. L-evalwazzjoni li l-Kummissjoni wettqet fl-2017 fir-rigward tar-Regolament dwar il-kontroll ikkonkludiet li huwa ma kienx kollu kemm hu adattat għall-iskop tiegħu[78], u dan wassal lill-Kummissjoni biex tipproponi wieħed ġdid[79]. Problema partikolari hija l-eżenzjoni mir-rappurtar għal bastimenti ta' inqas minn 12-il metru, u għal qabdiet li jkunu inqas minn 50 kg. Il-proposta, li għadha fil-proċess leġiżlattiv, fiha dispożizzjonijiet li jsaħħu l-monitoraġġ tas-sajd fuq skala żgħira u tinkludi r-rekwiżit għall-bastimenti kollha biex ikollhom sistemi ta' trekkjar tal-bastimenti.

---

73 Ara, pereżempju, l-Artikoli 10(4), 12(2), 15(2), 23(1 u 5), 27(7) u 31(4).

74 Ir-Regolament 1967/2006.

75 Ir-Regolament 1343/2011.

76 COM(2007) 604 final tas-17 ta' Ottubru 2007: Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni dwar "Prattiki tas-sajd distruttivi fl-ibħra internazzjonali u l-ħarsien tal-ekosistemi vulnerabbli tal-baħar fond".

77 STECF PLEN 17-02.

78 COM(2017) 192 final tal-24 ta' April 2017: Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill "Implimentazzjoni u evalwazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009 li jistabbilixxi sistema tal-Unjoni ta' kontroll għall-iżgurar tal-konformità mar-regoli tal-Politika Komuni tas-Sajd, kif meħtieġ skont l-Artikolu 118".

79 COM(2018) 368 final tat-30 ta' Mejju 2018.

70 Sa issa, il-GFCM stabbiliet tmien żoni ristretti għas-sajd (bħaż-żona ristretta fil-Fossa ta' Jabuka/Pomo) biex tipproteġi l-ħabitats sensittivi tal-baħar fond u l-ħabitats essenzjali tal-ħut – li jkopru madwar 1 % tal-Baħar Mediterran (ara l-*Figura 12*). Barra minn hekk, mill-2005 'l hawn, il-GFCM ipprojbiet l-użu ta' gangmi rmunkati u ta' xbieki tat-tkarkir fl-ilmijiet kollha li huma fondi aktar minn 1 000 metru (li jirrappreżentaw 59 % tal-Baħar tal-Mediterran u tal-Baħar l-Iswed) biex jiġu protetti l-ħabitats ta' qiegħ il-baħar li ma tantx huma magħrufa.

Figura 12 – Żoni Ristretti għas-Sajd stabbiliti mill-GFCM

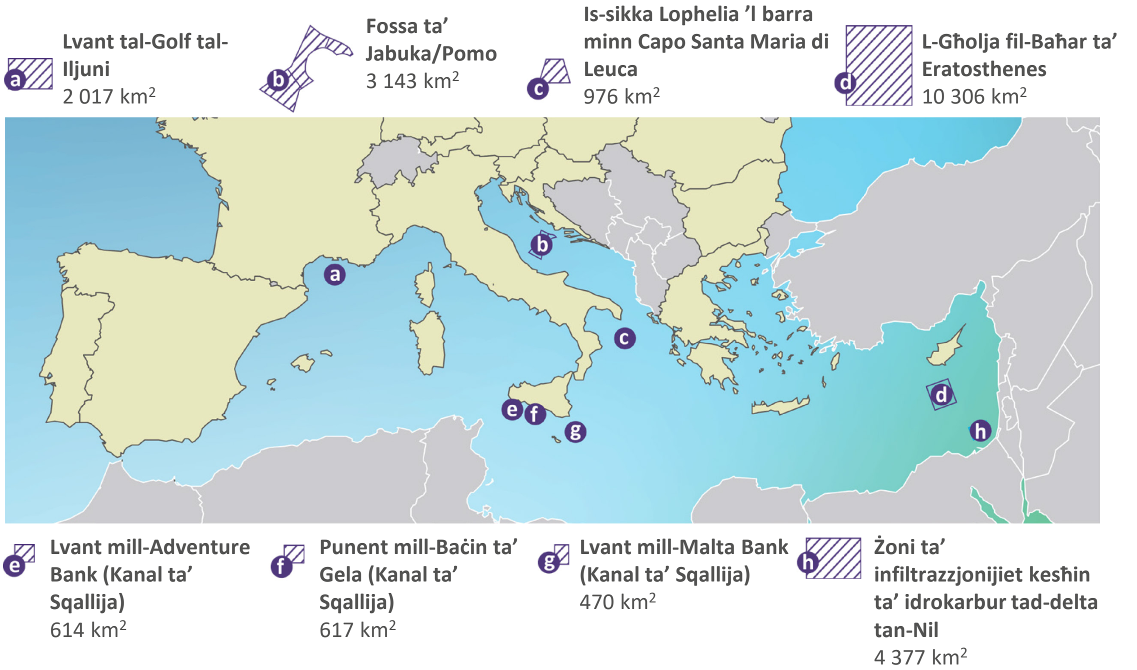

Sors: il-QEA, adattat minn Original Scientific Illustrations Archive tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti. Riproduzzjoni awtorizzata.

71 Fil-Mediterran, il-ġestjoni kondiviża tas-sajd ma' pajjiżi terzi hija diffikultà addizzjonali. Fl-2017, il-qabdiet tal-UE kienu jirrappreżentaw, skont il-piż, madwar 52 % tal-qabdiet fil-Mediterran. Il-*Figura 13* turi li erba' Stati Membri tal-UE huma responsabbli għal kważi l-qabdiet kollha tal-UE, u erba' pajjiżi oħra jirrappreżentaw aktar minn 80 % tal-qabdiet ta' pajjiżi terzi[80].

[80] *Sors:* Bażi ta' *data* tal-GFCM.

Figura 13 – Nazzjonijiet ewlenin li jipprattikaw is-sajd fil-Mediterran

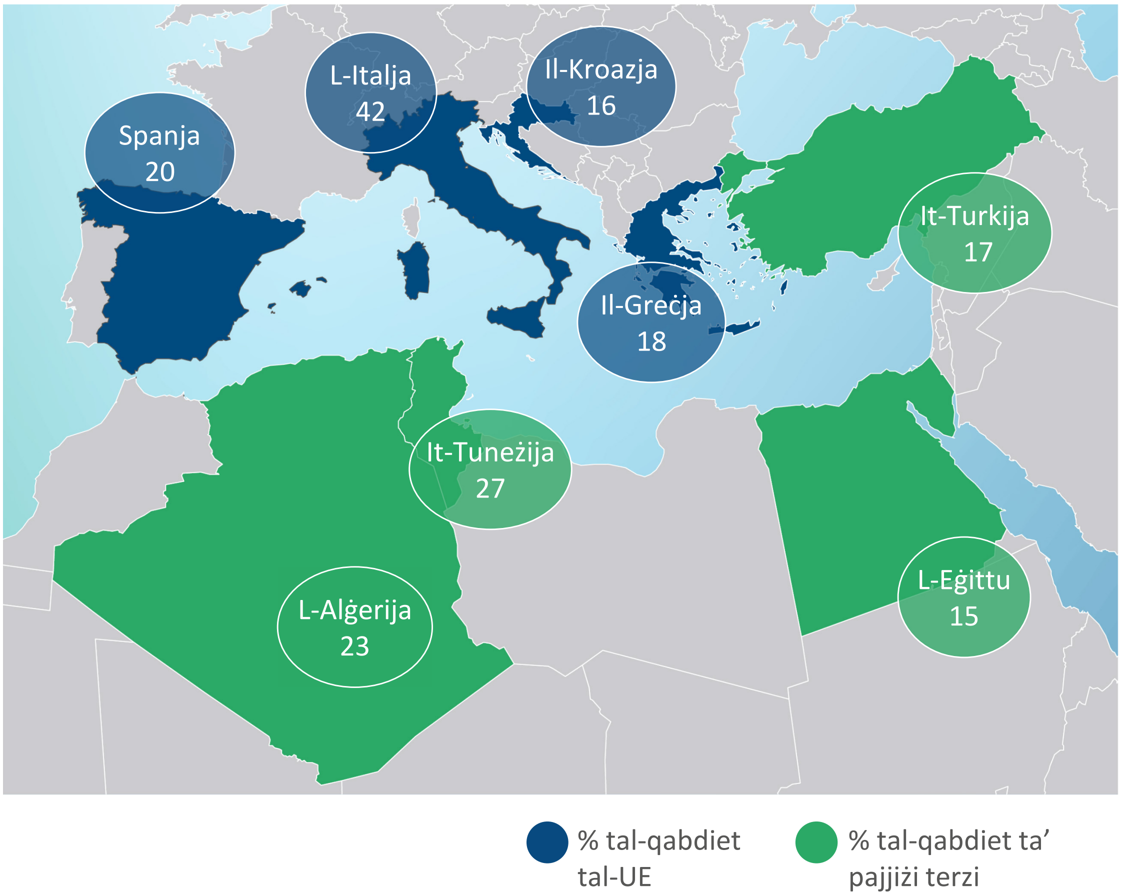

Sors: il-QEA, ibbażat fuq bażi ta' *data* pprovduta mill-GFCM.

L-għodod tal-UE biex tiġi indirizzata l-kapaċità żejda tas-sajd mhumiex allinjati mill-qrib mal-ħtiġijiet reġjonali u mal-impatti ambjentali

72 Il-PKS għandha l-għan li tipprevieni l-isfruttament eċċessiv tar-riżorsi tal-baħar billi taġġusta l-kapaċità tas-sajd tal-flotot għal livelli ta' qabdiet li huma konsistenti mal-MSY[81]. Fir-Rapport Annwali tal-Attività għall-2017 tagħha, is-servizzi tal-Kummissjoni osservaw li l-kapaċità żejda hija meqjusa bħala kawża ewlenija tas-sajd eċċessiv fil-Baħar Mediterran, minħabba n-nuqqas ġenerali ta' kontrolli fuq il-qabdiet u d-dipendenza fuq l-isforz tas-sajd biex tiġi rregolata l-mortalità mis-sajd.

[81] Ara l-punt 5(d) tal-Artikolu 2 tal-PKS.

73 Ir-Regolament dwar il-PKS jobbliga lill-Istati Membri biex jaġġustaw il-kapaċità tal-flotot tagħhom għall-opportunitajiet tas-sajd disponibbli għalihom. Huwa jistabbilixxi limiti massimi tal-kapaċità tas-sajd għal kull Stat Membru f'termini ta' tunnellaġġ u saħħa tal-magna; u jirrikjedi li l-Istati Membri japplikaw "Skema ta' Dħul/Ħruġ"[82], sabiex id-dħul ta' kapaċità ġdida fil-flotot tagħhom isir biss wara l-irtirar ta' kapaċità ekwivalenti. Il-limiti massimi tal-kapaċità jitnaqqsu meta l-bastimenti jiġu skrappjati permezz ta' għajnuna pubblika.

74 Fi tmiem l-2019, il-kapaċitajiet tal-flotot kienu fi ħdan il-limiti massimi aġġustati tal-kapaċità – b'mod kumplessiv, 21 % aktar baxxi f'termini ta' tunnellaġġ, u 15 % f'termini ta' saħħa tal-magna. Għalhekk, dawn il-limiti massimi jipprovdu inċentivi limitati biex l-Istati Membri jieħdu azzjoni rigward il-kapaċità tas-sajd (ara l-***Figura 14***).

Figura 14 – Limiti massimi u kapaċitajiet tal-flotot ewlenin tas-sajd fl-2019

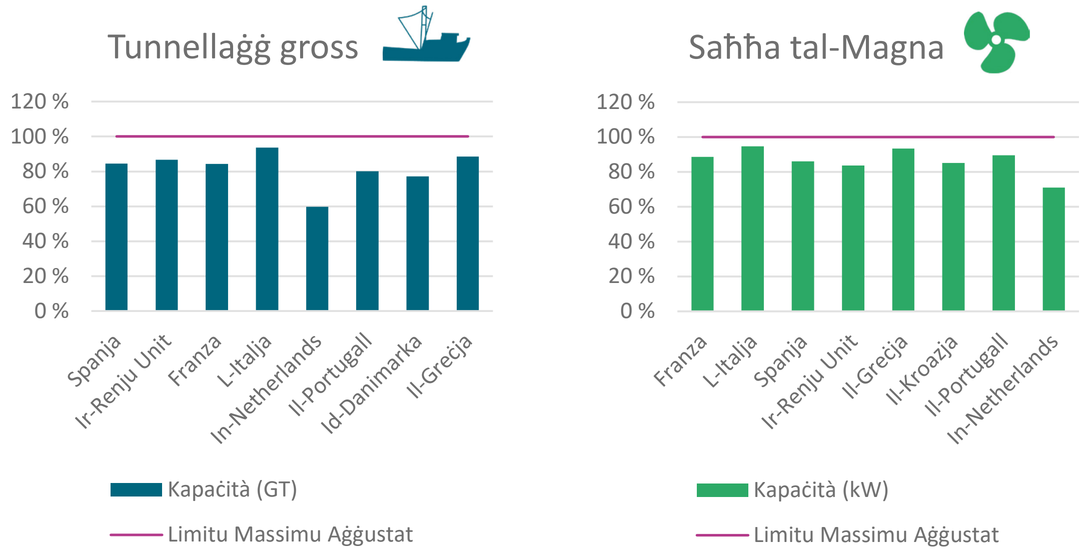

Sors: Il-QEA, ibbażat fuq ir-reġistru tal-flotta tal-UE.

[82] L-Artikolu 23 tal-PKS.

75 L-Iskema ta' Dħul/Ħruġ ma tinkludix kundizzjonijiet speċifiċi għall-Mediterran, fejn il-pressjonijiet tas-sajd huma aktar severi minn dawk fl-Atlantiku. L-Iskema tippermetti li bastimenti ġodda jissostitwixxu lil dawk inattivi, kif ukoll li bastimenti ġodda jużaw tekniki li jagħmlu aktar ħsara. Pereżempju, il-permess tad-dħul fil-flotta ta' bastiment tat-tkarkir tal-qiegħ ġdid li jissostitwixxi bastiment tas-sajd bit-tartarun se jirriżulta fi ħsara akbar lill-ħabitats ta' qiegħ il-baħar. Ir-Regolament dwar il-PKS jippermetti li l-Kummissjoni tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistabbilixxu regoli għall-applikazzjoni tal-Iskema, iżda għadha ma għamlitx dan[83].

Sehem żgħir mill-finanzjament mill-UE jintuża għall-appoġġ tal-konservazzjoni tal-baħar

76 Jenħtieġ li l-appoġġ finanzjarju jindirizza ħtiġijiet reali u jikkontribwixxi għal azzjonijiet li jtejbu l-konservazzjoni tal-baħar. Fl-awditu li wettaqna, aħna eżaminajna jekk l-użu tal-FEMS, tal-programmi LIFE u ta' Interreg fl-erba' Stati Membri li żorna kinux ikkontribwew għall-konservazzjoni tal-baħar.

77 Il-FEMS jappoġġa l-ilħuq tal-objettivi tal-PKS, inkluż il-minimizzazzjoni tal-impatti negattivi tal-attivitajiet tas-sajd fuq l-ekosistema tal-baħar u l-iżgurar li s-sajd ma jiddegradax l-ambjent tal-baħar[84]. Jenħtieġ li l-FEMS ma jintużax biex jiġu ffinanzjati azzjonijiet li jżidu l-kapaċità tas-sajd ta' bastiment[85].

78 Il-finanzjament totali li ngħata mill-FEMS għall-perjodu 2014-2020 jaqbeż is-EUR 6 biljun. Ħamsa mis-seba' l-akbar benefiċjarji tal-finanzjament mill-FEMS huma pajjiżi li għandhom kosti Mediterranji (ara l-***Figura 15***). Minn dawn, l-akbar żewġ benefiċjarji għandhom kosti Atlantiċi u Mediterranji.

[83] Ara l-Artikolu 23(2) tal-PKS.

[84] L-Artikolu 2(3) tar-Regolament dwar il-PKS.

[85] Ara l-Artikolu 1 tar-Regolament dwar il-FEMS (ir-Regolament (UE) Nru 508/2014).

Figura 15 – L-ogħla ammonti mill-FEMS

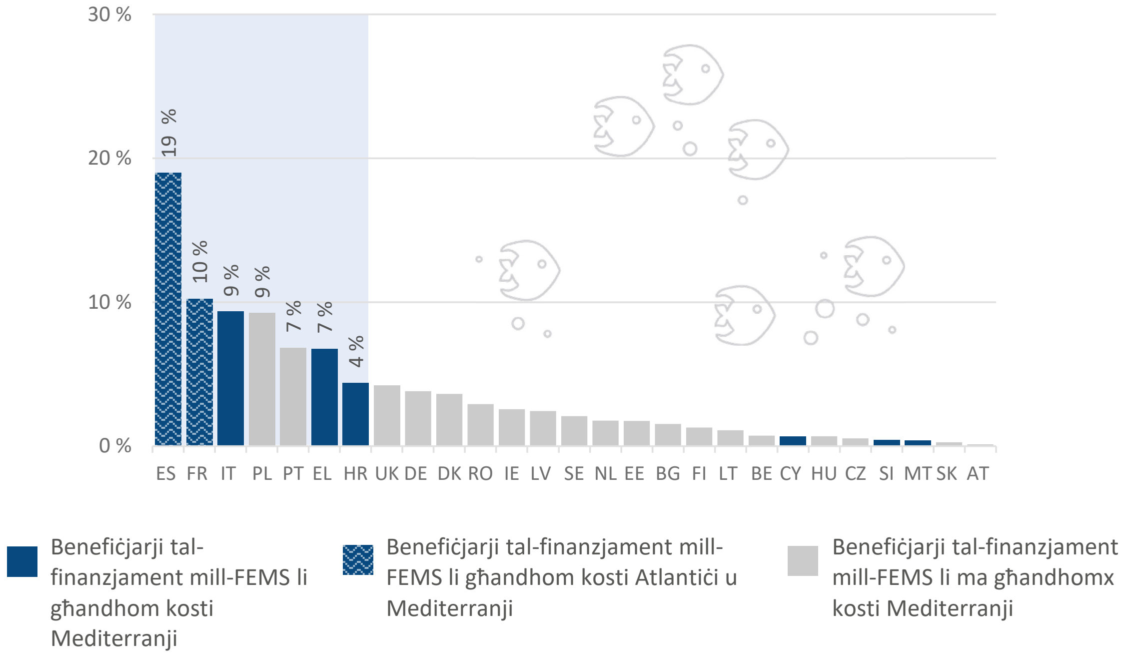

Sors: il-QEA, ibbażat fuq "Facts and figures on the common fisheries policy, (EU, 2018)".

79 Il-FEMS jappoġġa l-attivitajiet tas-sajd u tal-akkwakultura. Huwa maħsub biex jappoġġa l-MSFD u biex jikkontribwixxi għall-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar[86]. Il-fond jista' jappoġġa l-miżuri ta' konservazzjoni direttament, u anki indirettament permezz ta' miżuri utli oħra (inklużi dawk rigward l-għarfien xjentifiku, il-ġbir ta' *data*, il-monitoraġġ u l-infurzar)[87]. Aħna nistmaw li, sa tmiem l-2019, l-erba' Stati Membri li żorna kienu użaw madwar 6 % tal-finanzjament totali tagħhom li ngħata mill-FEMS għall-miżuri ta' konservazzjoni li huma marbuta l-aktar direttament mal-MSFD u mal-BHDs[88], u 8 % oħra għal miżuri li għandhom impatt inqas dirett fuq il-konservazzjoni. Minn dan, huma kienu użaw inqas minn EUR 2 miljun (0.2 %) biex jillimitaw l-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar (ara l-***Figura 16***). Fi studju mill-2020 u li ġie ffinanzjat mill-Kummissjoni[89] nstab li, sal-2019, l-Istati Membri tal-UE kienu użaw EUR 14-

---

[86] Il-Preambolu (10) tar-Regolament dwar il-FEMS.

[87] L-Artikolu 6 tar-Regolament dwar il-FEMS.

[88] L-Artikoli 37 sa 40 tar-Regolament dwar il-FEMS, rispettivament "Appoġġ għad-disinn u l-implimentazzjoni ta' miżuri ta' konservazzjoni u kooperazzjoni reġjonali"; "Limitazzjoni tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar u l-adattament tas-sajd għall-protezzjoni tal-ispeċijiet"; "Innovazzjoni marbuta mal-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar"; "Protezzjoni u rkuprar tal-bijodiversità u l-ekosistemi tal-baħar u reġimi ta' kumpens fil-qafas tal-attivitajiet tas-sajd sostenibbli".

[89] "EMFF use for the protection of sensitive species", rapport finali, Marzu 2020.

il miljun mill-FEMS għall-protezzjoni tal-ispeċijiet sensittivi. Fl-2020, l-EEA identifikat ħtieġa għal allinjament aħjar bejn il-finanzjament mill-FEMS u l-MSFD[90].

Figura 16 – Finanzjament mill-FEMS li ntuża fl-erba' Stati Membri li żorna (sal-31.12.2019)

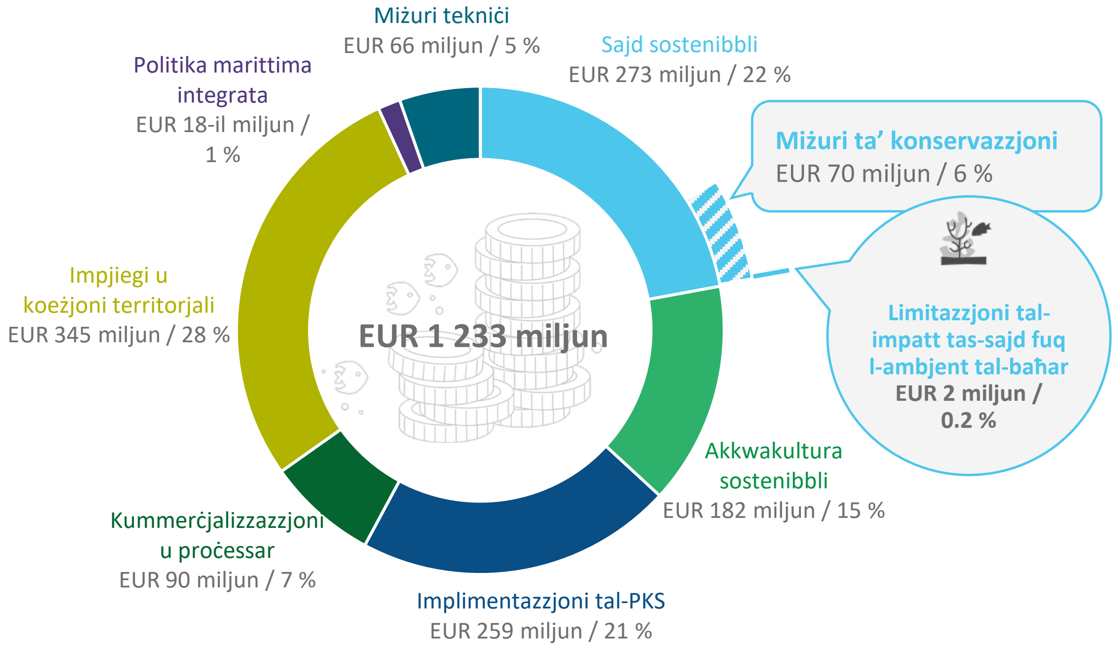

Sors: il-QEA, ibbażat fuq informazzjoni riċevuta mingħand l-Istati Membri.

[90] L-EEA: Marine messages II, 2020, p. 53.

80 Fl-2011, aħna rrappurtajna li l-kapaċità żejda tal-flotot tas-sajd tal-UE kienet ippreġudikat is-sostenibbiltà tal-istokkijiet tal-ħut[91]. Il-FEMS kellu l-għan li jiffinanzja s-sajd sostenibbli u l-implimentazzjoni tal-politika komuni tas-sajd bejn l-2014 u l-2020[92]. Peress li xi stokkijiet tal-ħut kummerċjali kienu suġġetti għal sajd eċċessiv, waħda mill-kundizzjonijiet tal-fond kienet li ma setax jintuża sabiex tiżdied il-kapaċità tal-flotot tas-sajd biex jaqbdu l-ħut. Għalhekk, il-fond ma appoġġax il-kostruzzjoni ta' bastimenti ġodda u lanqas iż-żieda fil-kapaċità tas-sajd ta' bastimenti eżistenti[93].

81 Il-proposta tal-Kummissjoni għal fond ġdid għall-perjodu 2021-2027 għal darb'oħra eskludiet l-appoġġ finanzjarju għal kwalunkwe żieda fil-kapaċità tas-sajd ta' bastimenti eżistenti, u pprevediet appoġġ finanzjarju għall-ewwel akkwist ta' bastimenti tas-sajd kostali fuq skala żgħira skont kundizzjonijiet speċifiċi[94]. F'Ġunju 2019, il-konklużjonijiet tal-Kunsill[95] dwar il-proposta tal-Kummissjoni pprevedew appoġġ finanzjarju għall-ewwel akkwist ta' bastimenti tas-sajd skont kundizzjonijiet speċifiċi u inkludew deroga għall-esklużjoni ta' appoġġ għal żidiet fil-kapaċità tas-sajd. Saż-żmien meta wettaqna l-awditu, l-awtoritajiet leġiżlattivi kienu għadhom ma adottawx il-leġiżlazzjoni. Aħna nosservaw li l-għoti ta' appoġġ għall-akkwist ta' bastimenti tas-sajd u għaż-żidiet fil-kapaċità tas-sajd jista' jwassal għal pressjonijiet addizzjonali fuq l-istokkijiet tal-ħut u fuq il-ħabitats vulnerabbli tal-baħar.

---

91 Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri, ir-Rapport Speċjali Nru 12/2011: "Il-miżuri tal-UE kkontribwixxew għall-adattament tal-kapaċità tal-flotot tas-sajd għal opportunitajiet ta' sajd disponibbli?"

92 Ir-Regolament dwar il-FEMS: l-Artikolu 5.

93 Ir-Regolament dwar il-FEMS: l-Artikolu 11

94 Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 508/2014. COM(2018) 390 final tal-12.6.2018: l-Artikoli 13 u 16.

95 Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-proposta tal-Kummissjoni għal Fond Ewropew ġdid għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd, Ġunju 2019.

82 Il-Programm LIFE[96] huwa l-għodda tal-UE li l-għan tagħha huwa li b'mod aktar speċifiku tappoġġa lill-proġetti ambjentali. Mill-2014 'il hawn, il-Programm LIFE ħoloq Proġetti Integrati li l-għan tagħhom huwa li b'mod speċifiku jappoġġaw, b'ammonti ogħla ta' finanzjament, lill-Istati Membri tal-UE biex jimplimentaw il-leġiżlazzjoni ambjentali u klimatika. Tlieta mill-erba' Stati Membri li saritilhom żjara ppromwovew tali proġetti b'azzjonijiet ta' protezzjoni tal-baħar: LIFE-IP Intemares fi Spanja; LIFE IP Marine Habitats fi Franza; u LIFE-IP Azores Natura fil-Portugall. Fl-erba' Stati Membri li żorna, aħna sibna eżempji tajba ta' proġetti relatati mal-protezzjoni tal-baħar li rċevew finanzjament mill-Programm LIFE tal-UE; rajna wkoll użu tajjeb ta' finanzjament minn Interreg. Il-***Kaxxa 10*** tagħti eżempji fejn il-finanzjament mill-UE kien għamel differenza.

[96] Ir-Regolament (UE) Nru 1293/2013.

Kaxxa 10

Il-finanzjament mill-UE jista' jagħmel differenza

Fl-Arċipelagu tal-Berlengas (sit ta' Natura 2000 fil-Portugall), l-UE kkofinanzjat il-**proġett LIFE Berlengas** (b'madwar EUR 0.7 miljun). Il-proġett kellu l-għan li jirrestawra l-popolazzjonijiet tal-għasafar tal-baħar u li jnaqqas il-qbid aċċessorju tagħhom. L-azzjonijiet kienu jinkludu l-eradikazzjoni tal-ispeċijiet invażivi (firien suwed) u l-kontroll tal-popolazzjoni tal-predaturi. Sa tmiem il-proġett, koppja ta' kanġijiet (band-rumped storm-petrels) kienu reġgħu bdew ibejtu fil-Gżira prinċipali. Il-proġett naqqas il-qbid aċċessorju tal-għasafar tal-baħar fis-sajd bit-tartarun tal-borża, bl-użu ta' tajra li kienet timita għasfur predatur. Il-kollaborazzjoni mill-qrib tal-bijoloġisti u s-sajjieda għenet biex ikun hemm sensibilizzazzjoni dwar il-qabdiet aċċessorji.

L-ewwel fellus tal-kanġu (band-rumped storm-petrel) li twieled fil-Berlengas

© Ana Isabel Fagundes.

"Tajra" bħala għasfur predatur

© Elisabete Silva.

L-UE kkofinanzjat madwar EUR 3.5 miljun għall-proġett **Interreg FISHMPABLU2**, li kien jinvolvi 11-il MPA f'6 pajjiżi Mediterranji (il-Greċja, Spanja, Franza, il-Kroazja, l-Italja u s-Slovenja). Il-proġett kellu l-għan li jippromwovi s-sajd sostenibbli fuq skala żgħira fi ħdan l-MPAs u madwarhom, billi jittestja tipi differenti ta' miżuri (eż. l-involviment tas-sajjieda fis-sorveljanza u fil-monitoraġġ, kif ukoll fit-teħid ta' deċiżjonijiet, is-sostituzzjoni tal-irkapti tas-sajd, it-tnaqqis tal-isforz tas-sajd, eċċ.). Il-proġett ipproduċa "Sett ta' għodod ta' governanza" għal kull miżura għall-maniġers tal-MPAs u għas-sajjieda fuq skala żgħira.

Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet

83 Dan l-awditu eżamina jekk il-qafas tal-UE li jindirizza l-pressjonijiet prinċipali fuq il-bijodiversità u l-ħabitats tal-baħar kienx ġie imfassal u applikat tajjeb fil-prattika f'partijiet magħżula tal-Atlantiku u l-Mediterran, u jekk kinux inkisbu riżultati mill-użu tal-fondi tal-UE. Korpi xjentifiċi awtorevoli identifikaw is-sajd bħala pressjoni ewlenija fuq l-ambjent tal-baħar. B'riżultat ta' dan, meta eżaminajna l-qafas ta' politika, il-finanzjament mill-UE, u l-mod kif dawn ġew applikati, aħna tajna attenzjoni partikolari għall-kwistjonijiet relatati mas-sajd.

84 B'mod ġenerali, kien hemm qafas fis-seħħ għall-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar, iżda l-azzjonijiet li ttieħdu mill-UE ma kinux ippermettew li l-ibħra jiġu restawrati għal status ambjentali tajjeb, u lanqas li s-sajd imur lura għal livelli sostenibbli fl-ibħra kollha. Aħna sibna li l-azzjoni tal-UE kienet ikkontribwiet għall-progress fl-Atlantiku fejn ħafna stokkijiet tal-ħut ġew stabbilizzati u/jew tjiebu, iżda li fil-Mediterran, ma kien hemm l-ebda sinjal sinifikattiv ta' progress.

85 Iż-żoni tal-baħar protetti (MPAs) huma l-aktar miżuri emblematiċi ta' konservazzjoni tal-baħar. Id-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marittima tirrikjedi li l-Istati Membri joħolqu networks koerenti ta' tali żoni; u l-UE kellha l-objettiv li tipproteġi 10 % miż-żoni tal-baħar tagħha sal-2020. Il-valutazzjoni li wettaqna fir-rigward tar-rwol tal-MPAs hija konformi ma' dik tal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, li identifikat nuqqas ta' network ta' MPAs effettiv, immaniġġjat tajjeb u konness tajjeb (ara l-paragrafi ***31*** sa ***38***). B'riżultat ta' dan, il-protezzjoni li huma pprovdew fir-rigward tal-bijodiversità tal-baħar kienet limitata.

86 L-Istati Membri ma jistgħux jimponu restrizzjonijiet fuq l-attivitajiet tas-sajd lil hinn mill-ibħra territorjali mingħajr ma' jinvolvu lilhom infushom f'diskussjonijiet multilaterali. Dan jikkomplika l-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar (ara l-paragrafu ***39***).

87 Id-dritt tal-UE rigward kemm il-politika komuni tas-sajd kif ukoll il-bijodiversità tal-baħar fih dispożizzjonijiet speċifiċi intenzjonati biex jikkoordinaw il-miżuri tas-sajd mal-miżuri li jipproteġu l-ambjent tal-baħar. Aħna sibna li, fil-prattika, id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 11 tal-PKS u tal-Artikolu 15 tal-MSFD ma kinux iffunzjonaw kif kien intenzjonat fiż-żoni li eżaminajna. Dan dgħajjef il-koordinazzjoni bejn dawn l-oqsma ta' politika (ara l-paragrafi ***40*** sa ***46***).

88 In-network Natura 2000, li ġie stabbilit permezz tad-Direttivi dwar l-Għasafar u l-Ħabitats, huwa l-pedament tal-isforzi mwettqa mill-UE biex tipproteġi l-bijodiversità. Leġiżlazzjoni oħra tal-UE tinkludi dispożizzjonijiet protettivi li jirreferu għall-ispeċijiet u l-ħabitats elenkati f'dawn id-direttivi. Aħna osservajna li l-listi tal-ispeċijiet u tal-ħabitats mhedda, li nħolqu aktar minn 25 sena ilu, ma jiħdux inkunsiderazzjoni l-għarfien xjentifiku reċenti. Għaldaqstant, din il-leġiżlazzjoni ma tipproteġix xi wħud mill-ispeċijiet mhedda (ara l-paragrafi *47* sa *51*).

Rakkomandazzjoni 1 – Jiġu identifikati l-bidliet regolatorji u amministrattivi meħtieġa biex jiġu protetti l-ispeċijiet u l-ħabitats sensittivi

Biex jissaħħu r-rabtiet bejn il-politika ambjentali u dik tas-sajd, jenħtieġ li l-Kummissjoni, flimkien mal-Istati Membri, tidentifika l-bidliet regolatorji u amministrattivi meħtieġa biex jiġu protetti l-ispeċijiet u l-ħabitats sensittivi, li t-tnejn li huma:

- jiffaċilitaw applikazzjoni aktar rapida tal-miżuri ta' konservazzjoni skont il-PKS u l-MSFD;
- jestendu l-protezzjoni għal aktar speċijiet (b'mod partikolari dawk ikklassifikati bħala f'periklu kritiku) u ħabitats fid-dawl tal-għarfien xjentifiku attwali.

Data mmirata għall-implimentazzjoni: 2022

89 Fl-Atlantiku, fejn il-ġestjoni tas-sajd hija marbuta ma' limiti fuq il-qabdiet permissibbli, kien hemm titjib li jista' jitkejjel fl-istokkijiet tal-ħut, u l-Kummissjoni tistenna li s-sajd sostenibbli se jkopri 99 % tal-ħatt l-art għal qabdiet li huma esklużivament tal-UE u 73 % tal-istokkijiet bijoloġiċi. Għall-istokkijiet tal-ħut fejn hemm pariri xjentifiċi disponibbli dwar l-MSY, il-bijomassa tagħhom kienet qed tiżdied. Madankollu, osservajna li għal aktar minn nofs l-istokkijiet bijoloġiċi ma kienx hemm pariri disponibbli dwar l-MSY, li ħafna stokkijiet baqgħu suġġetti għal sajd eċċessiv, u li l-objettiv ġenerali li sal-2020 l-istokkijiet kollha jinstadu b'mod konsistenti mal-pariri dwar l-MSY mhuwiex se jintlaħaq (ara l-paragrafi *52* sa *58*).

90 Fl-2019, il-korp xjentifiku rilevanti tal-UE (STECF) wissa li s-sajd fil-Mediterran kien f'livelli li kienu darbtejn ogħla minn dawk sostenibbli (ara l-paragrafi *59* u *60*).

91 Aħna sibna li l-azzjoni tal-UE ma kinitx ħolqot iż-żoni tas-sajd protetti tal-UE meħtieġa mir-Regolament dwar il-Mediterran tal-2006. Żoni ristretti għas-sajd għal baċiri tal-baħar jistgħu jinħolqu permezz ta' għodod oħra. Il-GFCM tippermetti wkoll li jinħolqu żoni ristretti għas-sajd fuq il-bażi ta' pariri xjentifiċi. Mill-2019 'il hawn, il-pjan pluriennali għall-Punent tal-Mediterran jipprovdi strument alternattiv għall-ħolqien taż-żoni ristretti għas-sajd. Il-pjan imexxi l-iskadenza tal-objettiv ġenerali li jinkiseb l-MSY mill-2020 għall-1 ta' Jannar 2025. Il-Kummissjoni se tevalwa l-pjan fl-2024, qrib din id-data ta' skadenza l-ġdida (il-paragrafi ***61*** u ***65***).

92 Hemm lok għal miżuri tekniċi li jikkontribwixxu b'mod aktar effettiv biex jiġi minimizzat l-impatt ambjentali negattiv tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar fil-Mediterran. Il-miżuri tekniċi tal-UE applikabbli għall-Mediterran huma diffiċli biex jiġu infurzati u għadhom ma kinux suffiċjenti biex jipproteġu r-riżorsi tal-baħar. Fl-2018, il-Kummissjoni pproponiet regolament ġdid dwar il-kontroll, li jindirizza xi wħud mid-dgħufijiet magħrufa li japplikaw għas-sajd fil-Mediterran – notevolment il-monitoraġġ tal-qabdiet tal-ħut u tal-pożizzjoni tal-bastimenti (il-paragrafi ***66*** sa ***69***).

93 Kemm l-UE kif ukoll l-Istati Membri Mediterranji tagħha u nazzjonijiet Mediterranji oħra huma partijiet tal-Kummissjoni Ġenerali tas-Sajd għall-Mediterran (GFCM). Żoni ristretti għas-sajd stabbiliti mill-GFCM ikopru madwar 1 % tal-Mediterran; u l-GFCM ipprojbiet xi tekniki tas-sajd dannużi (il-paragrafu ***70***) fl-ilmijiet kollha li huma aktar fondi minn 1 000 metru (li jirrappreżentaw 59 % tal-Baħar tal-Mediterran u tal-Baħar l-Iswed).

94 Il-limiti massimi tal-kapaċità tas-sajd tal-UE u l-Iskema ta' Dħul u Ħruġ ma kinux imfassla biex iwieġbu għaċ-ċirkustanzi speċifiċi tal-ibħra reġjonali tal-UE u ma kinux iqisu l-impatt ambjentali ta' tipi differenti ta' tekniki tas-sajd (il-paragrafi ***72*** sa ***75***).

Rakkomandazzjoni 2 – Isir titjib fil-miżuri ta' protezzjoni fil-Mediterran

Minħabba d-degradazzjoni fit-tul tal-ekosistemi tal-baħar fil-Mediterran, jenħtieġ li l-Kummissjoni, flimkien mal-Istati Membri:

- teżamina l-każ biex jiġu stabbiliti aktar żoni tas-sajd protetti fil-baċir tal-Baħar Mediterran;
- tirrapporta regolarment dwar il-progress miksub u dwar il-ħtieġa għal azzjonijiet korrettivi, skont il-pjan pluriennali għall-Punent tal-Mediterran, biex ikunu jistgħu jiġu identifikati u jittieħdu azzjonijiet korrettivi.

Data mmirata għall-implimentazzjoni: 2023

95 Il-politiki tal-UE jiddikjaraw li jenħtieġ li l-finanzjament mill-UE jappoġġa l-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar. L-UE għandha bosta għodod biex tagħmel dan. Il-FEMS huwa mfassal biex jappoġġa l-objettivi tal-PKS. Il-fond jista' jappoġġa l-miżuri ta' konservazzjoni kemm direttament kif ukoll indirettament. Għall-erba' Stati Membri li saritilhom żjara, aħna nistmaw li 6 % tal-finanzjament totali li ngħata mill-FEMS u li ntuża sa tmiem l-2019 kien direttament relatat ma' miżuri ta' konservazzjoni, u 8 % oħra kienu marbuta indirettament ma' objettivi ta' konservazzjoni (il-paragrafi ***76*** sa ***79***).

96 Il-kapaċità żejda tal-flotta tas-sajd fil-Mediterran hija fattur fis-sajd eċċessiv. Aħna osservajna li l-proposta tal-Kummissjoni għal fond ġdid għall-perjodu ta' programmazzjoni 2021-2027 fil-biċċa l-kbira żammet ir-restrizzjonijiet eżistenti għall-finanzjament ta' żidiet fil-kapaċità tas-sajd (il-paragrafi ***80*** u ***81***).

97 Il-Programm LIFE tal-UE għandu l-għan li jappoġġa lill-proġetti ambjentali, b'mod partikolari permezz ta' proġetti integrati. Interreg jista' jiffinanzja wkoll proġetti li jappoġġaw l-ambjent tal-baħar. Aħna rajna eżempji ta' użu tajjeb ta' dawn il-fondi fl-Istati Membri li żorna (il-paragrafu ***82***).

Rakkomandazzjoni 3 – Jiżdied il-potenzjal tal-finanzjament mill-UE

Fil-kuntest tal-eżerċizzju ta’ programmazzjoni li jmiss tal-FEMS, jenħtieġ li l-Kummissjoni, flimkien mal-Istati Membri, tidentifika l-mod kif iżżid il-kontribuzzjoni tal-finanzjament mill-FEMS għall-objettivi ta’ konservazzjoni tal-baħar.

Data mmirata għall-implimentazzjoni: 2023

Dan ir-Rapport ġie adottat mill-Awla I, immexxija mis-Sur Samo Jereb, Membru tal-Qorti tal-Awdituri, fil-Lussemburgu fil-laqgħa tagħha tat-28 ta’ Ottubru 2020.

Għall-Qorti tal-Awdituri

Klaus-Heiner Lehne
Il-President

Annessi

Anness I — Tekniki tas-sajd

Dan l-Anness jispjega fil-qosor il-karatteristiċi prinċipali ta' xi tekniki tas-sajd[97].

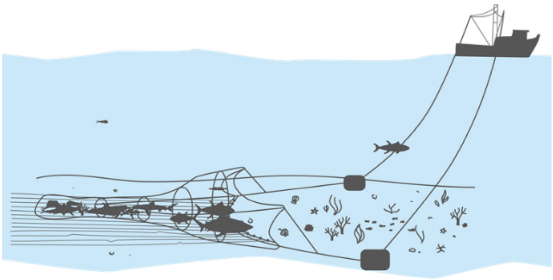

Xibka tat-tkarkir tal-qiegħ hija xibka f'forma ta' kon li tiġi rmunkata b'mod orizzontali (minn dgħajsa waħda jew tnejn) tul qiegħ il-baħar. Normalment, din ikollha żewġ partijiet laterali li jestendu 'l quddiem mill-fetħa u tidjieq lejn tarf ("manka") dejjaq u magħluq fejn fih jinżamm il-ħut li jinqabad. Ix-xibka hija mfassla biex taqbad speċijiet li jgħixu f'qiegħ il-baħar jew qrib tiegħu.

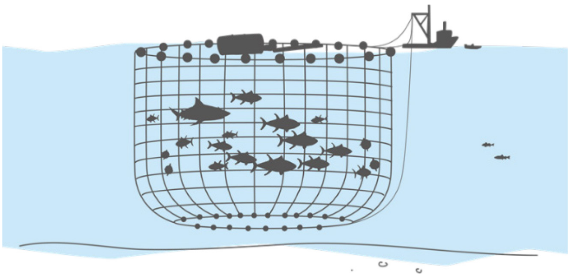

Tartarun tal-borża huwa xibka twila u ċirkolari b'qafas kemm fit-tarf ta' fuq kif ukoll fit-tarf ta' isfel. Ix-xifer ta' isfel għandu ħoloq b'wajer tal-azzar jew b'ħabel li jgħaddi minnhom, li jintużaw biex ix-xibka tinġabar flimkien fl-għamla ta' "borża" jew biex jinġibdilha l-qiegħ biex il-ħut jingħalaq ġo fiha. Ġeneralment, dan huwa l-aktar tagħmir effiċjenti għas-sajd fil-baħar miftuħ 'il bogħod mill-qiegħ.

[97] Ibbażat fuq informazzjoni mis-sit web tal-FAO.

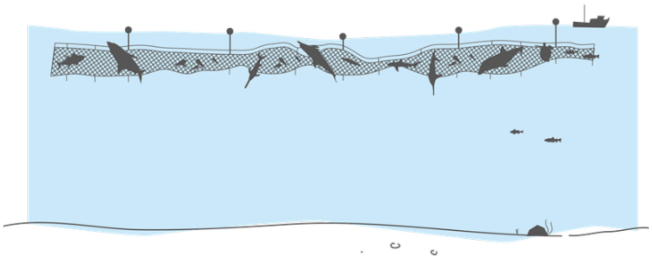

L-**għeżul tat-tisqif** huma magħmulin minn sensiela ta' xbieki li bejn wieħed u ieħor jinżammu vertikali permezz ta' sufruni mal-linja ta' fuq ("lett") u piżijiet mal-linja ta' isfel ("kalament taċ-ċomb"). Ix-xbieki jinġarru mal-kurrent, normalment qrib is-superfiċe jew f'nofs l-ilma, u jaqbdu l-ħut mill-garġi hekk kif dawn jgħumu fihom. L-għeżul tat-tisqif jistgħu jitwaħħlu mad-dgħajsa jew jitħallew jinġarru ħielsa u jinġabru aktar tard.

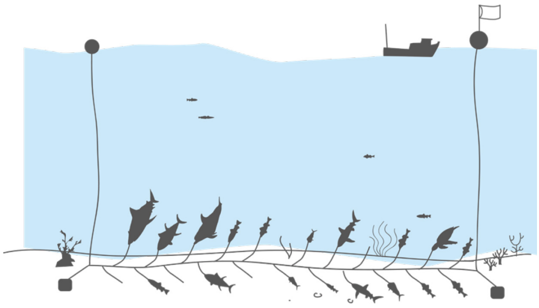

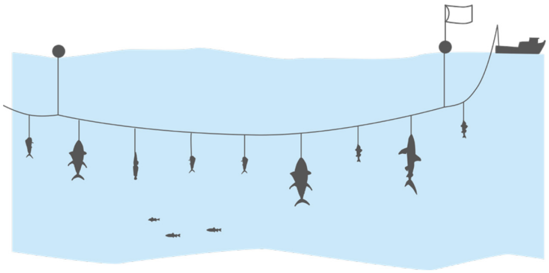

Konz jikkonsisti f'kalament twil u bosta lettijiet iqsar ("brazzoli") li jkunu spazjati b'mod indaqs u bis-snanar fit-tarf. Dan jista' jitpoġġa jew qrib il-qiegħ jew inkella, b'mod inqas komuni, f'nofs l-ilma jew qrib is-superfiċe. It-tul tiegħu jista' jvarja minn ftit mijiet ta' metri fir-rigward tas-sajd kostali u għal aktar minn 50 km fir-rigward tas-sajd mekkanizzat u fuq skala kbira. Fil-każ ta' **konz tal-wiċċ**, il-kalament jinżamm qrib is-superfiċe jew f'ċertu fond billi jintużaw sufruni li jkunu spazjati b'mod regolari.

Anness II — MPAs magħżula

Sottoreġjuni tal-baħar: Golf tal-Biskalja u l-Kosta Iberika (BIC); Makaroneżja (MAC); Mediterran tal-Punent (WM)

Sena: Sena li fiha ż-żona ġiet proposta bħala Sit ta' Importanza Komunitarja

SPANJA

MPA Natura 2000		Sottoreġjun	Sena	Żona tal-baħar (ha)
ES1200055	Cabo Busto-Luanco	BIC	2004	7 712
ES1110006	Complexo húmido de Corrubedo	BIC	1997	7 410
ES6200048	Valles submarinos del Escarpe de Mazarrón	WM	2000	154 082
ES0000020	Delta de l'Ebre	WM	2006	35 972
ES7020017	Franja marina Teno-Rasca	MAC (il-Gżejjer Kanarji)	1999	69 490

FRANZA

MPA Natura 2000		Sottoreġjun	Sena	Żona tal-baħar (ha)
FR5400469	Pertuis Charentais	BIC	1999	456 027
FR7200811	Panache de la Gironde et plateau rocheux de Cordouan (Système Pertuis-Gironde)	BIC	2008	95 256
FR9402013	Plateau du Cap Corse	WM	2008	178 265
FR9301613	Rade d'Hyères	WM	2002	44 958
FR9301602	Calanques et îles marseillaises, Cap Canaille et massif du Grand Caunet	WM	2003	39 512

L-ITALJA

MPA Natura 2000		Sottoreġjun	Sena	Żona tal-baħar (ha)
IT5160002	Isola di Gorgona - area terrestre e marina	WM	1995	14 611
ITB010082	Isola dell'Asinara	WM	2002	11 862
IT5160018	Secche della Meloria	WM	2011	8 727
ITA010026	Fondali dell'isola dello Stagnone di Marsala	WM	1995	3 442
IT1344270	Fondali Punta Mesco - Rio Maggiore	WM	1995	546
IT1332674	Fondali Monte Portofino	WM	1995	544

IL-PORTUGALL

MPA Natura 2000		Sottoreġjun	Sena	Żona tal-baħar (ha)
PTCON0062	Banco Gorringe	BIC	2015	2 292 778
PTCON0012	Costa Sudoeste	BIC	1997	163 870
PTCON0056	Peniche /Stª Cruz	BIC	1998	5 474
PTDES0001	Ilhas Desertas	MAC (Madeira)	1995	10 060
PTMIG0021	Reserva Natural Marinha do Banco D. João de Castro (Canal Terceira - S. Miguel)	MAC (l-Azores)	1997	1 648

Akronimi u abbrevjazzjonijiet

BHDs: Direttivi dwar l-Għasafar u l-Ħabitats

EEA: L-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent

FAO: L-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-NU.

FEMS: Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd

GES: Status ambjentali tajjeb

GFCM: il-Kummissjoni Ġenerali tas-Sajd għall-Mediterran

ICES: Il-Kunsill Internazzjonali għall-Esplorazzjoni tal-Baħar

IUCN: Unjoni Internazzjonali għall-Konservazzjoni tan-Natura

MPA: Żona tal-baħar protetta

MSFD: Id-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina

MSY: Rendiment Massimu Sostenibbli

NEAFC: il-Kummissjoni tas-Sajd tal-Atlantiku tal-Grigal

NU: In-Nazzjonijiet Uniti

PKS: Politika komuni tas-sajd

RFMO: Organizzazzjonijiet Reġjonali tal-Ġestjoni tas-Sajd

RSCs: Konvenzjonijiet dwar l-Ibħra Reġjonali

STECF: Kumitat Xjentifiku, Tekniku u Ekonomiku għas-Sajd

TFUE: It-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea

UE: L-Unjoni Ewropea

ŻEE: Żona Ekonomika Esklużiva

Glossarju

Approċċ ekosistemiku għall-ġestjoni tas-sajd: Dan huwa approċċ integrat li jqis l-ekosistema kollha kemm hi. L-għan huwa li l-ekosistemi jinżammu f'kundizzjoni sana, nadifa, mhux tossika, produttiva u reżiljenti, biex jiġi żgurat li l-benefiċċji mir-riżorsi ħajjin tal-baħar ikunu għolja, filwaqt li l-impatti tal-operazzjonijiet tas-sajd fuq l-ekosistemi tal-baħar ikunu baxxi u ma jkunux ta' detriment għall-ekosistemi fil-ġejjieni.

Bijomassa ta' stokk: Il-piż ikkombinat tal-ħut individwali kollu fi stokk u li huwa kapaċi jirriproduċi.

FEMS: ilu mill-2014 l-istrument ta' finanzjament tal-UE għall-politiki marittimi u tas-sajd.

Ħut tal-qiegħ: Speċijiet jew grupp ta' ħut li fil-biċċa l-kbira ta' ħajjithom jgħixu f'qiegħ il-baħar jew kważi.

Interreg: Dan is-sett ta' programmi huwa ffinanzjat mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u jappoġġa l-kooperazzjoni minn naħa għal oħra tal-fruntiera permezz tal-finanzjament ta' proġetti. L-għan tiegħu huwa li jindirizza b'mod konġunt l-isfidi komuni u li jsib soluzzjonijiet kondiviżi f'diversi oqsma, inkluż l-ambjent.

Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika: Trattat multilaterali li ġie konkluż fl-1992, taħt l-awspiċji tan-NU, dwar il-konservazzjoni tal-bijodiversità, l-użu sostenibbli tal-komponenti tagħha, u l-qsim ġust u ekwu ta' benefiċċji li jirriżultaw mill-użu ta' riżorsi ġenetiċi.

Konvenzjoni dwar il-Konservazzjoni tal-Ħajja Ferjali Ewropea u tal-Abitati Naturali (Konvenzjoni ta' Bern): Trattat multilaterali li ġie konkluż fl-1979, taħt l-awspiċji tal-Kunsill tal-Ewropa, dwar il-konservazzjoni ta' speċijiet ta' flora u fawna selvaġġi u l-ħabitats tagħhom, b'mod partikolari dawk li huma fil-periklu jew vulnerabbli.

Konvenzjoni dwar il-Konservazzjoni tal-Ispeċi Migratorji tal-Annimali Selvaġġi (Konvenzjoni ta' Bonn): Trattat multilaterali li ġie konkluż fl-1979, taħt l-awspiċji tan-NU, dwar il-konservazzjoni tal-ispeċijiet migratorji fil-firxa kollha ta' żoni li jgħixu fihom.

Konvenzjoni dwar il-Liġi tal-Baħar: Trattat multilaterali li ġie konkluż fl-1982, taħt l-awspiċji tan-NU, li jistipula d-drittijiet u r-responsabbiltajiet tan-nazzjonijiet fir-rigward tal-użu li huma jagħmlu mill-ibħra u l-oċeani tad-dinja u li jistabbilixxi linji gwida dwar l-ambjent u dwar il-ġestjoni tar-riżorsi naturali tal-baħar.

Konvenzjonijiet dwar l-Ibħra Reġjonali (RSCs): Strutturi ta’ kooperazzjoni maħsuba biex jipproteġu l-ambjent tal-baħar u li jinvolvi lill-Istati Membri u lill-pajjiżi ġirien li jikkondividu l-istess ilmijiet tal-baħar. L-erba’ RSCs Ewropej huma: OSPAR (il-konvenzjoni għall-protezzjoni tal-ambjent marin tal-Atlantiku tal-Grigal), HELCOM (il-konvenzjoni dwar il-protezzjoni tal-ambjent marin taż-żona tal-Baħar Baltiku), il-Konvenzjoni ta’ Barċellona (il-konvenzjoni għall-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar u tar-reġjun kostali tal-Mediterran), u l-Konvenzjoni ta’ Bukarest (il-konvenzjoni dwar il-protezzjoni tal-Baħar l-Iswed).

LIFE: ilu mill-1992 l-istrument ta’ finanzjament tal-UE għall-ambjent u l-azzjoni klimatika.

Limiti bijoloġiċi sikuri: Sett ta’ parametri li, jekk jiġu rispettati fil-ġestjoni ta’ stokk ta’ ħut, jiżguraw probabbiltà baxxa li l-istokk jinqered, iżda huma inqas ristretti mill-MSY.

Organizzazzjonijiet Reġjonali tal-Ġestjoni tas-Sajd (RFMOs): Organizzazzjonijiet internazzjonali ffurmati minn pajjiżi b’interessi fis-sajd f’żona partikolari. L-RFMOs jimmaniġġjaw kemm speċijiet migratorji ħafna (bħall-Kummissjoni Internazzjonali għall-Konservazzjoni tat-Tonn tal-Atlantiku) kif ukoll l-istokkijiet tal-ħut skont iż-żona ġeografika (bħall-NEAFC).

Qabda totali permissibbli (TAC): Il-volum massimu li jista’ jinqabad minn stokk ta’ ħut kull sena skont il-politika komuni tas-sajd.

Reġim tal-isforz tas-sajd: Approċċ għall-ġestjoni tal-istokkijiet tal-ħut billi jiġu imposti limiti fuq l-isforz tas-sajd.

Rendiment massimu sostenibbli (MSY): Il-kwantità massima ta’ ħut li tista’ tinqabad kontinwament skont kundizzjonijiet eżistenti mingħajr ma jitnaqqas l-istokk.

Sforz tas-sajd: Miżura ta’ attività tas-sajd li tieħu kont tal-kapaċità ta’ bastiment jew ta’ flotta u tal-għadd ta’ jiem użati għas-sajd.

Skema ta’ dħul/ħruġ: Qafas legali għall-ġestjoni tad-daqs tal-flotta tas-sajd tal-UE f’konformità ma’ limiti massimi speċifikati, inkluż billi jiġi żgurat li l-Istati Membri ma jistgħux iżidu bastimenti ġodda mingħajr ma jieħdu inkunsiderazzjoni l-kapaċità irtirata.

Speċijiet pelaġiċi: Speċijiet tal-baħar li jqattgħu l-biċċa l-kbira mill-ħin tagħhom ’l bogħod mix-xatt u minn qiegħ il-baħar.

IT-TWEĠIBIET TAL-KUMMISSJONI GĦAR-RAPPORT SPEĊJALI TAL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI

"AMBJENT TAL-BAĦAR: IL-PROTEZZJONI TAL-UE HIJA WIESGĦA IŻDA MHUX APPROFONDITA"

<u>SOMMARJU EŻEKUTTIV</u>

I. Is-sajd jiġi tabilħaqq is-soltu identifikat fost il-pressjonijiet ewlenin fuq l-ibħra tal-UE, flimkien ma' pressjonijiet oħra bħal ħsara f'qiegħ il-baħar (li x'aktarx tiżdied mat-tkabbir f'attivitajiet marittimi oħra barra s-sajd), it-tniġġis (minn diversi attivitajiet, mill-arrikkiment u l-kontaminanti tan-nutrijenti, l-iskart fil-baħar, inklużi l-plastiks u l-mikroplastiċi, l-istorbju taħt l-ilma, eċċ.) u t-tixrid ta' speċijiet mhux indiġeni. Dawk il-pressjonijiet l-oħra jinvolvu setturi oħra ta' attivitajiet minbarra s-sajd, bħat-trasport marittimu, l-enerġija, it-turiżmu, l-agrikoltura u l-industrija. Bil-progress teknoloġiku, jinħolqu opportunitajiet ġodda għal attivitajiet marittimi eżistenti u ġodda, li jiġġeneraw kompetizzjoni akbar għall-ispazju marittimu, li huwa wkoll sors ta' pressjoni konsiderevoli fuq l-ambjent tal-baħar.
Fl-aħħar nett, it-tibdil fil-klima għandu impatt negattiv ġenerali – permezz taż-żieda fil-livell tal-baħar, id-deossiġenazzjoni, l-aċidifikazzjoni u t-tisħin tal-oċeani – fuq l-oċean, il-bijodiversità, l-ekosistemi kostali u tal-baħar u s-servizzi li jagħtu. Huwa għalhekk li huwa biss approċċ olistiku u integrat, li jinkludi l-attivitajiet kollha u li jindirizza l-pressjonijiet kollha f'kuntest ta' kooperazzjoni u koordinazzjoni msaħħa u governanza mtejba, ġewwa u barra l-UE, li jista' jagħmel differenza. Madankollu, għandu jiġi nnutat ukoll li l-ibħra huma wkoll sors importanti ta' ikel bnin li huwa vitali għan-nies u għall-ekonomija.

III. Il-Kummissjoni tirrikonoxxi l-importanza tal-ħidma tal-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika (CBD) u tenfasizza l-importanza kruċjali tal-qafas globali tal-bijodiversità għall-qafas ta' wara l-2020 tal-bijodiversità dinjija u l-ħtieġa għal miri ambizzjużi u realistiċi, li jimbuttaw l-azzjoni, inkluż fir-rigward tal-bijodiversità tal-baħar u tal-kosta.

IV. Ara r-risposta tal-Kummissjoni għall-paragrafu I.

V. Il-Kummissjoni tifhem li "l-azzjonijiet tal-UE" jinkludu azzjoni mill-Istati Membri u r-responsabbiltà tagħhom li jimplimentaw id-dispożizzjonijiet mil-leġiżlazzjoni ambjentali u tas-sajd.

Ara wkoll it-tweġibiet tal-Kummissjoni għall-paragrafi IV u VI.b).

Minbarra l-progress sinifikanti li sar fl-Atlantiku tal-Grigal, il-Kummissjoni tenfasizza l-isforzi u l-kisbiet reċenti fil-Mediterran.

Bl-istess mod, indikaturi bbażati fuq mudelli ta' sajd sostenibbli (Xejriet stmati fil-bijomassa tal-istokkijiet tal-ħut u stokkijiet tal-ħut ivvalutati li jaqbżu l-mortalità mis-sajd b'rendiment massimu sostenibbli) jipprovdu stampa aħjar għall-Atlantiku tal-Grigal, filwaqt li d-*data* għal ilmijiet oħra tal-UE bħall-Mediterran jew il-Baħar l-Iswed għadhom mhumiex robusti biżżejjed biex jiġu kkunsidrati għall-monitoraġġ.

Dwar l-aspetti tal-FEMS, il-Kummissjoni tinnota li huwa f'idejn l-Istati Membri li jimmiraw/jagħmlu użu mill-fondi disponibbli tal-UE.

VI. a) Kif rifless fir-rapport ta' implimentazzjoni reċenti tal-MSFD (COM(2020) 259) u fl-evalwazzjoni tal-"Kontroll tal-Idoneità" tad-Direttivi tal-UE dwar l-Għasafar u l-Ħabitats, l-isfidi ewlenin biex jinkiseb status ambjentali/ta' konservazzjoni tajjeb huma marbuta ma' <u>lakuni fl-</u>

implimentazzjoni u nuqqas ta' ambizzjoni u riżorsi, aktar milli problemi sinifikanti fil-qafas ta' politika.

Ara t-tweġibiet tal-Kummissjoni għall-paragrafi 16 u 20 tar-rapport.

Il-Kummissjoni qed tibda l-evalwazzjoni u r-reviżjoni possibbli tal-MSFD u se tesplora l-eżistenza ta' lakuni fil-politika.

Il-Kummissjoni taqbel li l-effettività taż-żoni protetti tal-baħar u l-koerenza tan-networks tagħhom jeħtieġ li jittejbu u dan huwa wieħed mill-għanijiet ewlenin tal-istrateġija l-ġdida għall-Bijodiversità.

b) Il-Kummissjoni tinnota li sar progress sinifikanti fl-Atlantiku tal-Grigal u l-istat tal-istokkijiet tal-ħut tjieb b'mod sinifikanti. Filwaqt li fl-2009 kellna biss ħames (5) qabdiet totali permissibbli (TAC) sostenibbli stabbiliti f'konformità mar-Rendiment Massimu Sostenibbli (MSY), fl-2020 dan l-għadd żdied għal 62 TACs.

Għad fadal biss ftit stokkijiet li jsir sajd eċċessiv għalihom u hawnhekk il-Kummissjoni qed taħdem flimkien mal-Kunsill Internazzjonali għall-Esplorazzjoni tal-Baħar (ICES) biex issawwar stampa xjentifika aktar sħiħa dwar l-istat tal-istokk sabiex tittejjeb il-ġestjoni ta' dawn l-istokkijiet.

c) Filwaqt li l-istat tal-istokkijiet fil-Mediterran huwa affettwat minn rati għolja ta' sajd, jeħtieġ li jiġi kkunsidrat il-kuntest ġenerali, speċjalment fl-isfond tal-inizjattiva politika l-ġdida mnedija bid-Dikjarazzjoni MedFish4Ever tal-2017 u l-għadd kbir ta' miżuri ġodda ta' ġestjoni adottati fil-livell tal-baċin permezz tal-Kummissjoni Ġenerali għas-Sajd fil-Mediterran (GFCM). Madankollu, dawn il-miżuri huma riċenti u hemm bżonn ta' aktar żmien biex dawn isarrfu fi stat imtejjeb tal-istokkijiet tal-ħut.

L-isforz tas-sajd huwa wieħed mill-lievi tal-ġestjoni tas-sajd fil-Mediterran, iżda mhux l-uniku wieħed. Ir-Regolament dwar il-Mediterran b'mod partikolari jipprovdi għal regoli uniċi għall-protezzjoni tal-ħabitats u ż-żoni kostali. Il-miżuri tekniċi, previsti fir-Regolament dwar il-Miżuri Tekniċi huma wkoll għodda importanti fil-ġestjoni tas-sajd.

d) Il-Kummissjoni tinnota li l-FEMS huwa l-istrument li jappoġġja l-politika komuni tas-sajd u l-kisba tal-objettivi kollha tagħha, jiġifieri li jikkontribwixxi għas-sostenibbiltà ekonomika, soċjali u ambjentali tas-sajd. F'dan l-ambitu, huwa jappoġġa l-bijodiversità u l-ambjent tal-baħar b'mod attiv, kif ukoll il-mitigazzjoni tal-ħsara kkawżata mis-settur tas-sajd.

VII. Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjonijiet tal-ECA.

INTRODUZZJONI

01. L-UE tippromwovi wkoll il-kooperazzjoni reġjonali għall-użu sostenibbli tal-oċean taħt l-istrateġiji tal-baċiri tal-baħar (jiġifieri l-Istrateġija Marittima tal-Atlantiku, l-inizjattiva WestMed u l-Aġenda Marittima Komuni għall-Baħar l-Iswed) kif ukoll l-istrateġiji makroreġjonali.

05. Filwaqt li l-UE għandha kompetenza esklussiva fejn tidħol il-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar, il-Kummissjoni hija fl-istess ħin ristretta fis-setgħat tagħha, inkluż mis-sistema ta' rakkomandazzjonijiet konġunti li l-Kummissjoni tista' jew taqbel maagħhom jew tirrifjutahom. Huwa ċar li l-PKS għandha bħala objettivi mhux biss l-għanijiet ambjentali, iżda wkoll dawk soċjoekonomiċi.

07. Ara r-risposta tal-Kummissjoni għall-paragrafu I (sommarju).

09. Ara t-tweġiba tal-Kummissjoni għall-paragrafu 84.

10. Il-PKS hija waħda mill-politiki komuni tal-Unjoni. F'konformità mal-Artikolu 39(1)(d) u (2) (c) TFUE, hija għandha l-għan li tiżgura li s-sajd u l-akkwakultura jkunu, għat-tul, sostenibbli fejn jidħol l-ambjent, kif ukoll ekonomikament u soċjalment, u li jkunu jipprovdu sors ta' ikel tajjeb għas-saħħa għaċ-ċittadini tal-UE.

11. Il-Kummissjoni tixtieq tenfasizza li:

1) Biex jiġi żgurat li d-deċiżjonijiet dwar il-ġestjoni tas-sajd ikunu bbażati fuq l-aqwa parir xjentifiku disponibbli, huwa meħtieġ ġbir estensiv ta' *data*. F'dan ir-rigward, l-Istati Membri huma obbligati li jiġbru d-*data* permezz tal-Qafas għall-Ġbir tad-*Data*. Din id-*data* mbagħad tintuża minn korpi konsultattivi xjentifiċi biex joħorġu pariri xjentifiċi li fuqhom il-Kummissjoni tibbaża l-proposti tagħha, inkluż għall-istabbiliment tal-opportunitajiet annwali tas-sajd.

2) Ix-xjenzati għadhom mhumiex f'pożizzjoni li jipprovdu parir dwar ir-rendiment massimu sostenibbli (MSY) fil-każ tal-istokkijiet kollha. Fil-każ ta' għadd limitat ta' stokkijiet dan huwa minħabba n-nuqqas ta' *data* suffiċjenti (b'mod partikolari fejn jidħlu l-ispeċijiet tal-baħar fond jew fil-Mediterran), u parzjalment minħabba kwistjonijiet relatati mal-valutazzjoni xjentifika nnifisha, spiss relatata mal-limitazzjoni ta' riżorsi esperti. Is-sitwazzjoni tjiebet b'mod sinifikanti f'dawn l-aħħar snin iżda qed isir sforz għal aktar titjib, b'finanzjament taħt il-FEMS.

3) Valutazzjoni ex-post tal-kisba tal-Fmsy tal-istokkijiet kollha tal-ħut sal-2020 se tkun possibbli biss abbażi tad-*data* finali dwar il-qabdiet tal-2020.

4) Huwa mistenni li f'aktar minn 99 % tal-ħatt l-art fil-Baltiku, fil-Baħar tat-Tramuntana u fl-Atlantiku ġestiti esklussivament mill-UE se jsir sajd f'livelli sostenibbli fl-2020.

5) Hemm għadd ta' stokkijiet, fejn il-kisba tal-MSY mhux se tkun possibbli għall-2020, u li huma kondiviżi ma' stati oħra. Fejn l-istokkijiet jiġu kondiviżi ma' pajjiżi mhux tal-UE, il-kisba tal-MSY tqajjem sfidi speċifiċi peress li tirrikjedi li l-pajjiżi mhux tal-UE jikkondividu l-għan u jaqblu dwar il-modalitajiet biex dan jinkiseb.

13. Fil-livell tal-UE, il-ġestjoni tas-sajd fil-Mediterran ħafna drabi tiddependi fuq reġimi ta' sforz aktar milli fuq it-TACs, għalkemm hemm ukoll skemi bbażati fuq it-TAC fil-każ ta' xi tip ta' sajd importanti (eż. is-sajd għat-tonn). Il-pjan ta' ġestjoni pluriennali (MAP) tal-Mediterran tal-Punent tal-2019 għas-sajd għall-ħut tal-qiegħ, li huwa l-ewwel MAP tal-UE fil-Mediterran, japprova dan l-approċċ ibbażat fuq l-isforzi.

Huwa importanti wkoll li tiġi rikonoxxuta l-ispeċifiċità tal-leġiżlazzjoni tas-sajd tal-UE għall-Mediterran, MedReg, li tipprevedi l-protezzjoni taż-żoni kostali u l-ħabitat sensittiv, għall-kuntrarju ta' baċini tal-baħar oħrajn.

16. L-evalwazzjoni tal-"Kontroll tal-Idoneità" tad-Direttivi tal-UE dwar l-Għasafar u l-Ħabitats ikkonkludiet li dawn għadhom rilevanti ħafna u huma adatti għall-iskop tagħhom. Madankollu, il-kisba sħiħa tal-objettivi tagħhom se tiddependi fuq titjib sostanzjali fl-implimentazzjoni tagħhom fl-Istati Membri u f'kooperazzjoni mal-partijiet ikkonċernati. Abbażi ta' dawn is-sejbiet, il-Kummissjoni implimentat "Pjan ta' Azzjoni għan-natura, in-nies u l-ekonomija", li kellu l-għan li jindirizza n-nuqqasijiet identifikati matul l-evalwazzjoni u jtejjeb il-koerenza tad-Direttivi ma' objettivi soċjoekonomiċi usa'. L-istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità sal-2030, adottata f'Mejju 2020, hija mistennija li tagħti impetu ġdid għall-implimentazzjoni tad-direttivi dwar l-Għasafar u l-Ħabitats.

20. Bl-MSFD, l-UE għandha politika tal-baħar olistika u komprensiva fis-seħħ li timplimenta fil-prattika l-approċċ ibbażat fuq l-ekosistema għall-ġestjoni tal-attivitajiet tal-bniedem fl-ibħra tal-

Ewropa. L-MSFD tipprovdi l-istruttura għall-istabbiliment tal-istrateġiji tal-baħar meħtieġa biex jiġi segwit status ambjentali tajjeb fl-ilmijiet tal-baħar tal-UE, inkluża ż-żamma tal-bijodiversità fl-ekosistemi kollha tal-baħar. L-Istati Membri jistabbilixxu l-livell ta' ambizzjoni u l-mezzi biex jintlaħaq dak l-għan. Il-miżuri stabbiliti kif ukoll il-livell ta' ambizzjoni tal-istrateġiji tal-Istati Membri jistgħu jiġu rfinati.

24. Il-Kummissjoni tinnota li l-FEMS huwa l-istrument li jappoġġja l-politika komuni tas-sajd u l-kisba tal-objettivi kollha tagħha, jiġifieri li jikkontribwixxi għas-sostenibbiltà ekonomika, soċjali u ambjentali tas-sajd. F'dan l-ambitu, huwa jappoġġa l-bijodiversità u l-ambjent tal-baħar b'mod attiv, kif ukoll il-mitigazzjoni tal-ħsara kkawżata mis-settur tas-sajd.

<u>AMBITU U APPROĊĊ TAL-AWDITJAR</u>

25. Ara t-tweġiba tal-Kummissjoni għall-paragrafu 84.

<u>OSSERVAZZJONIJIET</u>

30. Fir-rigward tat-titolu, il-Kummissjoni tqis li l-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar tibbenefika mit-titjib fl-"implimentazzjoni" tal-politiki tal-UE, kif diġà rifless fir-rapport ta' implimentazzjoni tal-MSFD jew il-"Kontroll tal-Idoneità" tad-Direttivi tal-UE dwar l-Għasafar u l-Ħabitats, fost oħrajn. Fil-fatt, l-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità sal-2030 li għadha kif ġiet adottata titlob l-implimentazzjoni sħiħa tal-politiki ambjentali u tas-sajd.

Il-Kummissjoni tieħu nota ta' dawn l-osservazzjonijiet fid-dawl tal-evalwazzjoni li jmiss tal-MSFD.

31. Il-Kummissjoni tqis li l-istabbiliment u l-ġestjoni effettiva ta' netwerks ta' żoni protetti tal-baħar se jgħinu fil-konservazzjoni ta' bijodiversità rikka u spiss unika tal-baħar . Il-Kummissjoni hija konxja li bħalissa n-netwerk tal-MPA fl-ilmijiet tal-UE mhuwiex ekoloġikament rappreżentattiv.

Il-ġestjoni effettiva taż-żoni protetti tal-baħar u l-espansjoni tagħhom biex jinħoloq netwerk tal-UE verament koerenti huma waħda mill-miri ewlenin tal-istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità sal-2030.

32. Id-deżinjazzjoni tal-MPAs ma għandhiex twassal għal restrizzjoni totali tal-attivitajiet tal-bniedem, iżda pjuttost l-istabbiliment ta' miżuri ta' ġestjoni effettivi skont l-objettivi ta' konservazzjoni taż-żoni u abbażi tal-aħjar parir xjentifiku disponibbli. Dan jista' jwassal biex jiġu ristretti l-attivitajiet tas-sajd biss meta jkun meħtieġ li jiġu ssodisfati r-rekwiżiti ekoloġiċi tal-karatteristiċi naturali, li huma s-suġġett ta' protezzjoni.

Il-Kummissjoni tenfasizza li ż-Żoni Protetti tal-Baħar jistgħu jinkludu ħafna miżuri oħra ta' konservazzjoni li mhumiex marbuta mas-sajd.

34. Ara r-risposta tal-Kummissjoni għall-paragrafu 32.

36. Ara r-risposta tal-Kummissjoni għall-paragrafu 32.

L-MPAs huma wkoll waħda mill-għodod li jżidu r-reżiljenza tal-ekosistemi għall-fatturi ta' stress, inkluż għat-tibdil fil-klima. MPAs identifikati, ġestiti u infurzati sew jistgħu jipprovdu benefiċċji billi jżidu l-bijomassa tal-ħut u l-bijodiversità. Barra minn hekk, is-sostenibbiltà soċjoekonomika u l-interess pubbliku prevalenti għandhom ukoll rwol meta tittieħed deċiżjoni dwar l-attivitajiet.

Kaxxa 3 - Żoni tal-baħar protetti (MPAs) u l-protezzjoni mis-sajd

Ara t-tweġibiet tal-Kummissjoni għall-paragrafi 32 u 36.

39. Il-miżuri ta' konservazzjoni fl-MPAs jistgħu jimponu restrizzjonijiet fuq is-sajd jekk dan ikun meħtieġ biex jintlaħqu l-objettivi ta' konservazzjoni. Ara t-tweġibiet tal-Kummissjoni għall-paragrafi 32 u 36.

41. Il-PKS tipprovdi diversi għodod biex jittieħdu l-miżuri relatati mas-sajd meħtieġa għall-konformità mal-obbligi ambjentali. Skont il-PKS huwa possibbli wkoll, eż. li jiġu stabbiliti żoni ta' rkupru tal-istokkijiet tal-ħut.

42. Il-Kummissjoni tqis li l-PKS attwali tipprovdi l-għodod meħtieġa biex l-Istati Membri jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont il-leġiżlazzjoni ambjentali.

L-ewwel nett, il-Kummissjoni tixtieq tfakkar li l-Istati Membri jistgħu jadottaw miżuri ta' konservazzjoni applikabbli għall-bastimenti tagħhom u miżuri ta' konservazzjoni li jistgħu jaffettwaw bastimenti tas-sajd ta' Stati Membri oħra fi ħdan it-12-il mil tagħha abbażi tal-Artikolu 20 tal-PKS.

Barra minn hekk, l-Istati Membri jistgħu jimmiraw ukoll għal Rakkomandazzjoni Konġunta reġjonali. Aħna nirrikonoxxu li l-adozzjoni ta' tali rakkomandazzjoni tista' tikkomplika ruħha jew minħabba n-nuqqas ta' kapaċità min-naħa tal-Istati Membri jew inkella minħabba sfidi fil-konsultazzjonijiet bejn l-amministrazzjonijiet nazzjonali. Biex tiffaċilita dan il-proċess, il-Kummissjoni ħarġet dokument ta' gwida, organizzat sessjonijiet ta' ħidma u qajmet kuxjenza fil-livell politiku.

Il-Kummissjoni tenfasizza wkoll li hemm eżempji ta' implimentazzjoni b'suċċess tal-Artikolu 11 fil-Baħar Baltiku u fil-Baħar tat-Tramuntana.

Kaxxa 4 - Eżempju tad-diffikultajiet fl-applikazzjoni tal-Artikolu 11 tal-PSK

Il-Kummissjoni tirrikonoxxi li l-proċess biex jintlaħaq qbil dwar Rakkomandazzjoni Konġunta jista' jieħu ż-żmien. Madankollu, ir-responsabbiltà li jiġu promulgati miżuri ta' konservazzjoni u protezzjoni mhijiex limitata għall-Istat Membru kostali jew għall-Istat Membru li jospita ż-Żoni Protetti tal-Baħar. Madankollu, anki fin-nuqqas ta' limitu ta' żmien, l-Istati Membri l-oħra għandhom, f'konformità mal-prinċipji ta' kooperazzjoni sinċiera, jikkooperaw fl-osservanza ta' tali dmirijiet.

43. Ara r-risposta tal-Kummissjoni għall-paragrafu 42.

46. Il-Kummissjoni segwiet il-proċedura mitluba mill-MSFD Art.15. Madankollu, minn dak iż-żmien 'l hawn, ma kien hemm l-ebda sottomissjoni ta' talbiet ulterjuri fl-istanzi neċessarji (eż. l-Organizzazzjoni Reġjonali tal-Ġestjoni tas-Sajd jew l-Artikolu 11 tal-PKS).

Irid jiġi osservat li dan huwa l-uniku każ li fih ġie invokat l-Art.15 tal-MSFD. Ir-rieżami tal-MSFD se tagħti attenzjoni għan-nuqqasijiet possibbli ta' dan il-proċess partikolari.

48. Anki meta speċi ma tkunx elenkata fl-annessi tad-Direttivi, in-netwerk Natura 2000, permezz tal-"effett umbrella" tiegħu, ikopri proporzjon għoli ta' speċijiet li dwarhom ikun hemm attenzjoni fejn tidħol konservazzjoni lil hinn minn dawk elenkati fl-Annessi. Barra minn hekk, dawn id-direttivi għandhom jinqraw flimkien mal-MSFD, li d-dispożizzjonijiet tagħha jippermettu lill-Istati Membri jipproteġu l-ispeċijiet u l-ħabitats tal-baħar kollha, mingħajr il-ħtieġa li jirreferu għal kull speċi individwali.

Id-Direttivi tal-UE dwar l-Għasafar u dwar il-Ħabitats (BHDs) ġew soġġetti għal evalwazzjoni REFIT bir-reqqa li kkonkludiet fl-2016 li huma adatti għall-iskop tagħhom iżda l-implimentazzjoni tagħhom jeħtieġ li tittejjeb, b'mod partikolari f'dak li għandu x'jaqsam mal-adozzjoni ta' objettivi ta' konservazzjoni u pjanijiet ta' ġestjoni speċifiċi għas-sit.

Huwa għalhekk li l-Istrateġija l-ġdida tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 għandha l-għan, fost l-oħrajn, li tagħti spinta lill-implimentazzjoni tad-direttivi u tespandi n-netwerk tal-MPAs.

49. Madankollu, il-protezzjoni tal-ekosistemi tal-baħar mill-BHDs għandha tiġi interpretata b'mod konġunt mal-MSFD.

51. Fil-fehma tal-Kummissjoni, kwalunkwe tqabbil bejn baċiri tal-baħar differenti għandu jsir b'kawtela minħabba sitwazzjoni ġeografika differenti kif ukoll minħabba t-tipi differenti ta' sajd li jseħħ fihom. L-għeluq ta' qasam vast ta' oċeani mingħajr attività ekonomika għandu inqas implikazzjonijiet soċjoekonomiċi. Hija r-responsabbiltà tal-Istati Membri li jaħtru u jiġġestixxu MPAs u li l-MPAs ma jkunux l-unika għodda għall-protezzjoni tal-ispeċijiet jew tal-ħabitats - xi drabi l-miżuri orizzontali jkunu aktar effettivi, speċjalment fil-każ ta' speċijiet li jagħmlu migrazzjoni qawwija, bħall-klieb il-baħar. Il-PKS tipprovdi diversi għodod għall-konservazzjoni u l-ġestjoni tal-ispeċijiet tal-baħar inklużi l-klieb il-baħar.

52. Rigward l-intestatura tat-taqsima, il-Kummissjoni tqis li kien hemm progress sinifikanti fl-Atlantiku u għaddejjin sforzi konsiderevoli fil-Mediterran.

Il-Kummissjoni tikkondividi l-fehma tal-QEA li l-eżistenza ta' sistema effettiva ta' kontroll tas-sajd hija essenzjali biex jiġi żgurat sajd sostenibbli. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni għamlet proposta (COM(2018) 368) biex tkompli ssaħħaħ il-kontroll u l-infurzar tas-sajd, li bħalissa qed tiġi diskussa mill-koleġiżlaturi.

54. Il-Kummissjoni tfakkar li sar progress sinifikanti fl-Atlantiku tal-Grigal u l-istokkijiet tal-ħut tjiebu b'mod sinifikanti. Huwa mistenni li f'aktar minn 99 % tal-ħatt l-art fil-Baltiku, fil-Baħar tat-Tramuntana u fl-Atlantiku li huma ġestiti esklussivament mill-UE se jibda jsir sajd f'livelli sostenibbli fl-2020.

Fir-rigward ta' sinjali ta' progress fil-Mediterran, il-Kummissjoni tfakkar fl-istrateġija ambizzjuża adottata fl-2017, li tibda bid-Dikjarazzjoni MedFish4Ever li wasslet għall-adozzjoni ta' għadd kbir ta' miżuri fil-livell tal-GFCM u l-adozzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni tal-Mediterran tal-Punent. Dawn il-miżuri għad iridu jipproduċu riżultati kwantifikati f'termini ta' titjib tal-istat tal-istokkijiet, peress li m'ilhomx li ġew adottati.

55. Il-Kummissjoni tqis li l-għadd ta' qabdiet totali permessi (TACs) stabbiliti f'konformità mal-parir dwar ir-rendiment massimu sostenibbli (MSY) żdiedu matul l-aħħar għaxar snin minn ħames (5) TACs tal-MSY fl-2009 għal 62 TACs stabbiliti f'konformità mal-MSY fl-2020.

58. L-osservazzjoni f'dan il-paragrafu tirreferi għall-istokkijiet, li huma qabdiet inċidentali f'tipi oħra ta' sajd li jsir f'livell li ma jagħmilx ħsara. Ir-Regolament Bażiku tal-PKS kif ukoll il-pjanijiet Pluriennali tal-Ilmijiet tal-Punent u tal-Baħar tat-Tramuntana jistipulaw li l-hekk imsejħa sitwazzjonijiet ta' kwoti limitanti, fejn is-sajd li ma jagħmilx ħsara jingħalaq, minħabba li jsiru qabdiet inċidentali ta' ħut ieħor fejn l-ICES ikun jirrakkomanda livell aktar baxx ta' qbid jew l-ebda qbid, għandhom jiġu evitati. Għalhekk kien f'dan il-kuntest speċifiku ħafna fejn il-Kummissjoni pproponiet TACs ogħla mill-parir xjentifiku.

Kaxxa 9 - Xi studji kkritikaw il-limiti ta' qbid tas-sajd stabbiliti fl-Atlantiku

Ara r-risposta tal-Kummissjoni għall-paragrafu 58.

59. Fir-rigward tal-intestatura ta’ din it-taqsima, il-Kummissjoni tqis li l-ħafna inizjattivi li ttieħdu f’dawn l-aħħar ftit snin fil-Mediterran għad għandhom bżonn iż-żmien biex jissarrfu f’ċifri mtejba f’termini tal-istat bijoloġiku tal-istokkijiet.

Il-MAP tal-Mediterran tal-Punent jillustra din is-sitwazzjoni peress li l-2020 hija biss l-ewwel sena sħiħa tal-implimentazzjoni tiegħu. Il-miżuri li jdaħħal fis-seħħ se jeħtieġu ftit aktar snin qabel ma l-istat fejn jidħol l-għadd tal-istokkijiet jitjieb.

L-esperjenza fejn jidħol it-tonn tal-pinen blu tal-Mediterran turi li l-irkupru jieħu ż-żmien: L-ICCAT adottat pjan ta’ rkupru fl-2006 li wassal għall-irkupru sħiħ tal-istokkijiet fl-2017.

60. Tweġiba komuni għall-paragrafi 60 u 61.

Ara r-risposta tal-Kummissjoni għall-paragrafu 13.

Fl-2017, l-STECF (PLEN-17-02) osserva li l-implimentazzjoni tat-TACs fil-Mediterran għadha ta’ sfida peress li d-*data* disponibbli mhix affidabbli biżżejjed billi l-informazzjoni dwar is-sajd hija spiss parzjali u impreċiża u s-serje kronoloġika hija relattivament qasira. Hemm kwistjonijiet addizzjonali marbuta mal-infurzar ta’ reġim ta’ ġestjoni bbażat fuq il-kontrolli tal-output (TACs) fil-Mediterran. Il-kwistjoni ewlenija hija d-diffikultà biex jiġu mmonitorjati u kkontrollati l-qabdiet tal-flotot numerużi. Is-sajd għall-ħut tal-qiegħ għandu fil-mira tiegħu taħlita ta’ speċijiet ta’ spiss mingħajr xi speċi waħda li tiddomina b’mod ċar. Il-ħatt l-art isir f’numru estremament kbir ta’ portijiet u postijiet tal-ħatt l-art u s-sajd huwa ddominat minn sajd fuq skala żgħira li diffiċli l-qabdiet tiegħu jiġu kkwantifikati.

62. Fejn tidħol id-disponibbiltà tad-*data*, il-Kummissjoni tagħmel sforzi msaħħa biex tinvolvi ruħha mal-utenti aħħarin rilevanti, inklużi l-RFMOs fir-reġjun biex tiżgura koordinazzjoni xjentifika adegwata u titjib tal-parir xjentifiku.

Il-Kummissjoni qed taħdem mal-Istati Membri fil-Baħar Mediterran biex tkompli ttejjeb il-ġbir tad-*data*, il-kwalità tad-*data*, il-valutazzjoni tal-istokkijiet u l-pariri xjentifiċi.

Dan l-aħħar il-Kummissjoni wettqet sensiela ta’ awditi fil-Mediterran biex tivvaluta s-sistemi ta’ rappurtar tal-qbid tal-Istati Membri. Wara dawn l-awditi, il-Kummissjoni u l-Istati Membri kkonċernati stabbilew pjani ta’ azzjoni biex isaħħu s-sistemi ta’ rappurtar tal-qabdiet u b’hekk itejbu l-affidabbiltà tad-*data*. Il-Kummissjoni qed timmonitorja regolarment l-implimentazzjoni tal-pjani ta’ azzjoni. Għall-2021 hemm skedat li jsir awditu tas-sistemi ta’ ġestjoni tal-isforzi tas-sajd tal-Istati Membri fil-Mediterran.

Fir-rigward tal-opinjoni tal-STECF tal-2017 dwar id-disponibbiltà u l-kwalità tad-*data*, għandu jiġi nnutat li din l-analiżi kienet ibbażata fuq settijiet ta’ *data* tal-2016. Minn dakinhar, ġew akkumulati tliet (3) sena oħra ta’ *data* u b’hekk is-serje kronoloġika twalet (2017-2019) u l-pariri tjiebu b’mod kostanti (anki skont ir-rapport annwali tal-GFCM (SoMFi)) għalkemm għad fadal xi sfidi.

63. L-STECF ikkonkluda li ħafna pjanijiet ta’ ġestjoni nazzjonali ma kinux allinjati mal-objettiv tal-MSY tal-PKS u li ma kienx probabbli li joħolqu l-kundizzjonijiet biex jintlaħaq l-MSY fl-2020. Il-Kummissjoni hija konxja li xi wħud minn dawn il-pjanijiet ta’ ġestjoni nazzjonali jeħtieġ li jkunu aktar ambizzjużi, u allinjati mal-objettivi tal-PKS. Il-Kummissjoni qed taħdem mal-Istati Membri, ispirati mid-Dikjarazzjoni Medfish4Ever, lejn dan it-titjib, b’xi suċċessi notevoli (eż. il-pjan Taljan dwar is-sajd għall-ħut tal-qiegħ, rivedut fl-2019, fuq talba tal-Kummissjoni b’limitazzjonijiet sostanzjali tal-isforz).

Rigward ir-rimarka li wħud mill-pjanijiet ta' ġestjoni nazzjonali huma assoċjati ma' talbiet għal deroga, ta' min jinnota li dan huwa rekwiżit mill-MedReg. Ma tista' tingħata l-ebda deroga, pereżempju, mill-projbizzjoni li jsir sajd fiż-żoni kostali jekk ma jkunx hemm pjan ta' ġestjoni.

64. Ir-Regolament tal-Mediterran mhuwiex l-unika bażi legali biex jiġu stabbiliti żoni protetti bħala elementi rilevanti taħt il-MAP il-ġdid tal-Mediterran tal-Punent (fis-sens ta' għeluq spazjutemporali) u jeħtieġ li jiġu kkunsidrati wkoll dispożizzjonijiet marbuta maż-żoni ristretti tas-sajd jew ma' restrizzjonijiet spazjutemporali adottati skont il-GFCM (eż. iż-żona ristretta tas-sajd fil-Golf ta' Lion).

Huwa importanti wkoll li wieħed jinnota li taħt il-MedReg huwa f'idejn il-Kunsill li jadotta żoni ristretti għas-sajd (FRA), abbażi tal-informazzjoni ppreżentata mill-Istati Membri. L-Istati Membri jistgħu naturalment jistabbilixxu aktar FRAs fuq dik il-bażi.

65. Wieħed mill-objettivi tal-MAP tal-Mediterran tal-Punent huwa li jtejjeb il-ġbir tad-*data* u tal-pariri xjentifiċi fiż-żona. Dan l-appoġġ xjentifiku mtejjeb se jappoġġa l-evalwazzjoni tal-pjan skedat għall-2024.

67. Dan ir-rapport trijennali se jivvaluta kemm il-miżuri tekniċi fil-livell reġjonali kif ukoll f'dak tal-Unjoni jkunu kkontribwew fil-kisba tal-objettivi (l-Artikolu 3) u l-miri (l-Artikolu 4) ta' dan ir-regolament. Peress li l-filosofija ġenerali ta' dan ir-regolament hija li tippermetti approċċ minn isfel għal fuq fir-rigward tal-ispeċifiċitajiet tekniċi fil-livell reġjonali filwaqt li tiżgura l-kisba ta' objettivi u għanijiet komuni, din id-dispożizzjoni ta' rappurtar hija essenzjali għall-implimentazzjoni tar-regolament. Għalhekk, jeħtieġ li jkun hemm fis-seħħ sistema li timmonitorja l-progress u tippromwovi azzjonijiet korrettivi jekk il-progress ma jkunx biżżejjed biex jintlaħqu l-miri u l-objettivi stabbiliti fir-regolament.

Skont l-Artikolu 31(3), fejn ir-rapport imsemmi hawn fuq isib li l-objettivi u l-miri tar-Regolament ma jkunux intlaħqu fil-livell reġjonali, l-Istati Membri f'dak ir-reġjun għandhom, fi żmien 12-il xahar wara l-preżentazzjoni tar-rapport jippreżentaw pjan li jistabbilixxi l-azzjonijiet li għandhom jittieħdu biex jikkontribwixxu għall-kisba ta' dawk l-objettivi u l-miri.

69. Sistema ta' kontroll effettiva hija tabilħaqq kruċjali biex jiġi żgurat li s-sajd tal-UE jiġi ġestit b'mod sostenibbli. Fost l-oħrajn, il-proposta tal-Kummissjoni biex tiġi riveduta s-sistema ta' kontroll tas-sajd fiha miżuri biex jissaħħu s-sistemi tad-*data* dwar is-sajd, inkluż rappurtar totalment diġitali tal-qabdiet, applikabbli għall-bastimenti tas-sajd kollha tal-UE (inklużi bastimenti ta' inqas minn 12-il metru), sistema elettronika ta' traċċar għall-bastimenti kollha, proċeduri ġodda ta' użin għall-prodotti tas-sajd u dispożizzjonijiet imtejba dwar it-traċċabbiltà.

71. Huwa essenzjali li tiġi rikonoxxuta l-importanza tal-ġestjoni tas-sajd fil-Mediterran ma' sħab mhux tal-UE. Dan huwa essenzjalment iddettat min-natura kondiviża tal-biċċa l-kbira tal-istokkijiet, li titlob tweġiba maqbula mill-pajjiżi Mediterranji kollha. Huwa f'dan l-ispirtu li l-UE intensifikat l-attivitajiet tagħha fil-livell tal-GFCM mindu ġiet iffirmata d-Dikjarazzjoni MedFish4Ever fl-2017.

72. Il-kapaċità tas-sajd eċċessiva fil-Mediterran hija waħda mill-ħafna fatturi li jixprunaw il-livell għoli tas-sajd.

Fejn ikun hemm fis-seħħ reġim tal-isforz tas-sajd, essenzjalment ikun in-nuqqas ta' konformità mis-sajjieda li jagħmel il-kapaċità żejda fattur ta' sajd eċċessiv. Il-mekkaniżmi tal-isforz bħal dak stabbilit mill-MAP tal-Mediterran tal-Punent jippermettu li jkun hemm għadd massimu ta' jiem tas-sajd fis-sena, għal kull pajjiż, u għal kull kategorija ta' bastimenti (f'termini ta' daqs). L-għadd totali ta' jiem f'reġim ta' sforz huwa indipendenti mill-għadd ta' bastimenti li jaqsmuhom.

Il-Kummissjoni qed tagħti attenzjoni partikolari għall-implimentazzjoni tal-MAP biex tiżgura konformità adegwata. Hija qed timmonitorja wkoll it-tnaqqis tal-kapaċità tas-sajd.

74 Skont ir-reġistru tal-flotta tal-UE, pereż. f'Lulju 2020 l-Italja kienet fil-livell ta' 95 % tal-limitu massimu tagħha kemm għall-kW kif ukoll għat-TG. Fil-fehma tal-Kummissjoni, il-limitu massimu għalhekk fil-fatt jipprovdi f'dan il-każ inċentiv biex tiġi ġestita l-kapaċità u biex tinżamm taħt il-limitu massimu.

75. Is-servizzi tal-Kummissjoni reċentement ikkonkludew evalwazzjoni dwar l-iskema ta' Dħul/Ħruġ (SWD (2019)311). L-evalwazzjoni sabet li l-iskema bħala tali hija adattata għall-iskop tagħha, iżda li jeżistu xi dgħufijiet fl-implimentazzjoni mill-Istati Membri. L-iskema ta' dħul u ħruġ u l-limiti massimi tal-kapaċità stabbiliti fir-Regolament tal-PKS jirreferu għall-kapaċità fl-Istati Membri individwali aktar milli fil-livell tal-baċiri tal-baħar. Barra minn hekk, il-kapaċità tas-sajd titkejjel f'termini tat-tunnellaġġ gross u tal-qawwa tal-magna ta' bastiment, u ma għandha l-ebda konnessjoni mat-tipi differenti ta' tekniki tas-sajd. Dan tal-aħħar huwa rregolat minn atti legali oħra, inkluż ir-Regolament tal-Kunsill dwar l-opportunitajiet tas-sajd, ir-Rakkomandazzjonijiet tal-GFCM jew ir-Regolament dwar il-Miżuri Tekniċi tal-2019.

L-indirizzar tal-kapaċità tas-sajd huwa wieħed mill-objettivi li l-pajjiżi tal-Mediterran impenjaw ruħhom dwarhom fid-Dikjarazzjoni MedFish4Ever, permezz tal-adozzjoni ta' pjan tal-kapaċità tas-sajd. Il-Kummissjoni bħalissa qed tirrifletti dwar l-aħjar mod kif timplimenta dan l-impenn skont il-GFCM.

77. Il-kundizzjonalitajiet tal-FEMS għandhom rwol importanti biex dan ikun jista' jaġixxi bħala strument ta' politika.

Matul l-implimentazzjoni, il-FEMS jimponi kundizzjonijiet fuq il-benefiċjarji eliġibbli qabel u wara l-applikazzjoni u t-tlestija tal-proġett, fuq il-miżuri li jistgħu jiġu implimentati, fuq l-awtorità ta' ġestjoni u s-sistema ta' ġestjoni u kontroll tal-Istati Membri u, l-aktar importanti, fuq il-politika tas-sajd tal-Istati Membri u l-mod kif din tiġi implimentata. B'dawn il-kundizzjonijiet, il-FEMS jiżgura mhux biss li l-finanzjament tiegħu ma jwassalx għal żidiet strutturali fil-kapaċità, iżda li l-pjanijiet ta' aġġustament tal-kapaċità tal-flotta jiġu implimentati fil-każ ta' flotot żbilanċjati (eż. WestMAP).

Taħt il-FEMS, l-operazzjonijiet li jżidu l-kapaċità tas-sajd ta' bastiment mhumiex eliġibbli għall-finanzjament.

78. Il-Kummissjoni tinnota li mill-finanzjament totali tal-FEMS għall-perjodu 2014-2020, ġew allokati EUR 5,75 biljun lill-Istati Membri taħt ġestjoni kondiviża.

79. Il-FEMS imur lil hinn mill-finanzjament esklussiv tal-ambjent tal-baħar. Huwa jappoġġa l-PKS u l-kisba tal-objettivi kollha tagħha, jiġifieri li tikkontribwixxi għas-sostenibbiltà ekonomika, soċjali u ambjentali tas-sajd u l-akkwakultura, kif ukoll għall-iżvilupp kostali. Fi ħdan dan l-ambitu, huwa jappoġġa l-bijodiversità u l-ambjent tal-baħar b'mod attiv, kif ukoll il-mitigazzjoni tal-ħsara kkawżata mis-settur tas-sajd. Il-kontenut tal-programmi operattivi huwa definit fi sħubija mal-Istati Membri fil-kuntest ta' ġestjoni kondiviża.

81. Il-Kummissjoni tinnota li l-koleġiżlaturi introduċew għadd ta' emendi, li jintroduċu l-finanzjament mill-FEMS għal żidiet fil-kapaċità tas-sajd. Il-Kummissjoni topponi bil-qawwa tali emendi.

Kaxxa 10 - Il-finanzjament mill-UE jista' jagħmel differenza

Il-Kummissjoni tixtieq tenfasizza li hemm ħafna proġetti tal-FEMS, li jappoġġaw il-ġestjoni taż-żoni Natura 2000. Eżempju wieħed huwa l-proġett INTERMARES fi Spanja, fejn il-FEMS ikkontribwixxa b'EUR 11 miljun għal proġett integrat LIFE biex jappoġġa l-implimentazzjoni tal-Qafas ta' Azzjoni Prijoritizzata fin-netwerk tal-baħar Sġanjol ta' Natura 2000 u biex jiżgura li, mat-tlestija, Spanja jkollha netwerk konsolidat immaniġġjat b'mod effettiv ta' żoni tal-baħar Natura 2000, bil-parteċipazzjoni attiva tal-partijiet ikkonċernati.

KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET

Ara r-risposta tal-Kummissjoni għall-paragrafu IV, V u VI.

Il-Kummissjoni tenfasizza li l-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar teħtieġ approċċ komprensiv biex jiġu indirizzati l-pressjonijiet kollha fil-livell Ewropew u lil hinn minnu. Is-sajd huwa wieħed mill-pressjonijiet ewlenin fuq l-ambjent tal-baħar li għandu jiġi kkunsidrat f'dan il-kuntest. Ara l-paragrafu 36.

Il-Kummissjoni tifhem li "l-azzjonijiet tal-UE" jinkludu azzjoni mill-Istati Membri u r-responsabbiltà tagħhom li jimplimentaw id-dispożizzjonijiet mil-leġiżlazzjoni ambjentali u tas-sajd.

84. Minbarra l-progress sinifikanti li sar fl-Atlantiku tal-Grigal, huwa wkoll importanti li jiġu rikonoxxuti l-isforzi u l-kisbiet riċenti fil-Mediterran.

Dwar l-aspetti tal-FEMS, huwa importanti li jiġi nnutat li huwa f'idejn l-Istati Membri li jimmiraw/jagħmlu użu minn, il-fondi disponibbli tal-UE.

Fir-rigward ta' sinjali ta' progress fil-Mediterran, il-Kummissjoni tfakkar fl-istrateġija ambizzjuża adottata fl-2017, li tibda bid-Dikjarazzjoni MedFish4Ever li wasslet għall-adozzjoni ta' għadd kbir ta' miżuri fil-livell tal-GFCM u l-adozzjoni tal-MAP tal-Mediterran tal-Punent. Din l-istrateġija għad trid tipproduċi riżultati kwantifikati f'termini ta' titjib tal-istat tal-istokkijiet, iżda dan huwa inevitabbli peress li dawn it-tibdiliet m'ilhomx li ġew adottati.

85. Ara t-tweġiba tal-Kummissjoni għall-paragrafu VI.

Il-Kummissjoni taqbel li l-effettività taż-żoni protetti tal-baħar u l-koerenza tan-netwerks tagħhom jeħtieġ li jittejbu u dan huwa wieħed mill-għanijiet ewlenin tal-istrateġija l-ġdida għall-Bijodiversità.

87. Il-Kummissjoni tirrikonoxxi li l-progress skont l-Artikolu 11 tal-PKS kien aktar bil-mod milli mixtieq. Madankollu, huwa importanti li wieħed jinnota li l-PKS riformata għandha dimensjoni ambjentali ħafna aktar qawwija u għall-ewwel darba pprovdiet għal għodda bħal din (l-Artikolu 11) li tippermetti lill-Istati Membri jipproponu miżuri ta' ġestjoni tas-sajd fiż-żoni tan-Natura 2000 biex jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont id-Direttivi dwar l-Għasafar u l-Ħabitats. Il-koleġiżlaturi għażlu r-reġjonalizzazzjoni, li tippermetti approċċ aktar reġjonali sabiex jiġu indirizzati l-ispeċifiċitajiet reġjonali. In-nuqqas ta' progress ħafna drabi huwa dovut ukoll għal elementi barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-PKS, bħan-nuqqas ta' kapaċità fl-amministrazzjonijiet tal-Istati Membri kif ukoll għal sfidi fil-konsultazzjonijiet bejn l-amministrazzjonijiet nazzjonali. Anki jekk l-Istati Membri jressqu l-argument li l-Artikolu 11 huwa kkumplikat biex jiġi applikat, huma xorta għandhom obbligu legali u l-għodda neċessarji biex jagħmlu dan. L-Artikolu 11 għandu għax jippermettilhom jieħdu l-miżuri meħtieġa skont il-PKS biex jikkonformaw mal-obbligi ambjentali, kif nistgħu naraw mill-eżempji ta' suċċess fl-użu tal-Artikolu 11 fil-Baħar Baltiku u fil-Baħar tat-Tramuntana. Il-Kummissjoni ppubblikat il-gwida rilevanti biex tagħti faċilitazzjoni lill-Istati Membri biex jistabbilixxu l-miżuri meħtieġa f'Natura 2000 u għall-finijiet tal-MSFD. Filwaqt li żżomm f'moħħha d-dritt ta' inizjattiva tagħha, meta tiġi kkonfrontata b'każ tal-Artikolu 15 tal-MSFD, il-

Kummissjoni se tistinka biex tappoġġa lill-Istati Membri fil-kisba tal-objettivi tal-MSFD, fil-limiti tal-liġi tal-UE.

88. Ara t-tweġiba tal-Kummissjoni għall-paragrafi 48 u 49.

Rakkomandazzjoni 1 – Identifikazzjoni tal-bidliet regolatorji u amministrattivi meħtieġa għall-protezzjoni ta' speċijiet u ħabitats sensittivi

Il-Kummissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni.

L-ewwel inċiż - Il-Kummissjoni qed tibda l-evalwazzjoni tal-MSFD u se tirrapporta dwar il-funzjonament tal-PKS fl-2022. Il-Kummissjoni se tippubblika wkoll pjan ta' azzjoni dwar il-konservazzjoni tar-riżorsi tas-sajd u l-protezzjoni tal-ekosistemi tal-baħar bħala segwitu għall-Istrateġija għall-Bijodiversità. Il-Kummissjoni se tqis din ir-rakkomandazzjoni f'dan il-kuntest.

L-Istati Membri għandhom rwol importanti fit-titjib tal-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni tal-UE, inklużi l-Artikoli 11 tal-PKS u 15 tal-MSFD. Il-Kummissjoni tixtieq tinnota li l-implimentazzjoni u l-infurzar imsaħħa jistgħu jkunu aktar importanti mill-bidliet leġiżlattivi.

It-tieni inċiż - Il-Kummissjoni tixtieq tfakkar li l-ispeċijiet u l-ħabitats marini kollha huma protetti mid-Direttiva Qafas dwar l-Istrateġija Marina u huwa f'idejn l-Istati Membri li jimplimentaw miżuri ta' konservazzjoni adegwati fuq il-post biex jiżguraw status ambjentali tajjeb.

Il-Kummissjoni qed tippromwovi b'mod attiv li l-Istati Membri jagħmlu aktar użu mill-approċċ reġjonalizzat sabiex jaqblu dwar aktar rakkomandazzjonijiet konġunti fejn jidħlu miżuri ta' konservazzjoni.

89. Il-Kummissjoni tfakkar li sar progress sinifikanti fl-Atlantiku tal-Grigal u l-istokkijiet tal-ħut tjiebu b'mod sinifikanti.

Il-Kummissjoni tifhem li l-osservazzjoni f'dan il-paragrafu tar-rapport tirreferi għall-istokkijiet li huma qabdiet inċidentali f'sajd ieħor li jitwettaq f'livell li ma jagħmilx ħsara. Ir-Regolament tal-PKS kif ukoll il-pjan Pluriennali tal-Ilmijiet tal-Punent u tal-Baħar tat-Tramuntana jistipulaw li l-hekk imsejħa sitwazzjonijiet ta' kwoti limitanti, fejn jingħalaq is-sajd li ma jagħmilx ħsara, minħabba li jkollu qabdiet inċidentali ta' ħut ieħor fejn l-ICES ikun jirrakkomanda livell aktar baxx ta' qbid jew l-ebda qbid, għandhom jiġu evitati. Għalhekk kien f'dan il-kuntest li l-Kummissjoni pproponiet TACs ogħla mill-parir xjentifiku.

Hemm għadd ta' stokkijiet, fejn il-kisba tal-MSY mhux se tkun possibbli għall-2020, u li huma kondiviżi ma' stati oħra. Fejn l-istokkijiet jiġu kondiviżi ma' pajjiżi mhux tal-UE, il-kisba tal-MSY tqajjem sfidi speċifiċi peress li tirrikjedi li l-pajjiżi mhux tal-UE jikkondividu l-għan u jaqblu dwar il-modalitajiet biex dan jinkiseb.

90. Il-Kummissjoni tqis li kien hemm ħafna kisbiet reċenti f'dan il-baċir tal-baħar (eż. il-PMA tal-Mediterran tal-Punent u ħafna miżuri adottati fil-GFCM). .

Ara r-risposta tal-Kummissjoni għall-paragrafu 84.

91. Il-Kummissjoni tinnota li hija r-responsabbiltà tal-Istat Membru li jistabbilixxi ż-żoni protetti tal-baħar taħt il-ġurisdizzjoni jew is-sovranità tiegħu flimkien mal-miżuri ta' konservazzjoni meħtieġa. Ir-Regolament dwar il-Mediterran ipoġġi r-responsabbiltà għall-istabbiliment ta' żoni tas-sajd protetti essenzjalment fuq l-Istati Membri. L-Istati Membri stabbilew tali "żoni protetti" permezz tal-liġi

nazzjonali. Ir-Regolament dwar il-Mediterran huwa uniku fis-sens li huwa l-uniku strument tal-PKS li jipprovdi għal restrizzjonijiet tas-sajd fiż-żoni kostali (projbizzjoni fuq it-tkarkir sa 3 nm mill-isobat ta' coast/50 m) u'l fuq minn ċerti ħabitats (eż. qigħan tal-Posidonia).

Filwaqt li l-proposta tal-Kummissjoni għall-Pjan Pluriennali għall-Mediterran tal-Punent (COM(2018) 115) kienet kompletament konformi mal-objettiv tal-MSY tal-2020, għandu jiġi enfasizzat li kien b'deċiżjoni tal-koleġiżlaturi tal-UE (il-Parlament Ewropew u l-Kunsill) li l-objettiv tal-MSY iddewwem sal-1 ta' Jannar 2025.

94. Kif innotat fit-tweġiba tal-Kummissjoni taħt il-paragrafu 75, jeħtieġ li jiġi mfakkar li s-servizzi tal-Kummissjoni reċentement ikkonkludew evalwazzjoni dwar l-iskema ta' Dħul/Ħruġ (SWD(2019) 311). Din l-evalwazzjoni kkonkludiet li l-iskema bħala tali hija adattata għall-iskop tagħha, iżda li jeżistu xi dgħufijiet fl-implimentazzjoni mill-Istati Membri. L-iskema ta' dħul u ħruġ u l-limiti massimi tal-kapaċità stabbiliti fir-regolament tal-PKS jirreferu għall-kapaċità fl-Istati Membri individwali aktar milli fil-livell tal-baċiri tal-baħar. Barra minn hekk, il-kapaċità tas-sajd titkejjel f'termini tat-tunnellaġġ gross u l-qawwa tal-magna ta' bastiment, u ma għandha l-ebda konnessjoni mat-tipi differenti ta' tekniki tas-sajd. Dan tal-aħħar huwa rregolat minn atti legali oħra, inkluż ir-Regolament tal-Kunsill dwar l-opportunitajiet tas-sajd, ir-rakkomandazzjonijiet tal-GFCM jew ir-Regolament dwar il-Miżuri Tekniċi tal-2019.

Rakkomandazzjoni 2 – Titjib fil-miżuri ta' protezzjoni fil-Mediterran

L-ewwel inċiż - Il-Kumissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni parzjalment. Il-qafas regolatorju eżistenti jipprovdi l-għodod meħtieġa, kemm fil-livell tal-UE (ir-Regolament dwar il-Mediterran u l-MAP tal-Punent tal-Mediterran) kif ukoll fil-livell internazzjonali (il-Kummissjoni Ġenerali għas-Sajd fil-Mediterran - GFCM). L-istabbiliment ta' FRAs fl-ilmijiet tal-UE hija primarjament kompetenza nazzjonali.

Il-Kummissjoni u l-Istati Membri bħalissa qed jesploraw opportunitajiet biex jippreżentaw FRAs ġodda għall-adozzjoni fil-GFCM. Qed jesploraw ukoll modi biex jissimplifikaw il-modalitajiet ta' ġestjoni għall-FRAs fil-baċir tal-Mediterran.

It-tieni inċiż - Il-Kumissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni.

Il-Kummissjoni tissorvelja l-implimentazzjoni tal-MAP mill-qrib ħafna, speċjalment minn perspettiva xjentifika, u mhux se toqgħod lura milli tipproponi azzjoni korrettiva, f'konformità mal-parir xjentifiku u skont id-dispożizzjonijiet tal-MAP u tal-PKS, inkluż permezz tal-komunikazzjoni dwar l-opportunitajiet tas-sajd.

Rakkomandazzjoni 3 – Żieda fil-potenzjal tal-finanzjament mill-UE

Il-Kummissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni.

Huwa importanti li wieħed jinnota li hija, fil-limiti definiti fir-Regolament tal-FEMS, deċiżjoni tal-Istati Membri dwar kif għandhom jużaw il-fondi disponibbli taħt il-pakketti nazzjonali tagħhom.

Fil-kuntest tal-eżerċizzju ta' programmazzjoni għall-FEMS 2021-2027, il-Kummissjoni madankollu se tħeġġeġ lill-Istati Membri biex iżidu l-infiq tagħhom mill-FEMS fuq miżuri li jipproteġu l-ambjent tal-baħar. Il-FEMS se jkompli jappoġġa l-kisba tal-objettivi tal-PKS, il-protezzjoni u r-restawr tal-bijodiversità u l-ekosistemi tal-baħar u kostali li huma sfidi ewlenin għall-kisba ta' ibħra u oċeani b'saħħithom. Se jappoġġa wkoll azzjonijiet maħsubin biex jinkiseb jew jinżamm status ambjentali tajjeb fl-ambjent tal-baħar, kif stabbiliti skont id-Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina, għall-

implimentazzjoni ta' miżuri ta' protezzjoni tal-ispazju stabbiliti skont dik id-Direttiva, għall-ġestjoni, għar-restawr u għall-monitoraġġ taż-żoni tan-NATURA 2000 u għall-protezzjoni tal-ispeċijiet skont id-Direttivi dwar il-"Ħabitats" u dwar l-"Għasafar".

Madankollu, għadu kmieni wisq biex jinsiltu konklużjonijiet dwar sa liema punt il-FEMS ser jikkontribwixxi għall-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar, peress li l-Istati Membri ser jippreżentaw il-programmi futuri tagħhom fl-2021, l-2022 u possibbilment (għalkemm improbabbli) fl-2023.

Fl-aħħar nett, huwa importanti li jiġi rikonoxxut li l-FEMS ma jiffinanzjax esklużivament l-ambjent tal-baħar.

Tim tal-awditjar

Ir-rapporti speċjali tal-QEA jippreżentaw ir-riżultati tal-awditi li twettaq ta' politiki u programmi tal-UE, jew ta' suġġetti relatati mal-ġestjoni minn oqsma speċifiċi tal-baġit. Il-QEA tagħżel u tfassal dawn il-kompiti tal-awditjar biex timmassimizza l-impatt tagħhom billi tqis ir-riskji għall-prestazzjoni jew għall-konformità, il-livell ta' introjtu jew ta' nfiq involut, l-iżviluppi li għad iridu jseħħu u l-interess politiku u pubbliku.

Dan l-awditu tal-prestazzjoni twettaq mill-Awla I tal-Awditjar, Użu sostenibbli tar-riżorsi naturali, li hija mmexxija minn Samo Jereb, Membru tal-QEA. L-awditu tmexxa minn João Figueiredo, Membru tal-QEA, li ngħata appoġġ minn Colm Friel, Maniġer Prinċipali; Michela Lanzutti u Antonella Stasia, Awdituri. Michael Pyper ipprovda appoġġ lingwistiku. Marika Meisenzahl pprovdiet appoġġ grafiku.

João Figueiredo

Colm Friel

Antonella Stasia

Michael Pyper

Marika Meisenzahl

Kronoloġija

Avveniment	Data
Il-*Memorandum* ta' Ppjanar tal-Awditjar (APM) jiġi adottat / L-awditu jinbeda	5.6.2019
L-abbozz ta' rapport jintbagħat uffiċjalment lill-Kummissjoni (jew lill-entità l-oħra awditjata)	15.7.2020
Ir-rapport finali jiġi adottat wara l-proċedura kontradittorja	28.10.2020
Ir-risposti uffiċjali tal-Kummissjoni (jew tal-entità l-oħra awditjata) jaslu bil-lingwi kollha	17.11.2020

DRITTIJIET TAL-AWTUR

© L-Unjoni Ewropea, 2020.

Il-politika tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) dwar l-użu mill-ġdid hija implimentata bid-Deċiżjoni Nru 6-2019 tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri dwar il-politika tad-*data* miftuħa u l-użu mill-ġdid ta' dokumenti.

Sakemm ma jkunx indikat mod ieħor (eż. f'avviżi individwali dwar id-drittijiet tal-awtur), il-kontenut tad-dokumenti tal-QEA, li huwa proprjetà tal-UE, huwa liċenzjat taħt il-liċenzja Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). Dan ifisser li l-użu mill-ġdid huwa awtorizzat, dment li l-awturi jingħataw kreditu xieraq u li l-bidliet jiġu indikati. Il-persuni li jużaw mill-ġdid dan il-kontenut ma jistgħux ibiddlu s-sinifikat jew il-messaġġ oriġinali tad-dokumenti. Il-QEA ma għandhiex tkun responsabbli għal kwalunkwe konsegwenza relatata mal-użu mill-ġdid.

Inti meħtieġ tikseb drittijiet addizzjonali ċari jekk kontenut speċifiku juri individwi privati identifikabbli, pereżempju f'ritratti li jkun fihom il-membri tal-persunal tal-QEA, jew jekk ikun jinkludi xogħlijiet ta' parti terza. Fejn ikun inkiseb permess, tali permess għandu jikkanċella l-permess ġenerali msemmi hawn fuq u għandu jindika b'mod ċar kwalunkwe restrizzjoni dwar l-użu.

Biex tuża jew tirriproduċi kontenut li ma jkunx proprjetà tal-UE, inti jista' jkun li jkollok titlob il-permess direttament mingħand id-detenturi tad-drittijiet tal-awtur.

Software jew dokumenti li jkunu koperti mid-drittijiet ta' proprjetà industrijali, bħal privattivi, trademarks, disinji rreġistrati, logos u ismijiet, huma esklużi mill-politika tal-QEA dwar l-użu mill-ġdid u inti ma għandekx il-liċenzja biex tużahom.

Il-familja ta' Siti Web istituzzjonali tal-Unjoni Ewropea, fi ħdan id-dominju europa.eu, tipprovdi links għal siti ta' partijiet terzi. Peress li dawn ma jaqgħux taħt il-kontroll tal-QEA, inti mħeġġeġ biex teżamina l-politiki tagħhom dwar il-privatezza u dwar id-drittijiet tal-awtur.

Użu tal-logo tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri

Ma jistax isir użu mil-logo tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri mingħajr ma jinkiseb il-kunsens tagħha minn qabel.

PDF	ISBN: 978-92-847-5473-1	ISSN: 1977-5741	doi:10.2865/81366	QJ-AB-20-024-MT-N
HTML	ISBN: 978-92-847-5456-4	ISSN: 1977-5741	doi:10.2865/361435	QJ-AB-20-024-MT-Q

It-telfien tal-bijodiversità u tal-ħabitats tal-baħar jirrappreżenta sfida kontinwa għall-ibħra Ewropej. F'dan ir-rapport, aħna neżaminaw il-mod kif din l-isfida tiġi indirizzata mill-politiki u l-programmi ta' nfiq ewlenin tal-UE f'partijiet tal-Atlantiku u tal-Mediterran.

Filwaqt li hemm qafas fis-seħħ għall-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar, l-azzjonijiet li ttieħdu mill-UE ma kinux ippermettew li l-ibħra jiġu restawrati għal status ambjentali tajjeb u lanqas li s-sajd imur lura għal livelli sostenibbli fl-ibħra kollha. Ir-regoli tal-UE dwar il-protezzjoni ma wasslux għall-irkupru ta' ammont sinifikanti ta' ekosistemi u ħabitats; iż-Żoni tal-Baħar Protetti jipprovdu protezzjoni limitata; id-dispożizzjonijiet għall-koordinazzjoni tal-politika tas-sajd mal-politika dwar il-protezzjoni tal-baħar ftit li xejn jintużaw fil-prattika; u l-fondi disponibbli li jintużaw għall-miżuri ta' konservazzjoni huma relattivament ftit.

Filwaqt li fl-Atlantiku kien hemm titjib li jista' jitkejjel f'dak li jirrigwarda l-istokkijiet tal-ħut, dan ma kienx il-każ fil-Mediterran.

Aħna nagħmlu rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni biex tindirizza dawn il-kwistjonijiet, flimkien mal-Istati Membri.

Rapport speċjali tal-QEA skont l-Artikolu 287(4), it-tieni subparagrafu, TFUE.

CURIA RATIONUM
QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea

IL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Mistoqsijiet: eca.europa.eu/mt/Pages/ContactForm.aspx
Sit web: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors